

i Tranås kommun har vi
kunden i centrum,
kvalitet i varje
möte och vi ser
möjligheterna.

Årsredovisning

Innehållsförteckning

Inledning	3
Politisk ledning	3
Kommunalrådet har ordet	4
Förvaltningsberättelse Tranås kommun	5
Översikt över verksamhetens utveckling	5
Den kommunala koncernen	6
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	8
Händelser av väsentlig betydelse	11
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	13
Väsentliga personalförhållanden	16
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	21
Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv	29
Förväntad utveckling	29
Resultaträkning, balansräkning & kassaflödesanalys inklusive noter och redovisningsprinciper	31
Resultaträkning	31
Balansräkning	32
Kassaflödesanalys	33
Not 1 Tillämpade redovisningsprinciper	34
Not 2 Uppskattningar och bedömningar	36
Nothänvisning Resultaträkning	37
Nothänvisning Balansräkning	41
Särskild redovisning för vatten- och avloppsverksamheten	48
Resultaträkning, balansräkning & noter för vatten- och avloppsverksamheten	51
Driftsredovisning 2021	53
Investeringsredovisning 2021	56
Nämnd- och bolagsinformation i korthet	59
Verksamhetsberättelser	60
Kommunfullmäktige	60
Överförmyndare	61
Revision	63
Kommunstyrelse	65
Kommunledningsförvaltning	65
HR- och arbetsmarknadsförvaltning	67
Bygg- och miljönämnd	70
Teknik- och griftegårdsnämnd	72
Kultur- och fritidsnämnd	75
Barn- och utbildningsnämnd	77
Socialnämnd	80
Tranås Stadshus AB	83
Tranås Energi AB	84
AB Tranås bostäder	86
Östanå Parken AB	89
Tranås United AB	90
Revisionsberättelse	92

Inledning

Politisk ledning

Politisk ledning				
Mandatfördelning i Kommunfullmäktige			Kommunstyrelsen	
1/11 2018 - 31/10 2022				
Moderata samlingspartiet	9		Ordförande	Mats Holmstedt M
Kristdemokraterna	3			<i>Kommunalråd</i>
Liberalerna	2		1:e vice ordf.	Mikael Stenquist S
Centerpartiet	3			<i>Oppositionsråd</i>
Socialdemokraterna	12		2:e vice ordf.	Carin Levin (år 2019-2020) C
Miljöpartiet de gröna	2			Tony Ståhl (år 2021-2022) KD
Vänsterpartiet	2			Krister Rydholm M
Sverigedemokraterna	8			Erik Nygårds L
Totalt antal mandat	41			Agnetha Lantz S
				Anders Karlsson S
Kommunfullmäktiges presidium				Björn Thiele S
Gunnel Lind	Ordförande	M		Björn Forsell SD
Veronica Holmstedt	1:e vice ordf.	S		Thorbjörn Johansson SD
Björn Forsell	2:e vice ordf.	SD		
				Karin Sissek insynsplats V

Kommunalrådet har ordet

Med ett starkt fokus på framtiden

Det var nog ingen som förväntade sig att även 2021 skulle präglas av en världsomspännande pandemi med fortsatta restriktioner som följd – man blir dock förhoppningsfull att vi nu i starten av 2022 planerar för en återgång till ett mer fritt och normalt liv i vårt samhälle.

För oss som kommun har det inneburit stora påfrestningar men vår organisation har fortsatt leverera skola, vård och omsorg. Genom ett gediget ledarskap och alla engagerade medarbetare kommer vi att ta oss igenom detta. Ett stort tack till samtliga medarbetare som på alla nivåer gjort sitt yttersta för att stärka Tranås kommuns varumärke!

Vår strategi är utstakad och vi kommer att vara stabila i vårt ledarskap. Tranås kommun ska byggas framgångsrikt och möta upp förväntningar från samtliga kommunmedlemmar. Detta gör vi genom att fokusera på att minska utbetalningen av försörjningsstöd och öka intäkterna genom fler 30-50-åringar i arbete. Hållbar ekonomisk utveckling är en förutsättning för välfärden. Under 2021 har vi kunnat presentera ytterligare ett bra resultat och det som måste belysas är att vår egen verksamhet är i balans vilket gör oss mindre sårbara och beroende av beslut som fattas på regional och nationell nivå. En kommun måste ha ett överskott i sin egen verksamhet och säkerställa att skatteintäkter och avgifter på långsiktigt ger ett ekonomiskt handlingsutrymme.

För att kunna investera långsiktigt behöver vi agera nu för att ha råd att göra verklighet av intentionerna i ett perspektiv av 10 år eller längre. Om vi inte klarar att investera med egna medel kommer det att krävas stora lån samt att vi hela tiden kommer att minska vårt egna kapital. Det krävs helt enkelt en stabil

ekonomi i både kort- och långsiktigt perspektiv samt minimera gapet mellan intäkter och kostnader. Vi vill ha råd att driva kommunala verksamheter och klara investeringar. Då krävs att vi sparar, effektiviserar och utmanar vår verksamhet för att ha råd långsiktigt att klara framtidens utmaningar.

Vi måste alltid stärka incitament och drivkrafterna till arbete. Att så många som möjligt arbetar är avgörande för vårt välstånd. Skatteintäkterna blir högre och utgifterna lägre. Då finns mer pengar att fördela och mer pengar till vår gemensamma välfärd. För att ha råd med välfärden behöver bidragskostnaderna minska. Vi ska vara kommunen som hjälper kommunmedlemmar att förändra sin livssituation – vägen till egenförsörjning är en av vår kommuns främsta prioritering.

Nu flyttar vi fram positionerna för att skapa en framtida framgångsrik kommun – Vi har kommandot och riktningen.

Mats Holmstedt
Ordförande kommunstyrelsen

Förvaltningsberättelse Tranås kommun

Översikt över verksamhetens utveckling

Övergripande	2021	2020	2019	2018	2017
Antal invånare	18 874	18 903	19 003	18 987	18 894
Skattesats, %	22,01%	22,01%	22,01%	22,01%	21,41%
Skatteintäkter och generella bidrag, mkr	1 272,3	1 215,4	1 178,1	1 136,4	1 084,1
Skatteintäkter och generella bidrag/invånare, kr	67 410	64 297	62 048	59 851	57 378
Koncernen	2021	2020	2019	2018	2017
Antal anställda*	1 614	1 619	1 774	1 839	1 864
Omsättning, mkr	1 917,0	1 779,0	1 773,1	1 768,8	1 693,8
Årets resultat efter skatt, mkr	59,6	54,1	-32,4	11,8	26,5
Vinstmarginal efter skatt, %	3,1%	3,0%	-1,8%	0,7%	1,6%
Nettoinvesteringar, mkr	254,2	221,0	283,2	251,2	328,1
Soliditet inkl ansvarsförbindelse pensioner, %	19,7%	18,8%	18,0%	19,2%	19,4%
Låneskuld, mkr	1 679	1 566	1 519	1 435	1 363
Antal invånare/anställd	11,7	11,7	10,7	10,3	10,1
Årets resultat efter skatt/invånare, kr	3 158	2 862	-1 706	695	1 403
Låneskuld/invånare, kr	88 958	82 844	79 981	75 562	72 123
Kommunen	2021	2020	2019	2018	2017
Antal anställda*	1 544	1 550	1 703	1 766	1 793
Omsättning, mkr	1 605,0	1 539,0	1 506,0	1 513,5	1 476,0
Årets resultat, mk	45,4	44,8	-33,2	-10,8	0,7
Vinstmarginal efter skatt, %	2,8%	2,9%	-2,2%	-0,6%	0,1%
Nettoinvesteringar, mkr	88,7	79,5	92,5	96,2	108,3
Soliditet inkl ansvarsförbindelse pensioner, %	33,5%	30,7%	28,0%	30,2%	31,5%
Låneskuld/förutbetalda intäkter anslutningsavgift, mkr	44,9	39,0	30,9	28,5	20,2
Antal invånare/anställd	12,2	12,2	11,1	10,8	10,5
Årets resultat/invånare, kr	2 405	2 370	-1 749	-495	40
Låneskuld/invånare, kr	2 379	2 063	1 627	1 501	1 069
Resultat i % av skatteintäkter och generella bidrag	3,6%	3,8%	-2,8%	-0,8%	0,1%

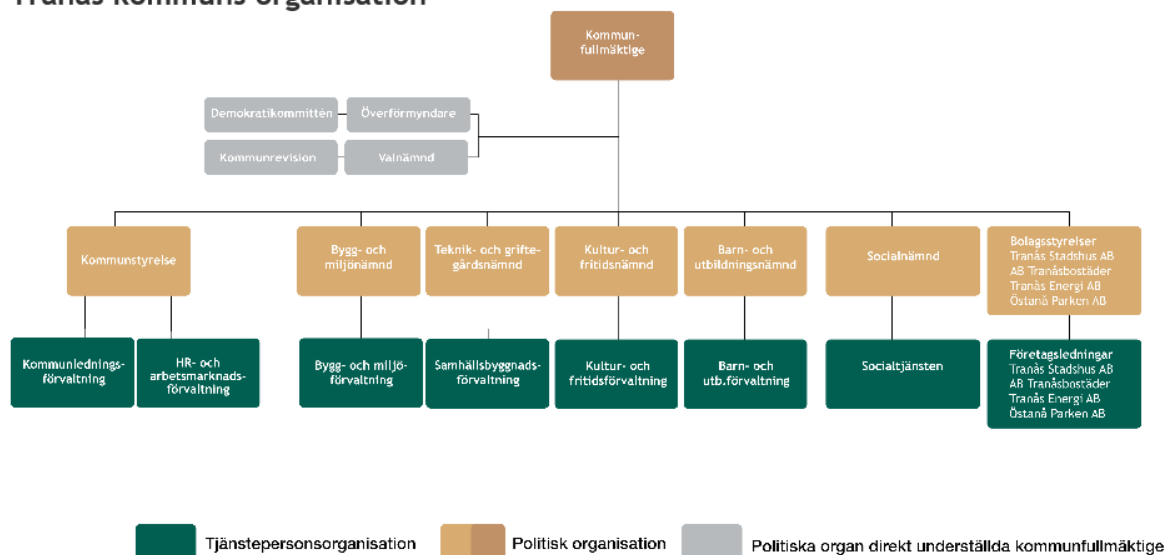
* Antal anställda omräknat till heltider

Den kommunala koncernen

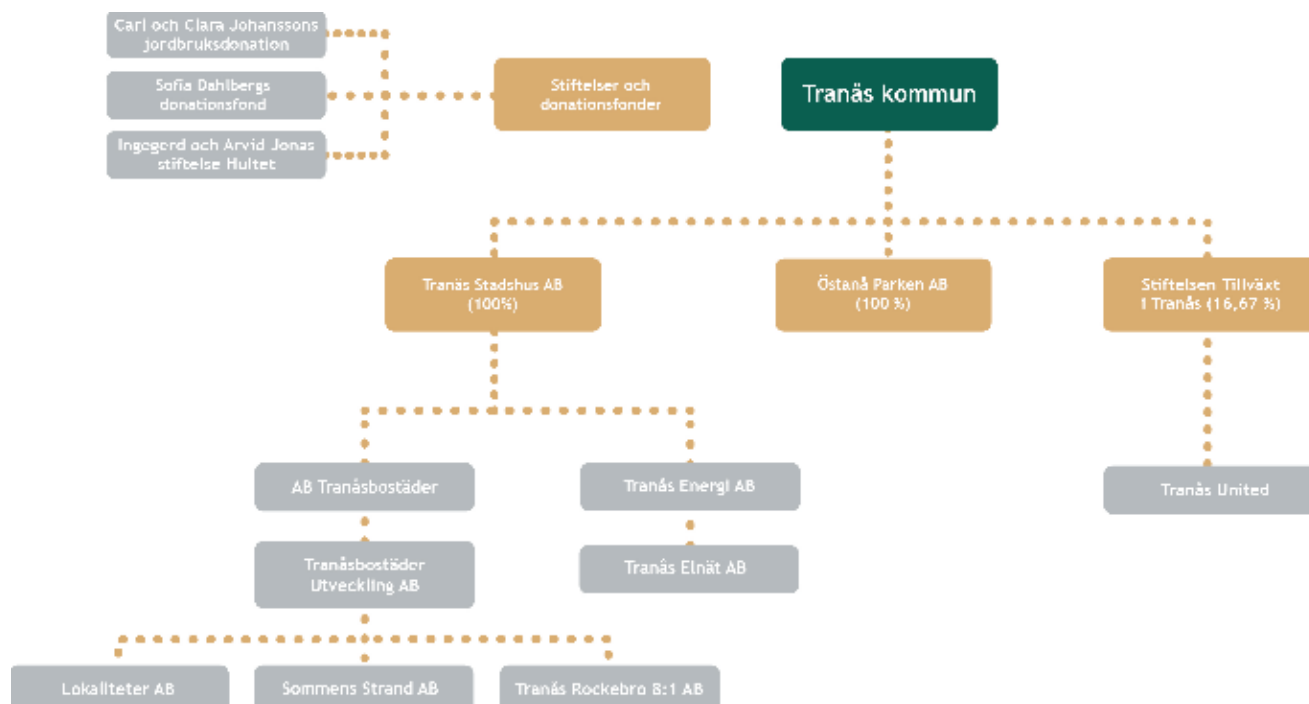
Under kommunfullmäktige finns nämnder. Dessutom är Tranås kommun ägare till Tranås Stadshus AB där dotterbolagen AB Tranåsbostäder och Tranås Energi AB ingår, vilket omnämns som Stads-huskoncernen. Kommunen äger även bolaget Östanå Parken AB. Tranås kommun tillsammans med Stads-huskoncernen och Östanå Parken AB utgör Kommunkoncernen.

Läs mer om respektive bolag i verksamhetsberättelserna på sid. 83-91.

Tranås kommuns organisation

Organisationsschemat nedan visar vilka bolag Tranås kommun äger samt företag där kommunen har ägarintresse i. Stiftelserna och fonden är fristående men kommunen förvaltar dem. Under året har AB Tranåsbostäder via dotterbolaget Tranåsbostäder Utveckling AB förvärvat Sommens Strand AB, Tranås Rockebro 8:1 AB och Lokalteter AB.

Årsredovisning

Privata utförare 2021

En privat utförare definieras i Kommunallagen som en juridisk person alternativt en enskild individ, som tillhandahåller vård av en kommunal angelägenhet.

En privat utförare är en helt privat aktör, vilket innebär att kommunala bolag inte omfattas av begreppet.

Inte heller fristående skolor och förskolor omfattas då dessa står som egna huvudmän för sin verksamhet och dessutom inte är upphandlade, utan reglerade genom tillståndsgivning.

Nedan redovisas omfattningen av privata utförare, som Tranås kommun anlitat under 2021:

Verksamhetsområde	Antal privata utförare	Antal
Omsorg		
Särskilt boende äldre (LOU)	1	54 boende
Hemtjänst (LOV)	1	ca 70 brukare
Gatuavdelning		
Konsulter	2	
Vinterväghållning	5	
Övrig gatudrift	1	
Parkeringsövervakning	1	
Projektavdelningen		
Tekniska konsulter	11	
Övriga konsulter	3	
Entreprenad	3	
Park-och griftegårdsavdelning		
Skog & trädvård	3	
Entreprenad	1	
Vatten-och avfallsavdelning		
Deponi och behandling av avfall	2	
Avfallstransportörer	4	
Spoltjänster	2	
Konsulter	10	
Entreprenad	2	
Övrig VA-drift	9	
Utbildning		
Vuxenutbildning	2	250 elever
Gymnasieutbildning	1	3 elever
Övrigt		
Städentreprenad verksamhetslokaler	2	

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Tranås och omvärlden

Covid-19-pandemin påverkar fortsatt världsekonomin. I takt med ökad vaccinationsgrad runt om i världen antas den dock utgöra ett mindre hot mot världsekonomin än tidigare även om det finns stora skillnader länder emellan. Jämfört med Europa har Sverige haft en starkare återhämtning under 2021 men trots stark tillväxt befinner vi oss fortfarande i en lågkonjunktur.

År 2021 avslutades med en skarp uppgång av smittspridningen av den nya omikronvarianten med ökade restriktioner och nya nedstängningar som följd. Sverige låg några veckor efter våra nordiska grannländer och vår smittspridning ökade kraftigt i början av 2022. Tack vare Sveriges höga vaccinationsgrad och påskyndande av den tredje vaccinationsdosen klarade sig sjukvården från hög belastning av covid-19-sjuka patienter. I Tranås kommun hade cirka 40 % av den vuxna befolkningen vaccinerats med tre doser vid årsskiftet. Av kommunens barn och ungdomar mellan 12-17 år var cirka 75 % vaccinerade med två doser. Jämfört med övriga kommuner i Sverige tillhör Tranås en av de kommuner där flest invånare vaccinerat sig.

Förutom omikron påverkades världsekonomin i slutet av år 2021 av höga energipriser och högre globala räntor vilket både försämrade hushållens köpkraft och företagens vinster.

Enligt SKR:s senaste prognos (2022-02-17) om konjunkturutsikter väntas inledningen på år 2022 bli fortsatt stark. Trots hög smittspridning visade sig omikronvarianten vara mindre farlig än tidigare varianter. SKR tror att skatteunderlaget fortsätter att öka under 2022 samt ser en ökad sysselsättning. Inflationen, som ökat starkt under slutet av 2021 till följd av höga energipriser, spås falla tillbaka under andra halvan av 2022.

Likt 2021 redovisar kommunsektorn goda resultat även 2022. Tranås kommun är inget undantag. De goda resultaten är en andhämtning

för den ansträngda kommunsektorn, dock får vi inte glömma bort att de demografiska utmaningarna kvarstår. Glappet mellan antalet kommuninvånare som behöver välfärdstjänster och antalet kommuninvånare som är i arbetsför ålder ökar.

Omvärldsrisker

Vid årsskiftet uppgick *befolkningen* till 18 874 invånare. Motsvarande siffra vid utgången av 2020 var 18 903 invånare. Flyttningsnettot, det vill säga skillnaden mellan in- och utflyttning, gav ett underskott på 35 personer. Målsättningen är att invånarantalet genom satsningar på boende och företagsklimat ska öka till 20 000 invånare till år 2025. Detta förutsätter en ökning med 280 personer per år för att uppnå målet. År 2021 minskade kommunen med 29 invånare vilket betyder att målsättningen om ökad befolkning inte uppnåddes.

Arbetslösheten i Tranås kommun per 2021-12-31 ligger på 7,8 %, vilket är 0,6 procentenheter högre än medel i Sverige och 2,0 procentenheter högre än genomsnittet för Jönköpings län. Mätningen är den procentuella andelen av den registerbaserade arbetskraften 16-64 år, som är öppet arbetslösa eller sökande i program med aktivitetsstöd. Covid-19-pandemin medförde en stark ökning av arbetslösheten men har under 2021 stadigt minskat. Jämfört med Jönköpings län är Tranås kommun en av de två kommuner med största nedgång av arbetslöshet under 2021. På nationell nivå förväntar sig Arbetsförmedlingen att arbetslösheten ska minska till 6,8 % år 2023. Dock spås långtidsarbetslösheten ligga kvar på samma nivåer som nu.

Även arbetslösheten bland utrikes födda sjunker i kommunen. Per sista december är arbetslösheten bland utrikes födda 25 % vilket är 7 procentenheter lägre än vid årets ingång. Även om Tranås kommun har den största nedgången bland länets kommuner under 2021, har vår kommun den högsta arbetslösheten i länet för utrikes födda.

Trots kraftigt minskad arbetslöshet under 2021, är det bara en kommun, Nässjö 8,3%, som per sista december i Jönköpings län har högre arbetslöshet än Tranås kommun. Därmed kvarstår kommunens utmaning att minska arbetslösheten. Arbetet pågår genom kommunfullmäktiges utvecklingsstrategi för 2020-2023, där ett av fokusområdena är innovativ integration. För att mer effektivt och samlat kunna arbeta med arbetsmarknadsfrågor bildades HR- och arbetsmarknadsförvaltningen. Ytterligare satsningar görs då kommunfullmäktige under 2021 tagit beslut om att fokusera på att få 30–50-åringar i arbete.

Covid-19-pandemin är fortsatt en osäkerhetsfaktor. Även om återhämtningen under 2021 varit stark finns viss oro framöver att nya varianter kortsiktigt kan hämma både konsumtion och arbetsmarknad. Hushållens konsumtion är viktig för att kunna återgå till normala nivåer. Dessutom är det för tidigt att kunna se exakt vilka konsekvenser pandemin medfört och som troligtvis kommer påverka samhället och de kommunala verksamheterna flera år framöver.

En viktig del för att skapa *tillväxt* i kommunen är att ge goda förutsättningar för företagen att utvecklas då dessa ger arbetstillfällen till invånarna. Genom god framförhållning i markinnehav, planläggning och exploatering kan vi tillhandahålla mark för industrietableringar på ett effektivt sätt. Exploatering av Höganloft etapp fyra pågår med sex hektar för att uppnå kommunens målsättning om tio hektar grovterrasserad industrimark.

För bostadsbyggandet höjer vi kraven på hållbar planering i alla avseenden samt med utökad fokus på åldrarna 30-50 i arbete. Detta leder bland annat till fokusering på att ständigt ha attraktiva villatomter/grupphustomter till försäljning samt att tillfälligt stoppa markförsäljning för hyresrätter. Tomtmark för villor finns till försäljning i Fröafall, Gripenberg, Linderås och Sommen. Utbyggnad av Norraby etapp fyra är färdig och tomtförsäljning av 29 villatomter och 34 bostäder i grupphusutförande pågår.

Under året har nyproduktion av bostäder påverkats av höjda virkespriser, långa husleveranser samt att det statliga investeringsstödet för hyresrätter tas bort från 2022. Byggnation av bostäder pågår inom Skytteln 21 och Falken 6 medan genomförande av projekten inom Fiskmåsen 13, Obon 1 m.fl. har blivit mer osäkra. Nästkommande villaområde under planering är Tostås med närmare 70 villatomter och ett antal tomter för grupphus. Utöver detta pågår samarbete med privata aktörer utmed Sommens strand för att ytterligare till skapa attraktiva boendemiljöer.

I takt med att kommunen arbetar med tillväxtmålet finns det stora utmaningar för den *kommunala servicen*. Inte enbart ekonomiskt utan även med att planera och bygga ut för verksamheter inom skola, vård och omsorg. För tillfället är många skolor överfulla och i behov av upprustning. Som en konsekvens av detta tog kommunfullmäktige 2021 ett budgetbeslut som möjliggör fortsatt planering av en ny treparallellig F-6 skola i Granelund. Granelundsskolan ska även inrymma en fullmåttskole med läktardel som skapar ett mer värde för hela kommunen då en sådan funktion idag helt saknas. Det har också nyligen tagits ett nämndbeslut på en tvåparallellig F-6 skola samt särskola i Junkaremålen. Båda skolorna är tänkta att stå klara till höstterminen 2025.

Under förra året invigdes ett helt nytt LSS-boende och ytterligare ett är under byggnation. Planer för ett tredje boende är under utredning.

Arbetet med att ta fram underlag i form av behovsutredningar och lokalprogram för att ersätta den gamla simhallen påbörjas under våren. Bra skolor och möjlighet till meningsfulla fritidssysselsättningar går hand i hand med kommunens målsättning att attrahera målgruppen 30-50-åringar.

Den regionala tillgängligheten har stor betydelse för samspelet mellan arbete, studier, bostäder och fritid, och är därför en avgörande tillväxtfaktor. Bra *kommunikationer*, och då i första hand kollektivtrafik, är en förutsättning

för att Tranås kommun ska kunna integreras i en större bostads- och arbetsmarknadsregion.

Det geografiska läget innebär att Tranås kommun för en löpande dialog och samarbetar med både Jönköpings länstrafik och Östgötra- trafikerna liksom med våra grannkommuner. I båda länstrafikbolagen pågår utredningar om nya trafikupplägg, där Tranås kommun deltar som en aktiv part. Ambitionen med kommunens engagemang är dels en ökad turtäthet och dels att resorna så långt som möjligt ska kunna göras utan byten. Aktuella frågor är i dagsläget Östgötapendeln/Krösatågen, ny stadsbusstrafik samt utveckling av de busslinjer som idag har ett svagt resandeunderlag. För närvarande pågår även processen med nya nationella och regionala transportplaner med remiss under början av 2022. Några objekt som Tranås kommun prioriterar, förutom planering av nya stambanor med stationsläge Tranås, är uppställningsspår för vändande tåg söderifrån, cykelstråk längs statliga vägar och förbättrad regional tillgänglighet via nya stationer vid A6/Ryhov i Jönköping samt Malmslätt i Linköping.

Verksamhetsrisker

Kompetensförsörjning är en nyckelfråga för kommunen och dess verksamheter. Inom personalgrupper såsom lärare och sjuksköterskor finns rekryteringssvårigheter. Utan kompetent personal finns risk för kvalitetsförsämringar i verksamheterna.

Kommunens ser *demografiska utmaningar*, framför allt inom socialförvaltningen. Ökat behov av äldreomsorg finns då antalet äldre i kommunen blir fler, vilket ställer krav på fler lokaler, effektivisering och ökad personalstyrka.

Åldersstrukturen bland *kommunens verksamhetslokaler* leder dels till ett ökat behov av renovering och underhåll, dels riskerar underhåll och investeringar att behöva tidigareläggas mot planerad underhållsplan. Pågående renoveringar leder exempelvis till omstrukturering av elever till andra verksamhetslokaler, samt behov av paviljongslösningar. Tillsammans med kommunens lokalgrupp arbetar AB

Tranås bostäder för en god lokalplanering. Gemensamt konstateras att det finns behov av moderniseringar samt nya lokaler inom barn- och utbildningsförvaltningen samt socialförvaltningen.

Finansiella risker

Ur risksynpunkt är *kommunens pensionsförpliktelser* viktiga att beakta, eftersom skulden ska finansieras. De årliga utbetalningarna som belastar resultaträkningen ska ingå i budgetutrymmet, vilket då konkurrerar med andra viktiga områden inom välfärd och infrastruktur. Under 2021 har antagandet för hur pensionskulden beräknas ändrats då den förväntade livslängden för män ökat. Detta har lett till en ökning av den totala skulden, vilket belastar resultaträkningen 2021. En annan viktig parameter med kostnadspåverkan är inflationen. Pandemin tryckte ner inflationen vilket resulterade i lägre kostnader. Nu stiger inflationen vilket innebär en kostnadsökning kommande år.

Den största förpliktelsen som avser pensioner intjänade före 1997-12-31 hanteras som en ansvarsförbindelse, vilket innebär att den inte ingår i balansräkningen. Trots ändrade antaganden i beräkningen har kommunens ansvarsförbindelse för pensioner intjänade fram till 1998 minskat under året med 3,2 mkr (-7,5 mkr). Kostnaden för åtagandet uppstår först vid utbetalningstillfället. Vid bokslut 2021 uppgår denna kostnad till 26,5 mkr (24,4 mkr).

Kommunens pensionskostnader, inklusive löneskatt, uppgick under 2021 till 80,2 mkr (71,5 mkr).

Pensioner, inkl. löneskatt	2021	2020	2019	2018
Totala pensionskostnader - utbetalt	80,2	71,5	74,2	71,8
Varav pensioner intjänade före 1998	26,5	24,4	24,1	24,1
Ansvarsförbindelse, inkl löneskatt	381,6	384,8	392,3	404,5
Avsättning, inkl löneskatt	28,3	24,4	19,6	16,5

Kommunal *borgen* lämnas normalt endast till helägda kommunala bolag. Kommunal borgen

återstår för två föreningar, medan borgensåtagande till privatpersoner vid bostadsbebyggelse har upphört. Totalt har kommunen ett borgensåtagande på 1 277 mkr.

Tranås kommun har även tecknat en solidrisk borgen för Kommuninvests skulder, ett åtagande som bedöms vara förenat med låg risk. Tranås kommun har under året inte behövt lösa någon borgensförbindelse.

Kommunkoncernens sammanlagda *likviditet* per 2021-12-31 var negativ, -33,2 mkr. Tranås kommun hade en positiv likviditet på 61,4 mkr, medan Stadshuskoncernen hade en negativ likviditet på -94,6 mkr. Nuvarande limit på koncernkontot är 150 mkr. Krediten fördelas internt mellan kommunen och koncernbolagen efter behov.

Tranås kommun har *placeringar* som lätt kan omvandlas till likvida medel per 2021-12-31 på 116,1 mkr (81,0 mkr). Beloppet är placerat i räntefonder och överföring till transaktionskonto tar ett par dagar. I Stadshuskoncernen finns inga placeringar.

Tranås kommun har per 2021-12-31 investerat för 88,7 mkr och har på grund av befintlig likviditet inte behövt lånefinansiera investeringskostnaderna. *Investeringsbudgeten* för år 2021 uppgick till 104,5 mkr. De tidigare årens negativa resultat för Tranås kommun betyder att investeringar inte självfinansierats fullt ut utan med hjälp av placerade medel. För att kunna ha en hög investeringstakt, krävs resultat av årets nivå för att inte tära på de placerade och likvida medel som finns. I Stadshuskoncernen finns inga placerade medel utan investeringar sker till stor del med lånade medel. Totala investeringar i Stadshuskoncernen uppgick år 2021 till 165,5 mkr, vilket var mer

än de budgeterade 158 mkr. Investeringar i hela kommunkoncernen uppgick till 254,2 mkr utav budgeterade 262,5 mkr.

Kommunen har ingen *låneskuld*, medan de helägda kommunala bolagen har, utöver nyttjandet av checkkredit, per 2021-12-31 en extern total låneskuld på 1 573 mkr (1 506 mkr).

För kommuner och regioner är Kommuninvest oftast det självklara valet vad gäller finansieringslösningar. Kommuninvest ser att de statligt tillskjutna bidragen och kommunernas goda resultat 2020 och 2021 tillfälligt har dämpat lånebehovet inom kommunsektorn. Dock kvarstår kommunernas stora investerings- och renoveringsbehov i verksamhetslokaler och infrastruktur kommande år, vilket stämmer väl in på Tranås kommunkoncern. Kommuninvest skriver att ökade kostnader, skapade av det starkare demografiska trycket, tillsammans med lägre tillväxt i skatteunderlaget ger svårigheter att upprätthålla goda resultat. Sannolikt innebär det att den kommunala sektorns grad av självfinansiering blir lägre kommande år. Kommunkoncernens skuldsättningsgrad kan utgöra en finansiell risk vid ökad räntenivå och vid refinansiering. I syfte att hantera risken görs omfattande investeringsprövningar. Kommunkoncernens låneskuld per invånare, exklusive checkräkningskredit, är 83 357 kr. Emellertid har Tranås Stadshus AB ett lån till Nordiska Investeringsbanken på 187 mkr, som motsvaras av en fordran på SE-banken på motsvarande belopp. Om hänsyn tas till detta sjunker skuldsättningsgraden och låneskulden per invånare minskar med 9 915 kr, till 73 442 kr per invånare.

Händelser av väsentlig betydelse

Covid-19

Pandemin covid-19 påverkade fortsatt kommunkoncernens alla verksamheter under 2021. Kommunkoncernen följde fortsatt Folk-

hälsomyndighetens rekommendationer. Under pandemin har kommunen haft sin inriktning- och samordningsfunktion (ISF) aktiverad vilket betyder att förvaltningschefer samt övriga berörda parter har haft ett kontinuerligt

samarbete kring frågor rörande pandemin. I början av november 2020 beslutade ledningen att alla medarbetare som kan arbeta hemifrån ska göra det, vilket vid årsskiftet 2021 fortfarande gällde. En planering för att medarbetare succesivt ska återgå till sina arbetsplatser under våren 2022 finns.

För att underlätta för företagare i kommunen tog fullmäktige i mars beslut om att slopa de avgifter som avser upplåtelse av mark för ute-serveringar år 2021.

Organisationsförändringar

HR- och arbetsmarknadsförvaltningen bildades 1 januari 2021 och innefattar verksamheter såsom HR, Arbetsmarknad- och integrationsenheten, VUX Tranås samt Stöd och försörjning. Den nya förvaltningen samorganiserar ekonomiskt bistånd, arbetsmarknad och integration samt vuxenutbildning. Syftet med den nya förvaltningen är minska arbetslösheten samt öka egenförsörjningen bland kommunens invånare.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med att skapa en resurseffektiv verksamhet. Bland annat har en omorganisation på tekniska kontoret skett.

Tillväxtarbete

Strävan mot fler kommuninvånare ska fortsätta i enlighet med kommunvisionen, men kommunen behöver lägga särskild vikt vid att få fler 30–50-åringar i arbete. Därför tog fullmäktige i maj beslut om en inriktning för tillväxt som syftar till att få fler och större andel 30–50-åriga kommuninvånare i arbete.

Tillväxtavdelningen arbetar tillsammans med Tranås United med möjliga framtida bostadsområden i attraktiva lägen. Bostadsområdet Norraby etapp fyra har färdigställts under hösten 2021 och tomtförsäljning har påbörjats.

Junkaremålsskolans lokaler har dömts ut och grundskolans årskurser har flyttats ut till paviljonger. Beslut väntas under 2022 om skolan ska renoveras eller rivs för att bygga ny.

Barn- och utbildningsnämnden har under 2021 tagit beslut om att en ny grundskola ska byggas i Granelund. Skolan blir treparallellig och kommer att tas i bruk hösten 2025.

Bygg- och miljönämnden har beviljat 267 stycken bygglov, vilket är det högsta antalet på flera år.

Kommunala bolagen

Utbyggnaden av fiber på landsbygden är i stort sätt färdigställd, vilken innebär i princip full täckning i hela Tranås kommun.

Projektet Vitsippan med nybyggnation av hyreslägenheter vid sjukhusområdet är klar. Alla lägenheter är uthyrda och inflyttning skedde i september.

Under året har AB Tranås bostäder genomfört tre fastighetsaffärer via dotterbolaget Tranås bostäder Utveckling AB. Sommens Strand AB samt Tranås Rockebro 8:1 AB har förvärvats för att på sikt utveckla Tranås och samhället Sommen med bostäder i vattennära läge. Lokalteter AB har förvärvats för att stärka bolagets affärsområde inom kommersiella lokaler.

Övrigt

I februari tog kommunfullmäktige beslut om riktlinjen God ekonomisk hushållning. Den handlar om att styra kommunens ekonomi och verksamheter i ett både kortare som längre perspektiv.

HR-avdelningen har påbörjat arbetet med kompetensförsörjningsplaner för kommunens förvaltningar.

Under hösten lanserade Tranås kommun en ny webbplats. Arbetet har skett tillsammans med Tranås United. Den nya webbplatsen är tillgänglighetsanpassad efter nya lagkrav.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Budgetprocessen

Budgetprocessen är en antagen riktlinje med syfte att reglera de delar av ekonomihanteringen som innefattar budgetprocessen och dess uppföljning.

En budgetberedning sammanträder årligen där nämnderna redovisar sina respektive verksamhetsplaner. Dessa innehåller uppdragsbeskrivning och omvärldsanalys med drift- och investeringsramar samt resultat- och finansieringsbudget (räkenskaper). Planen utgör underlag för styrning av verksamheterna.

Med utgångspunkt från respektive nämnds reglemente och uppdrag utarbetar varje nämnd sin utvecklingsstrategi med mål och indikatorer för resultatuppföljning.

I fullmäktigebudgeten fastställs budgetanslag för nämnderna som en budgettram uttryckt i nettokostnader. Fullmäktigebudgeten utgör en rambudget och är bindande vad avser såväl nettoanslag som mål och riktlinjer. Enligt Kommunallagen (2017:725) 11 kap § 10 ska kommunfullmäktige fastställa budget för nästkommande år innan november månads utgång. Hantering av budget för helägda kommunala bolag regleras i ägardirektiv via avkastningskrav. Ägardialog hålls mellan kommunstyrelsen och bolagen under februari/mars varje år. Kommunfullmäktige tar beslut om ägardirektiv i maj.

Uppföljningsprocess

Uppföljning liksom helårsprognos för verksamhet och ekonomi avrapporteras till kommunfullmäktige vid fem tillfällen varje verksamhetsår: mars, maj, augusti (delårsrapport), oktober och december (årsbokslut). Vid dessa avrapporteringstillfällen ingår även Stadshuskoncernen.

Varje förvaltning och bolag ska dock göra uppföljning av ekonomi och mål månatligen.

Intern kontroll

Kommunens nämnder och helägda bolag är inför nämnden och styrelsen ansvariga för den

interna kontrollen inom sitt respektive område. Genom uppsiktsplikt har kommunstyrelsen ett övergripande ansvar och en samordnande roll för intern kontroll inom hela kommunen. Kommunstyrelsen fastställer varje år gemensamma obligatoriska kontrollmoment som gäller för samtliga nämnder. Rapportering av intern kontroll ska ske till kommunstyrelsen senast den 1 mars varje år.

Ledning och styrning

Tranås kommuns ledningsmodell är ett kommunövergripande ramverk för ledning och styrning, som gäller såväl förtroendevalda som medarbetare. Den gemensamma utgångspunkten är att leverera bästa möjliga kvalitet till kunden, i förhållande till tillgängliga resurser och uppsatta mål.

Syftet med ledningsmodellen är att säkerställa att verksamheterna styrs utifrån lagar och andra krav, den politiska inriktningen, att fastställda mål uppfylls och att skattemedel används på bästa tänkbara sätt. Ledningsmodellen i sig är neutral och fungerar över tid, oavsett den politiska majoriteten.

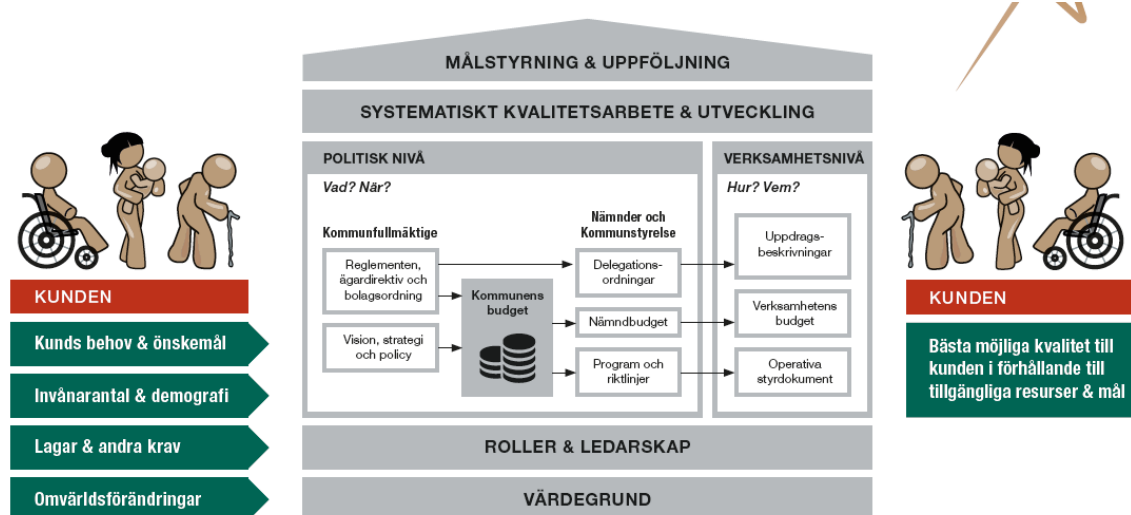
Kommunens utveckling ska bygga på god insyn och hög delaktighet i såväl beslutsprocess som genomförande. Alla relationer – såväl mellan politik och verksamhet, såväl som mellan medarbetare och kund – ska präglas av dialog och samverkan.

Årsredovisning

Genom tydliga processer och roller, med utgångspunkt i ledstjärnan, skapar vi en stabil verksamhet med kunden i centrum. En stabil organisation som arbetar systematiskt med utveckling kan enklare och snabbare anpassa sig efter omvärldsförändringar och nya krav. När

vi gör rätt saker på rätt sätt skapar vi bästa möjliga kvalitet till kunden, i förhållande till tillgängliga resurser och mål.

Mål och inriktning

Varje år i samband med budget fastställer kommunfullmäktige i Tranås kommun de finansiella mål och strategier som ligger till grund för uppföljning och värdering av god ekonomisk hushållning.

Tranås tar initiativet - Kommunvision 2040

Tranås kommun är en handlingskraftig kommun som ska nå minst 25 000 invånare år 2040. Tranås är platsen där handlingskraft går hand i hand med en välkomnande atmosfär och en aktiv livsstil. Det är ett medmänskligt och smart samhälle, som växer på ett hållbart sätt i balans med sina naturtillgångar. Goda kommunikationer suddar ut gränser mellan stad, landsbygd och omvärld och banar väg för attraktiva boendemiljöer nära skog, sjö och öppna landskap. Det är en idealisk livsmiljö,

där vi kreativa kommuninvånare med gemensamma krafter utvecklar våra styrkor och formar vår framtid.

Strategi för hållbar utveckling med prioriteringar 2020-2023 och välbefinnande

Strategi för hållbar utveckling beskriver vilka områden som är särskilt viktiga för Tranås kommuns utveckling de närmaste åren. Prioriteringar för målen och välbefinnande utgår från de ekonomiska, sociala och miljömässiga perspektiven, där alla är lika viktiga för att uppnå hållbar utveckling. Agenda 2030 uttrycker detta med 17 globala mål och dessa har präglat Tranås kommuns strategi denna mandatperiod. Fyra fokusområden prioriteras;

- Innovativ integration

- Utbildningsnivå
- Företagsklimat
- Kommunikationer och infrastruktur

En förutsättning för att uppnå kvalitet är att vi arbetar systematiskt med att dokumentera, analysera och följa upp resultat, i förhållande till de krav och mål vi har att förhålla oss till. Först därefter kan vi ta ställning till och genomföra de åtgärder som utvecklar verksamheten.

För att kunna leverera rätt kvalitet till våra kunder är det viktigt att systematiken – planera, genomföra, följa upp och förbättra – är en naturlig del i allt vi gör.

Styrning för fler 30 till 50-åringar i arbete

Tranås kommun har de senaste dryga 10 åren vuxit med över 1 000 invånare och har nu cirka 19 000 invånare. Tillväxtnål, stadsvision, ledstjärna samt diverse satsningar i spåren av dessa har utgjort grunden för den tillväxten.

Pågående arbete för Tranås är att fortsatt skapa förutsättningar för tillväxt och få en kommun som vill framåt med ett starkt näringsliv, handel, kommunikationer, attraktiva bostadsområden etc. Väldigt mycket är positivt och lovar gott inför framtiden. Tranås kommun har dock en stor utmaning vad gäller socioekonomi och demografi. Strävan mot fler kommuninvånare ska fortsätta i enlighet med kommunvisionen, men kommunen behöver lägga särskild vikt vid att åstadkomma fler 30–50-åringar i arbete. Detta som en följd av att andelen 30–50-åringar är låg och att andelen kommuninvånare i arbete behöver öka.

Inriktning för tillväxt kommer utgöra en viktig del i ett framtida arbete med en strategi för ekonomisk hållbarhet. Dokumentet är en nedbrytning av kommunvisionen tillsammans med kommande strategier för social och ekologisk hållbarhet. Mera kortsiktigt och kopplat till mandatperiod finns Strategi för hållbar utveckling, som beskrivs ovan.

Inriktning för tillväxt harmoniserar med strategi för hållbar utveckling.

Enligt Kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Varje år i samband med budget fastställer kommunfullmäktige i Tranås kommun de finansiella mål och strategier som ligger till grund för uppföljning och värdering av god ekonomisk hushållning.

Väsentliga personalförhållanden

Tranås Energi AB

En god arbetsmiljö för personalen säkras genom en fastlagd arbetsmiljöpolicy, fastställda arbetsmiljömål och handlingsplaner för dessa. En uppföljning av planerna, inklusive jämställdhetsplanen, sker varje år och resultatet meddelas vid styrelsens sammanträde och vid ”Ledningens Genomgång”.

Genom årliga utbildningsplaner säkerställs personalens kompetensutveckling. Företaget genomför flera årliga aktiviteter av friskvårdande karaktär och har även ett friskvårdsbidrag som personalen har möjlighet att ta del av. Hur medarbetarna upplever sin arbetsituation och sin arbetsmiljö mäts veckovis via ett digitalt verktyg, ”Winningtemp”. Det råder brist på en del av yrkeskategorierna i branschen varför det är än mer viktigt att aktivt arbeta med att vara en så attraktiv arbetsgivare som möjligt.

Den korta sjukfrånvaron uppgick till 1,6 % och långtidssjukfrånvaron till 0,5 %, totalt 2,1 %.

AB Tranås bostäder

HR-arbetet på AB Tranås bostäder styrs av den framtagna verksamhetsplanen och företagets strategi för ledar-, medarbetar- och arbetsmiljöfrågor. Värdegrunden fortsätter att löpa som en röd tråd genom all aktivitet.

Året har präglats av behoven att anpassa planerad verksamhet utifrån rådande covid-19-pandemi, vilket fungerat väl både för den enskilde medarbetaren och för företaget.

En större medarbetarundersökning har genomförts och visar ett medarbetarindex på 4,4 (2019: 3,7), vilket är en stor förbättring. Medarbetarna är mest nöjda inom områden som rör stolthet, lojalitet samt likabehandling och är minst nöjda med arbetssituationen kopplat till stress och möjlighet till återhämtning. Enkäten visar dock en klar förbättring även inom detta område jämfört med tidigare undersökning.

En grupputvecklingsinsats har inletts för respektive avdelning, liknade det arbete som ledningsgruppen genomfört tidigare. Arbetet sker med hjälp av beteendeprofiler samt mätning av effektivitet och samarbete i respektive arbetsgrupp och syftar till att skapa förståelse för varandra och tydlighet i arbetssituationen. Arbetet kommer att fortgå under 2022.

Mindre personalförändringar och ersättningsrekryteringar har skett inom driftgrupperna på grund av pensionsavgångar samt medarbetare som sökt sig vidare. Sjukfrånvaron har varit något högre under året än normalt, vilket till största delen beror på rådande pandemi. Sjukfrånvaron för året uppgick till 3,93 % varav 0,6 % avser långtidsfrånvaro.

AB Tranås bostäders stora utmaning framöver är att bibehålla medarbetarnas höga motivation i sitt arbete och kontinuerligt arbeta med att förbättra arbetssituationen. Detta för att säkerställa att medarbetarna fortsätter att vara nöjda med AB Tranås bostäder som arbetsgivare.

Tranås kommun – väsentliga personalförhållanden

Tranås kommun är en personalintensiv arbetsplats där medarbetarna är arbetsgivarens största tillgång. För att kunna ge god service och utveckling till Tranås kommuninvånare, ställer det stora krav på medarbetarnas kompetens och goda hälsa. Det är därför viktigt att fortsätta arbetet med kompetensutveckling och en god arbetsmiljö för att verksamheten ska kunna utvecklas och möta de krav som ställs på förändring, utveckling och specialisering.

Chefer i kommunens verksamheter

En viktig faktor för samtliga chefer i Tranås kommun är att man förstår och kan hantera sitt uppdrag. Tranås kommuns chefer har fyra huvudområden i sitt chefskap som består av; personal, verksamhet, ekonomi och omvärldsanalys. Dessa fyra områden är alla centrala i chefsuppdraget, men arbetar man som chef

med personalen i fokus, får det positiva effekter på hur verksamheten och ekonomin utvecklas. En engagerad och uppmärksam chef, skapar ofta en gemenskap och samhörighet med arbetslaget vilket bidrar till en god arbetsmiljö. Att som chef ständigt arbeta med arbetsmiljön, utgör i sin tur ett verktyg för att framgångsrikt utveckla och forma arbetslag och verksamhet samt att få en stabil ekonomi.

År 2021 har likt föregående år varit ett år som ställt ledarskap och medarbetarskap på prov utifrån den fortsatta situationen med covid-19. Den första halvan av året präglades fortsatt av distansarbete för de medarbetare som har kunnat arbeta på distans.

Efter sommaren började de medarbetare som arbetat på distans, att succesivt återgå till den fysiska arbetsplatsen. Covid-19 har och är fortfarande en stor utmaning för verksamheterna i Tranås kommun, men det har även gett oss erfarenheter som troligen kommer kunna bidra till nya arbetssätt och effektiva lösningar. Organisationen har en annan beredskap att snabbt kunna ställa om till distansarbete och digitala möten om så skulle behövas, inom de områden där det är möjligt.

Tranås kommun ingår i ett regionalt samverkansforum tillsammans med kommuner och regioner i Östergötland, Framtida chef i Östergötland (FCÖ), vars syfte är att stärka försörjningen av framtida chefer och ledare. Under hösten 2021 har medarbetare med stöd av sin nuvarande chef, kunnat ansöka om att delta i programmet. Därefter har HR-avdelningen genomfört intervjuer och personlighetstest vilket har mynnat ut i att fyra medarbetare från Tranås kommun kommer delta i nätverket under kommande år. Programmets mål är att rusta chefstalanger för framtida chefsuppdrag, genom att ge deltagarna kunskaper och färdigheter för chefsrollen.

Personalstatistik

Sjukfrånvaro	2021	2020
Total sjukfrånvaro i % av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	6,86%	6,89%
Andel av sjukfrånvaro som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	3,10%	2,79%
Sjukfrånvaro för kvinnor	7,34%	7,84%
Sjukfrånvaro för män	5,25%	3,83%
Sjukfrånvaro 29 år eller yngre	6,58%	6,77%
Sjukfrånvaro 30-49 år	7,13%	7,28%
Sjukfrånvaro 50 år eller äldre	6,68%	6,58%

Analys – sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för 2021 ligger på ungefär samma nivå som året innan. Under föregående år ökade sjukfrånvaron där en stor påverkansfaktor var situationen med covid-19. Då pandemin fortfarande pågick under 2021 kan vi anta att den fortsatt påverkar sjukfrånvaron framöver. I juni 2018 beslutade kommunstyrelsen att arbetet med att sänka sjuktalen skulle vara ett prioriterat område de närmaste åren, tills organisationen har kommit ner till en skälig nivå. Tre delmål sattes upp för detta;

2019 5,5 %

2020 5,1 %

2021 4,7 %

Innan covid-19-pandemin var Tranås kommun på god väg att få kontroll över sjuktalen då det i december 2019 konstaterades att årets mål var uppfyllt. Det som nu kan konstateras är att målet för 2021 inte har uppfyllts då sjuktalen i december 2021 låg på 6,86 %. Arbetet med att sänka sjuktalen och att få kontroll över sjukfrånvaron kommer att fortsätta. Men i vilken form och om det ska mätas i nya måttal är för tidigt att säga. Efter pandemin kommer vi med största sannolikhet att få omvärdera vad som anses vara låga sjuktal nu när samhället har fått en annan inställning till att vara hemma när man har sjukdomssymptom. Före pandemin var det många som gick till arbetet med förkylningssymptom.

Som en del i arbetet med att minska sjuktalen har HR-avdelningen haft ett pilotprojekt på en förskola under året där man arbetat utifrån riskgruppsorienterat arbets sätt. Det är ett verktyg som används för att nå minskad sjukfrånvaro och materialet utgår från SKR:s analyser och lärdomar utifrån forskning och genomförda pilotprojekt.

Förskolan valdes ut i samverkan efter en genomgång av insamlad och bearbetad statistik. Arbets sättet knyter ihop det förebyggande och rehabiliterande arbetet till ett helhetsperspektiv, insatser kopplas till arbetsplatser där det förekommer mycket upprepad korttidsfrånvaro och som har höga eller ökande sjuktal. Insatser görs även kopplat till medarbetare på arbetsplatsen som har upprepad korttidsfrånvaro eller som är på väg tillbaka från sjukskrivning. Förebyggande aktiviteter sker därefter på individ-, grupp- och organisationsnivå. Om projektet blir lyckosamt och permanentas innebär det ett mer strukturerat arbete med kommunens sjuktal. Kopplingen mellan arbetsmiljö och sjuktal, och vikten av det systematiska arbetsmiljöarbetet förtydligas. Det blir enklare att fånga upp arbetsplatser och medarbetare som behöver stöd.

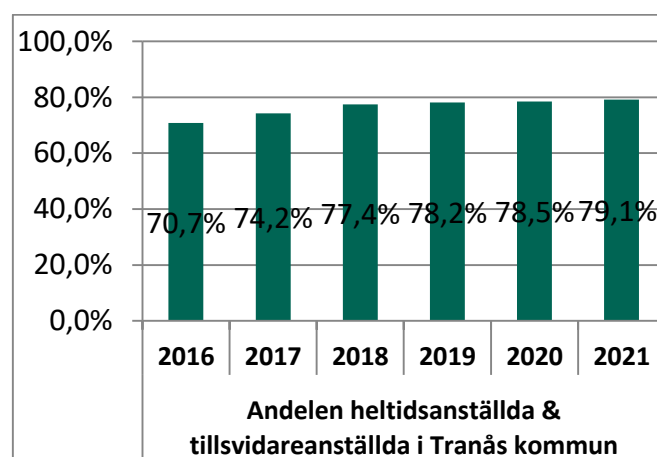
Antal tillsvidareanställda per förvaltning	2021 dec	2020 dec
Kommunledningsförvaltning	63	94
HR-och arbetsmarknadsförvaltning	92	-
Samhällsbyggnadsförvaltning	115	115
Bygg- och miljöförvaltning	14	13
Kultur- och fritidsförvaltning	38	40
Barn- och utbildningsförvaltning	663	707
Socialförvaltning	634	659
Antal anställda Tranås kommun	1 619	1 628

Analys – antal tillsvidareanställda

Inom samtliga förvaltningar har personalantalet minskat eller är oförändrat från föregående år vid samma tidpunkt. HR- och arbetsmarknadsförvaltningen, som är ny för året, består av arbetsgrupper som har flyttats från kommunledningsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen samt socialförvaltningen.

På det totala har Tranås kommun minskat antalet tillsvidareanställda med nio personer utifrån samma tidpunkt föregående år. Genom vakansprövning säkerställs att nyrekrytering enbart sker i nödvändigaste fall och att kompetensväxling sker i de fall inriktningen på tjänsten behöver ändras. Under året fastställdes en kompetensförsörjningsplan för kommunen som sedan har eller kommer att brytas ner av respektive förvaltning. Detta utgör grunden för hur Tranås kommun ska arbeta för att möta de kompetensförsörjningsutmaningar som kommunen står inför. Det kommer också ge en samlad bild av de kompetenser som respektive förvaltning kommer ha behov av framöver.

Sysselsättningsgrad	2021 dec	Förändring	2020 dec
Kommunledningsförvaltning	93,6%	4,3%	89,3%
HR-och arbetsmarknadsförvaltning	77,1%	-	-
Samhällsbyggnadsförvaltning	92,1%	0,8%	91,3%
Bygg- och miljöförvaltning	92,8%	0,5%	92,3%
Kultur- och fritidsförvaltning	94,7%	-0,3%	95,0%
Barn- och utbildningsförvaltning	90,0%	0,1%	90,0%
Socialförvaltning	63,2%	2,1%	61,1%
Tranås kommun totalt	79,1%	0,6%	78,5%

Analys – sysselsättningsgrad

Andelen heltidsanställda har från föregående år ökat med totalt 0,6 % inom kommunen.

Tranås kommun arbetar för att heltid ska vara norm på sysselsättningsgraden vid nyanställning, samt strävar efter att redan anställda medarbetare i högre utsträckning ska arbeta på en högre sysselsättningsgrad under förutsättning att det finns ett behov i verksamheten och att ekonomin tillåter det. Detta är en viktig del i arbetet med kompetensförsörjning inom Tranås kommun. Socialförvaltningen är den förvaltning inom kommunen som har den lägsta andelen heltidsanställda. Förvaltningen har ökat med 2,1 % från föregående år och det finns ett pågående arbete inom socialförvaltningen att öka andelen heltidsanställda ytterligare.

Jämställdhet och mångfald

I Tranås kommun är det övervägande andel män som arbetar heltid. Från föregående år har det skett en ökning med 1,3 % av kvinnor och en minskning med 0,5 % av männen som arbetar heltid.

Andelen heltids-tjänster	2021 dec	Förändring	2020 dec
Kvinnor	75,8%	1,3%	74,5%
Män	91,9%	-0,5%	92,4%

Tranås kommun arbetar efter att tjänster i så stor utsträckning som möjligt ska annonseras på heltid, samt att medarbetare som önskar att öka sin sysselsättningsgrad bör erbjudas detta inom en period på sex månader.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöverket har under de senaste åren genomfört en landsomfattande inspektion i alla kommuner och regioner gällande den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet. I februari 2021 påbörjades inspektion i Tranås kommun. Första delen av inspektionen genomfördes i tre olika steg. Ett inledande möte med kommunledningen, därefter stickprovsinspektioner inom förskolan och bygg- och miljöförvaltningen. Inspektionen avslutades med en uppföljning på kommunnivå. För Tranås kommuns del blev det ett väldigt gott resultat där Arbetsmiljöverket

inte hade något att anmärka gällande den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Däremot uppdagades att en av stickprovsarbetsplatserna inte hade genomfört en skriftlig riskbedömning gällande covid-19, vilket ledde till ett inspektionsmeddelande med krav på att en riskbedömning skulle genomföras. En uppföljande inspektion kommer att ske tidigast 2022.

Grundutbildning för chefer och skyddsombud genomförs två gånger per år. Under våren genomfördes fem digitala utbildningar för att fånga upp nya chefer och skyddsombud som inte kunnat gå utbildningen under 2020. Deltagarna erbjöds under hösten en fysisk uppföljningsutbildning för de moment som inte kunde genomföras digitalt. En fysisk utbildning genomfördes under hösten och även den obligatoriska arbetsmiljödagen som riktar sig till chefer och skyddsombud kunde genomföras fysiskt. Temat för året var att skapa bra team efter covid-19-pandemin.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har fortsatt och under året genomfördes tre större projekt inom området. En stor uppgradering utfördes, med efterföljande utbildning i alla ledningsgrupper, av det IT-stöd som används för det systematiska arbetsmiljöarbetet. I samband med detta har även ett gemensamt årshjul för arbetsmiljöarbetet tagits fram och förankrats i alla ledningsgrupper. Under våren genomfördes arbetsmiljöutbildningar i alla nämnder, inklusive kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, som ett led i att rusta politikerna i deras arbetsmiljöansvar.

”Dream-Team” har fortsatt under året och satsningen innebär att arbetsgrupper genomför hälsofrämjande åtgärder och sedan utses vinnaren av bästa ”Dream-Team”. Tävligen har resulterat i många goda exempel som genomförts i både små och stora arbetsgrupper, där vinnarna har blivit goda ambassadörer till att bli en hälsofrämjande arbetsplats.

Tranås kommun har drygt 120 hälsoinspiratörer som är viktiga i det förebyggande arbetet och de är även en del i att stärka det interna

arbetsgivarvarumärket. De utbildas och utbyter erfarenheter kontinuerligt och informerar, inspirerar, samordnar och stödjer chefen i det hälsofrämjande arbetet på den egna arbetsplatsen.

Medarbetare

Under året genomfördes som planerat en medarbetarenkät som tillika är en skyddsrondd gällanden social och organisatorisk arbetsmiljö. Enkäten distribuerades för första gången via ett externt IT-stöd, vilket medförde att ytterligare 85 medarbetare besvarade enkäten denna gång jämfört mot föregående gång. Enkäten skickades ut till 1 745 medarbetare och 1 115 besvarade enkäten. Enkäten riktade sig inte till kommunens chefer, då det finns en särskild enkät för att fånga upp chefernas upplevelse av arbetsmiljön. Enkäten har delats upp i sex olika frågeområden, Arbetsbelastning resurser, Arbetsbelastning krav, Arbetstider och återhämtning, Kränkande särbehandling och diskriminering, Ledarskap samt Coronaåret. Två av dessa områden, Arbetsbelastning krav samt Arbetstider och återhämtning, hamnade under gränsvärdet där frågorna skulle kunna ses som risker i arbetsmiljön. Resultatet är en viktig grund för kommunens fortsatta arbetsmiljöarbete på alla nivåer.

Kommunkoncernen har, likt föregående år, inte kunnat bjuda in alla medarbetare och förtroendevalda till den årliga kommunfesten utifrån covid-19. Istället för en kommunfest fick alla månadsanställda medarbetare i Tranås kommun ett presentkort på 300 kronor för att använda i Tranås kommuns lokala affärer.

För att främja friskvård erbjuder Tranås kommun ett individuellt friskvårdsbidrag på 1 200 kronor samt ett kollektivt bidrag på 400 kronor per medarbetare. Under året nyttjade 738 medarbetare sitt individuella friskvårdsbidrag. Alla anställda erbjuds även tio fria bad per år i kommunens simhall. Det är 81 medarbetare som har nyttjat förmånen vilket är färre än året innan. Simhallen har varit stängd under delar av 2021 till följd av pandemin vilket kan vara en anledning att få medarbetare ansökt om denna förmån. Utöver detta har kommunen fler förmåner vilket är viktigt utifrån att vara en attraktiv arbetsgivare. Den senaste förmånen är att arbetsgivaren tillåtit medarbetare vaccinera sig mot covid-19 på arbetstid.

Tranås kommun har en motionsklubb, Kommunens må bra klubb (KMK), med egen styrelse bestående av medarbetare i Tranås kommun. KMK erbjuder olika aktiviteter för medlemmarna, med fokus på friskvård och hälsa. Medlemsantalet uppgick under året till 222 stycken.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

En kommun ska en god ekonomisk hushållning i sina verksamheter, vilket även ska präglade hela kommunkoncernen. Det är kommunfullmäktige som beslutar om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunens mål för god ekonomisk hushållning är uppdelade i finansiella mål och verksamhetsmål. Verksamhetsmålen grundar sig i kommunens utvecklingsstrategi, framtagen av kommunfullmäktige, där varje fokusområde har verksamhetsmål kopplat till sig.

 Målet är uppfyllt   Målet uppfylls delvis   Målet uppfylls inte

Finansiella mål

Kommunen har tre finansiella mål, vilka är kopplade till årets resultat, soliditet och budgetefterlevnad. Resultatet per 2021-12-31 för Tranås kommun uppgår till 45,4 (44,8) mkr. Det budgeterade resultatet var 19,4 mkr, vilket motsvarar en positiv differens mot budget på 26,1 mkr.

	Fokusbild 1 Årets resultat ska under en treårsperiod uppgå till minst 2 % av skatteintäkter och generella bidrag		
	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Årets resultat (mkr)	45,4	44,8	-33,2
Resultat i % av skatteintäkter och bidrag	3,6 %	3,8 %	-2,8 %
Genomsnitt 3-årsperiod	1,53 %	0,07 %	-1,20 %
Slutsats	Målet är inte uppfyllt.		

I praxis finns en tumregel om att ett överskott på två procent av skatteintäkterna och generella bidrag är tillräckligt för att behålla förmågan att leverera service till sina medlemmar (Donatella, Petersson och Brorström, 2007). Tankegången som från början låg till grund för det så kallade tvåprocentmålet var att sektorn med ett tvåprocentigt överskott skulle kunna finansiera samtliga investeringar med skatteintäkter och generella bidrag, utan att öka skuldsättningsgraden. Denna regel tillämpas i många enskilda kommuner. Givet olika nivåer på soliditet och investeringar bör tvåprocentmålet inte vara relevant i alla kommuner, utan beroende av lokala förutsättningar. Därmed kan det finnas anledning att antingen ha ett högre eller lägre resultatmål än så. Vi ser i Tranås kommun att ett högre mål än 2 % krävs för att kunna självfinansiera de investeringsnivåer kommunen har i dagsläget.

Med ett utfall på 3,6 % klarar kommunen både kommunfullmäktiges mål och praxis. Dock är resultatet för lågt för att klara fokusbildet om ett resultat på minst 2 % i genomsnitt på tre år, då utfallet för åren 2019-2021 i genomsnitt blir 1,53 %.

Fokusmål 2 Kommunens soliditet inklusive pensionsskuld som ansvarsförbindelse ska uppgå till minst 29 %		
	2021-12-31	2020-12-31
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse pensioner (%)	33,5 %	30,7 %
Slutsats	Målet är uppfyllt.	

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Måttet visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel. Tranås kommun har under flera år redovisat positiva resultat och har därmed god soliditet. Efter några år av negativa resultat och nedåtgående trend för soliditeten, fortsätter föregående års trend med ökning. Kommunens soliditet inklusive pensionsskuld som ansvarsförbindelse uppgår per 2021-12-31 till 33,5 % (30,7 %). Att soliditeten ökar är en effekt av årets positiva resultat men även på grund av att ansvarsförbindelsen minskat.

Soliditeten enligt den så kallade blandmodellen uppgår till 69,5 % (69,2%).

Fokusmål 3 Vid konflikt mellan verksamhetsmål och ekonomiska resurser gäller det att hålla tilldelad budgetram		
	2021-12-31	2020-12-31
Andel nämnder som håller tilldelad budgetram	6 av 7 (85,7 %)	5 av 7 (71,4 %)
Slutsats	Målet uppfylls inte.	

Ekonomi betyder att hushålla med begränsade resurser. Kommuner ska enligt kommunallagen hushålla med sina resurser och sträva efter att få ut så mycket värde som möjligt av varje satsad krona. Det innebär att tillgång till ekonomiska och andra resurser sätter gräns för måluppfyllelsen och verksamhetens inriktning och omfattning, vilket är innebörden av tredje fokusmålet.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Tranås kommuns skatteintäkter samt intäkter från generella statsbidrag och kommunala utjämningsystemet (exkl. begravningsavgift) ökade med 57,3 mkr jämfört med 2020, vilket är en ökning med 4,7 %. Riksdagens beslut 2020 om extra statsbidrag till kommunsektorn medförde ökade statsbidrag för kommunen även 2021, men främst kommer ökningen på grund av skatteunderlagets starka tillväxt under året vilket bidragit till positiva slutavräkningar.

Kommunens nettokostnader har ökat med 56,3 mkr jämfört med 2020, vilket i procent motsvarar en ökning på 4,8 %. År 2020 var inte ett normalår för kommunen utan starkt påverkat av covid-19-pandemin med minskade kostnader. Det innebär att i jämförelse med 2020 blir kommunens kostnadsökning stor. Däremot, i jämförelse med år 2019, är kostnadsökningen 2021 enbart 1,3 %. Detta indikerar att kommunens besparingsarbete har givit effekt. Kommunen arbetar aktivt med att få en ökad kostnadsmedvetenhet i verksamheterna, där ökad avtalstrohet och kommunens inköpssystem är viktiga faktorer. En bidragande orsak till den låga kostnadsökningen är posten personalkostnader där besparingar och effektiviseringar vidtagits. Covid-19-pandemin har också bidragit i form av lägre kostnader för resor, utbildningar och konferenser.

Kommunens intäkter har även 2021 påverkats av pandemin. För kommunens fritidsanläggningar har intäkterna minskat med 36 % jämfört med före pandemins utbrott 2019. Kostavdelningen har fortsatt haft minskade intäkter från måltider då gymnasiet och Bergets matsal periodvis varit stängda. Å andra sidan har detta lett till minskade kostnader för barn- och utbildningsförvaltningen respektive socialförvaltningen.

Årsredovisning

Skatte- och nettokostnadsutveckling	2021	2020	2019
Skatteintäkter och utjämning, mkr	1 263,4	1 206,1	1 168,8
Ökning skatteintäkter och utjämning jämfört med föregående år	4,7%	3,2%	3,9%
Verksamhetens nettokostnad inkl finansnetto, mkr	-1 226,9	-1 170,6	-1 211,3
Ökning (+)/minskning (-) i % jämfört med föregående år	+4,8%	-3,4%	+5,7%

Självfinansieringsgrad av investeringar

Tranås kommun har som mål att kommunens investeringar ska vara självfinansierade, det vill säga finansierade av årets avskrivningar, avsättningar och årets resultat. En önskad tillväxt i kombination med en demografisk utveckling som kräver alltmer välfärdstjänster har lett till att investeringsbehovet har ökat och investeringskostnaderna 2021 uppgick till 88,7 mkr (79,5 mkr). Investeringsbudgeten uppgick till 104,5 mkr. Investeringsutrymmet med ett resultat på 45,4 mkr uppgår till 92,8 mkr. Det innebär att kommunen självfinansierat alla årets investeringar och inga placerade medel har behövt nyttjas, vilket är positivt.

Kommunkoncernens totala investeringar för år 2021 uppgick till 254 mkr, jämfört med investeringsbudgeten på 262,5 mkr. AB Tranås bostäder redovisar investeringar enligt budget, Tranås Energis utfall är högre än budget medan kommunens utfall är lägre än budget.

Prioriteringar är ett måste för att klara av de investeringar som krävs för framtiden. Ett omfattande arbete med investeringsprövning är en nödvändighet för hela kommunkoncernen med tanke på lånesituationen. Kommunens lokalgrupp arbetar tillsammans med Tranås bostäder för en god lokalplanering, då underhåll- och renoveringsbehovet av kommunens verksamhetslokaler är stort kommande år. I vissa fall kan det krävas nyproduktion av verksamhetslokaler, vilket byggnation av LSS-boenden och beslut om ny grundskola visar.

Kassaflödesanalys

År 2009-2011 överläts kommunens verksamhetsfastigheter till AB Tranås bostäder mot lånerevers. År 2012 lånade AB Tranås bostäder externt och löste den långfristiga skulden till Tranås kommun, som därmed erhöll överskottslikviditet. I samband med detta reglerade även Tranås Energi AB en långfristig skuld och överskottslikviditeten i kommunen placerades i obligationer med olika förfallotider.

Tranås kommun har under 2021 ett negativt kassaflöde på -18,5 mkr (74,6 mkr). Vid årets början uppgick kommunens tillgångar i obligationer och fonder till 81,4 mkr. Tillgodohavandet vid årets slut hade genom avsättning under året ökat till 116,1 mkr, vilket bidragit till att kassaflödet från den löpande verksamheten inte har täckt investeringskostnaderna.

Verksamhetsmål

I kommunfullmäktiges utvecklingsstrategi för 2020-2023 har fyra fokusområden valts ut för kommunen; *Innovativ integration, Utbildningsnivå, Kommunikationer och infrastruktur och Företagsklimat*. Till varje fokusområde finns uppsatta mål. Genom att fokusera på fyra områden vill kommunen få positiva effekter såsom ökad tillväxt, trivsel, kreativitet och förbättrad folkhälsa, vilket i slutändan leder till ökade skatteintäkter och på längre sikt till mer resurser till välfärdstjänster.

Årsredovisning

 Målet är uppfyllt

 Målet uppfylls delvis

 Målet uppfylls inte

1. Innovativ integration

Segregationen i Sverige ökar och antalet områden med socioekonomiska utmaningar blir fler, vilket även är en verklighet i Tranås kommun. Genom minskad boende- och skolsegregation samt ökad sysselsättning kan trenden vändas. Med ett öppet och inkluderande förhållningssätt, där språket är nyckeln till framgång, arbetar kommunen för att förhindra utanförskap.

 Fokusmål 1	Öka antalet godkända resultat i skolan		
	Utfall 2021-12-31	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31
Gymnasieelever med examen inom 4 år	69,5 %	70,2%	72,8 %
Elever åk 9 behörighet till yrkesprogram	80,3%	83,3%	82,4 %
Elever åk 9 behörighet till ekonomi- och samhällsvetarprogram	78 %	81%	81 %
Slutsats	Målet uppfylls inte. På grund av pandemin, med distansundervisning som följd, har resultaten försämrats då elever inte kunnat få samma stöd och stimulans som vid undervisning på plats i skolan.		

 Fokusmål 2	Ökad sysselsättning bland utrikes födda		
	Utfall 2021-12-31	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31
Arbetslösheten bland utrikes födda (Jkpg län 16,4 %)	25 %	32,4 %	32,6 %
Slutsats	Målet uppfylls inte. Även om arbetslösheten har gått ner bland utrikesfödda ligger Tranås kommun högt i förhållande till övriga länet. Statistiken är hämtad från Arbetsförmedlingen 2021-12.		

 Fokusmål 3	Arbetslösheten minskar till under genomsnittet i länet (5,8 %)		
	Utfall 2021-12-31	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31
Arbetslösheten i Tranås kommun	7,8 %	10,5 %	8,1 %
Slutsats	Målet uppfylls inte. Arbetslösheten har sjunkit i Tranås kommun men vi når inte ner till genomsnittet i länet. Statistiken är hämtad från Arbetsförmedlingen 2021-12.		

2. Utbildningsnivå

Sveriges befolkning får generellt en allt högre utbildningsnivå, dock ser vi att Tranås kommun ligger efter. En tillväxtfaktor för Tranås kommun är att öka utbildningsnivån i syfte att säkerställa kompetensförsörjning och innovationskraft för såväl näringslivet som offentlig sektor.

Fokusmål 1	Fler ungdomar väljer högre utbildning		
	Utfall 2021-12-31	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31
Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning	-	31 %	31 %
Slutsats	Målet har ej kunnat utvärderas då statistik ej finns tillgänglig ännu.		

	Fokusmål 2 Fler människor stannar kvar eller återvänder för att bo eller arbeta i kommunen		
	Utfall 2021-12-31	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31
Personer som flyttat till Tranås kommun	966 personer	871 personer	924 personer
Personer som flyttat från Tranås kommun	1 001 personer	969 personer	899 personer
Slutsats	Målet uppfylls inte då nettot är negativt: -35 personer.		

3. Företagsklimat

Ett bra företagsklimat är viktigt för att skapa tillväxt och arbetstillfällen i Tranås kommun. Ett attraktivt näringsliv ger nyetablering av företag, arbetskraftsinflyttning samt ökad sysselsättning.

	Fokusmål 1 Kommunens ranking av företagsklimat ska öka till topp 20 i Sverige		
	Utfall 2021-12-31	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31
Ranking i Svenskt Näringslivs enkät-undersökning Företagsklimat	Plats 16	Plats 22	Plats 33
Slutsats	Målet är uppfyllt.		

	Fokusmål 2 Byggklar tomtmark ska finnas i kommunen		
	Utfall 2021-12-31	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31
Kvm byggklar tomtmark	45 000 kvm	45 000 kvm	100 000 kvm
Slutsats	Detta är ett nytt mål som först ska förankras i berörda instanser. Måluppfyllelse kommer att ta några år. Idag har vi dock en bra situation gällande byggklar tomtmark, som vi vill ska bli ännu bättre.		

4. Kommunikationer och infrastruktur

De senaste årtiondena har det blivit allt vanligare att arbeta i en annan kommun än sin boendekommun, där även närhet till storstadsregioner har stor betydelse. För tillväxt i Tranås kommun är det viktigt att ingå i en större arbetsmarknadsregion där infrastruktur och kommunikationer har en avgörande roll. Genom bättre infrastruktur kan fler kommuninvånare bo i Tranås kommun men på ett enkelt sätt pendla till arbete i närliggande kommun eller större stad.

	Fokusmål 1 Utökad turtäthet med tåg och buss
	Utfall 2021-12-31
Turtäthet	
Slutsats	Målet uppfylls delvis. Även i år har trafikeringsupplägg och pendling i hög grad påverkats av pandemin med svag resandeutveckling och därmed tillfälliga förändringar i trafikeringsupplägget. En avgörande fråga för Tranås kommun är fortsatt att kunna utveckla pendeltågstrafiken mot både Jönköping och Linköping, med kortare restider och färre byten och under året har

Årsredovisning

kommunen tagit initiativ för ett utvecklat samarbete i framför allt mellan-regionala relationer. Under hösten kommer även planeringen för en stadsbusstrafik att återupptas.

Fokusmål 2 Högre standard på vägnätet till och från Tranås

Utfall 2021-12-31

Standard vägnät

Slutsats Målet uppfylls delvis. Nära bakåt i tiden ligger den mötesfria sträckan på Rv 32 och upprustning av vägen mot Ödeshög. Emellertid har inga större infrastrukturprojekt som påverkat tillgängligheten till Tranås genomförts. En pendelparkering har iordningställt vid södra infarten vid Rv 32. Under 2021 pågick arbetet med nya infrastrukturplaner för stat och region med formell remiss runt årsskiftet.

Fokusmål 3 Utbyggnad av gång-och cykelbanor i kommunen

Utfall 2021-12-31

Aktivitet under året

Under 2021 har följande nya kommunala gång-och cykelbanor byggts:

- Bäckagatan sträckan Hätterondellen-Sportvägen 1200 m
- Säbyvägen sträckan Hagadalsgatan och befintlig GC-väg mot Höganloft 420 m
- Halva Beckhemsvägen med start korsningen Dalagatan-Granitgatan 250 m
- Vädergatan sträckan Åskvädergatan-Regnvädergatan 340 m

Slutsats

Målet är uppfyllt.

Kommunala GC-vägar

Tranås kommun hade 2020-12-31 60 978 m kommunala GC-vägar och 2021-12-31 har Tranås kommun 69 649 m GC-vägar. Det kommunala GC-vägnätet har byggts ut med 2 210 m och kommunen har tagit över 6 461 m statlig GC-väg.

Statliga GC-vägar

I Tranås kommun fanns 2020-12-31 7 289 m statlig GC-väg och 2021-12-31 har Tranås kommun 828 m statlig GC-väg. Detta innebär att det statliga GC-vägnätet i Tranås kommun minskat med 6 461 m. Detta beror på att kommunen återigen tagit över väghållningen för GC-vägarna utmed Holavedsvägen, Ydrevägen och genom samhället Sommen. Det är endast GC-vägen utmed statlig väg i Gripenberg som trafikverket är väghållare för.

Kommunkoncernen

Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad bild över kommunens ekonomiska ställning, åtaganden och resultat. Kommunens intressenter ges därmed möjlighet att bedöma helheten, oavsett val av verksamhetsform.

I kommunkoncernen ingår, förutom Tranås kommun, Stadshuskoncernen och Östanå Parken AB.

Tranås Stadshus AB äger de båda bolagen Tranås Energi AB och AB Tranåsbostäder. AB Tranåsbostäder äger, bygger och förvaltar bland annat kommunens verksamhetslokaler. Tranås Energi AB bedriver verksamhet inom elproduktion och elhandel.

Efter att koncerninterna mellanhavanden eliminerats uppgår kommunkoncernens resultat efter skatter och finansnetto till 59,6 mkr (54,1 mkr). 2021 överförde Tranås Stadshus AB en utdelning på 10 mkr till Tranås kommun, vilken liksom övriga interna poster har eliminerats vid upprättande av årsredovisning för kommunkoncernen. Både Tranås kommun och Stadshuskoncernen redovisar positiva resultat för verksamhetsåret.

Tranås Stadshuskoncern redovisade för år 2021 ett resultat efter finansnetto på 31,2 mkr (22,8 mkr). Skillnaden jämfört med förra året beror främst på högre intäkter. Det höga elpriset, framför allt i slutet av året, har haft en betydande positiv resultateffekt för Tranås Energi AB. För år 2021 redovisar Tranås Energi AB ett resultat efter finansiella poster om 28,7 mkr (15,6 mkr) vilket är 8,4 mkr högre än budget. AB Tranåsbostäder har intäktstapp i form av hyresrabatter till hyresgäster i branscher som är särskilt drabbade av pandemin. För år 2021 redovisar AB Tranåsbostäder ett resultat efter finansiella poster om 9,9 mkr (11,4 mkr) vilket är 1,1 mkr sämre än budget.

De långfristiga skulderna inklusive utnyttjad checkkredit har för kommunkoncernen under 2021 ökat med 112,5 mkr till 1 678,8 mkr. Ök-

ningen orsakas av koncernens investeringsvolym, som legat på en högre nivå de senaste åren. Under 2021 har kommunkoncernens anläggningstillgångar ökat med 51,7 mkr (102,2 mkr) till 2 682,4 mkr. Omsättningstillgångarna har ökat med 131,1 mkr (32 mkr). Kommunen har under året ändrat redovisningen så att investeringar inom exploatering nu mera ingår i omsättningstillgångar, tidigare i anläggningstillgångar.

Koncernens soliditet per 2021-12-31 uppgick till 31,8 % (31,7 %). Soliditeten inklusive pensionsskuld i ansvarsförbindelsen uppgick till 19,7 % (18,8 %).

Nyckeltal kommunkoncern	2021	2020	2019
Årets resultat, mkr	59,6	54,1	-32,4
Soliditet	31,8%	31,7%	31,9%
Investeringsvolym	254,0	221,0	283,0

Avslutande kommentar

Tranås kommun redovisar för andra året i rad ett starkt resultat, vilket är glädjande. Totalt visar nämnderna ett budgetöverskott på 5,3 mkr. Förhoppningsvis har vi nu sett ett trendbrott där kommunens arbete med omorganisationer, generella åtstramningar, effektiviseringar bidrar till att nämnderna även kommande år redovisar överskott. Fortsatt besparings- och effektivitetsarbete gäller dock. För att klara god ekonomisk hushållning och inte tära på kommande generations resurser krävs ett resultatmål på minst 2 %. Detta är utmanande då kommunen möter ökade krav på välfärdstjänster. De åldersgrupper som är i störst behov av välfärdstjänster ökar, samtidigt som skatteintäkterna inte förväntas öka i samma utsträckning. Detta gäller inte enbart Tranås kommun utan är talande för hela kommunsektorn.

Tranås kommun har under året tagit beslut om inriktning för tillväxt med fokus på att få 30-50-åringar i arbete. Genom beslutet vill kommunen själv ta tag i taktpinnen för att kunna påverka kommunens utveckling kommande år. Fortsatta utmaningar finns med

Årsredovisning

höga utbetalningar av försörjningsstöd, hög arbetslöshet och svårigheter med rekrytering av kompetent personal inom vissa yrken. Dessutom har vi ännu inte sett alla konsekvenser covid-19-pandemin har på ekonomi och verksamhet.

Kommunkoncernen har också kostsamma investeringar framför sig, exempelvis genom nybyggnation av två grundskolor. Även inom

äldreomsorgen och fritidsområden behövs investeringar. Äldre investeringar behöver uppdateras, förverkligande av kommunens stadsvision, samt framtagande av mark för bostäder och företag. För att klara av dessa kostnadsökningar, samt för att uppnå god ekonomisk hushållning, behöver kommunen säkerställa ekonomiskt utrymme i driftsbudgeten. Resultat likt de två senaste åren krävs för att bibehålla den investeringstakt kommunen har utan att tära på eget kapital.

Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

En balanskravsutredning ska redovisas i årsredovisningen enligt 11 kap. 10 § Lagen om kommunal bokföring och redovisning. Det finns krav att kommuner ska ha en ekonomi i balans. Vid negativt resultat ska kommunfullmäktige anta en åtgärdsplan för hur det negativa underskottet ska återställas de närmaste tre åren i enlighet med 11 kap. 12 § Kommunallagen. Upplysning ska lämnas om hur tidigare räkenskapsårs negativa balanskravsresultat har reglerats och om det balanskravsresultat som återstår att reglera. Att balanskravet uppfylls är en grundförutsättning för långsiktig stabilitet.

Tranås kommun redovisar ett resultat på 45,4 mkr för år 2021. Efter justeringar uppgår årets balanskravsresultat till 58,5 mkr och därmed kan avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR) göras med 1,2 mkr.

Avstämning balanskrav	2021	2020
Årets resultat	45,4	44,8
Avgår realisationsvinster	-22,6	-1,3
Avgår realisationsförluster	36,6	4,9
Orealiserade förluster i värdepapper	0,3	0
Synnerliga skäl att inte återställa	0	0
Reservering RUR	-1,2	-24,1
Balanskravsresultat	58,5	24,3

Resultatutjämningsreserv

I enlighet med kommunfullmäktiges regler för god ekonomisk hushållning finns även beslut

om resultatutjämningsreserv, vilket gör det möjligt för kommunen att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv. Denna reserv kan sedan användas för att jämna ut intäkter över en konjunkturcykel.

Beräkningen av RUR grundar sig i skatteintäkter och generella bidrag (1 263,4 mkr) med en möjlig avsättning vid överskott på 1 % av skatteintäkter, vilket kräver ett resultat på minst 12,6 mkr. Taket för resultatutjämningsreserven utgör 2 % av skatter och bidrag; 25,3 mkr. Detta innebär 1,2 mkr i avsättning för 2021.

Resultatutjämningsreserv, mkr	2021
Ingående värde	24,1
Reservering till RUR	1,2
Disponering av RUR	-
Utgående värde	25,3

Återställande av negativt balanskravsresultat

Vid ingången av år 2021 finns inga negativa balanskrav att återställas.

Balanskravsresultat	58,5
IB ack ej återställda negativa resultat	0,0
Summa	58,5
UB ack ej återställda negativa resultat	0,0

Förväntad utveckling

Covid-19

Efter två år med pandemi har Sverige och omvärlden börjat öppna upp igen. Den starka återhämtningen i konjunkturen under 2021 förväntas hålla i sig 2022. Kommunsektorn spås även under 2022 redovisa goda resultat. Vilka spår covid-19-pandemin kommer att sätta på folkhälsa, arbetslöshet, utbildning, ekonomiska följder och på hela samhället har

vi ännu inte klart för oss. Viss påverkan kommer covid-19 även att ha på kommunen framöver.

Demografi

Befolkningssammansättningen i Sverige håller på att förändras. Vi får fler äldre, en stigande livslängd samtidigt som befolkningen i de lägre åldrarna minskar till följd av lågt födel-

seantal. Detta medför att befolkningsstrukturen blir alltmer skev. Prognoserna för Tranås kommun stämmer överens med utvecklingen i riket. En stor ökning av äldre förväntas i kommunen kommande år samtidigt som totala antalet barn och unga förväntas minska. Kommunen är medveten om den förväntade utvecklingen. Därför har strategin Inriktning för tillväxt tagits fram för att kunna påverka den demografiska utvecklingen i den riktning kommunen ser behov av.

Inriktning för tillväxt

Genom den politiskt beslutade strategin vill kommunen ta initiativ till att växa med fokus på målgruppen 30-50-åringar. Sett till den demografiska befolkningskurvan behöver andelen invånare i spannet 30-50 år öka för att få en jämnare åldersfördelning. Slutsatsen är att det ligger i Tranås kommuns intresse att öka antalet och andelen kommuninvånare i denna åldersgrupp som arbetar. Strategin kommer att genomsyra kommunkoncernens beslut och verksamheternas arbetssätt de kommande åren.

Ekonomi

För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs resultat på minst 2 % av skatteintäkter och generella bidrag. För att vara en tillväxtkommun, vilket vår kommun vill vara, krävs resultat upp mot 3 % av skatteintäkter och generella bidrag. Budgetförslaget för 2022 visar

ett resultat på 2,5 %. De kommande årens investeringar ställer krav på ekonomiska resurser och utrymme i driftsbudgeten. Från halvåret 2025 ska barn- och utbildningsnämnden klara av den hyreshöjning nybyggnationen av två grundskolor innebär.

Tranås kommun har en av de högsta kostnaderna för försörjningsstöd i Sverige. Under fjärde kvartalet 2021 kunde dock ett trendbrott urskönjas då kostnaderna inte ökade i samma takt som tidigare. Att denna positiva trend bibehålls är av stor vikt för att kommunen ska kunna redovisa starka resultat kommande år.

Kompetensförsörjning

Utmaningen med kompetensförsörjning fortsätter. Ökat personalbehov ses som en av kommunernas stora utmaningar framöver, vilket också ökar konkurrensen om personal till välfärdstjänster. Om kommunerna inte lyckas rekrytera ses konsekvenser såsom kompetensbrist och högre lönekostnader. Framför allt inom socialtjänsten är utmaningen stor med en befolkning som blir äldre. Förutom att rekrytera ny personal för att möta det ökade behovet av välfärdstjänster, ska pensionsavgångar återbesättas. Sannolikt krävs förändrat arbetssätt och effektiviseringar då ny personal av denna omfattning blir svår att rekrytera.

Resultaträkning, balansräkning & kassaflödesanalys inklusive noter och redovisningsprinciper

Resultaträkning

belopp i mkr	Not	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOMMUN- KONCERN	
		2021	2020	2021	2020
Verksamhetens intäkter	3	333,1	324,1	644,6	563,4
Verksamhetens kostnader	4,5,6,7	-1 529,2	-1 470,4	-1 709,2	-1 594,4
Avskrivningar	8	-47,4	-41,3	-123,2	-109,1
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-1 243,4	-1 187,6	-1 187,9	-1 140,1
Skatteintäkter	9	887,5	842,9	887,5	842,9
Generella statsbidrag och utjämning	10	384,8	372,4	384,8	372,4
		1 272,3	1 215,4	1 272,3	1 215,4
Verksamhetens resultat		28,9	27,7	84,4	75,2
Resultat från finansiella poster					
Finansiella intäkter	11	16,7	18,4	1,7	4,0
Finansiella kostnader	12	-0,1	-1,4	-19,5	-21,7
		16,5	17,0	-17,8	-17,6
Resultat efter finansiella poster		45,4	44,8	66,6	57,6
Skattekostnader	13	0,0	0,0	-7,0	-3,5
ÅRETS RESULTAT	14	45,4	44,8	59,6	54,1

Årsredovisning

Balansräkning

belopp i mkr	Not	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOMMUNKONCERN	
		2021	2020	2021	2020
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	15, 16	0	0	6,7	6,6
SUMMA IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		0	0	6,7	6,6
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	17	550,7	594,1	2 173,0	2 128,8
Maskiner och inventarier	18	83,6	82,2	136,2	134,9
Pågående nyanläggningar	19	6,4	0,0	154,6	146,8
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		640,7	676,3	2 463,7	2 410,5
Finansiella anläggningstillgångar					
Värdepapper, andelar, bostadsrätter	20	41,8	38,3	21,7	22,2
Långfristiga fordringar	21	3,3	3,2	190,4	192,1
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		45,1	41,5	212,1	214,3
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		685,8	717,8	2 682,4	2 631,4
Omsättningstillgångar					
Varulager	22	1,4	1,3	14,5	15,7
Exploateringsfastighet	22	39,0	1,8	39,0	1,8
Kortfristiga fordringar	23	156,0	116,5	230,7	149,1
Kortfristiga placeringar	24	116,1	81,4	116,1	81,4
Kassa och bank	25	62,3	80,8	63,0	84,2
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		374,7	281,7	463,2	332,1
SUMMA TILLGÅNGAR		1 060,4	999,5	3 145,6	2 963,5
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital		666,6	623,0	940,6	886,5
Resultatutjämningsreserv		25,3	24,1		
Årets resultat		45,4	44,8	59,6	54,2
Summa eget kapital	26	737,3	691,9	1 000,2	940,6
Avsättningar					
Avsättningar	27, 28	68,2	64,6	144,0	133,4
Skulder					
Långfristiga skulder	29	44,9	39,0	1 678,8	1 566,3
Kortfristiga skulder	30	209,9	204,0	322,6	323,2
Summa skulder		254,9	243,0	2 001,4	1 889,5
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1060,4	999,5	3 145,6	2 963,5
Ställda säkerheter		Inga	Inga	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser					
Borgensförbindelser	31	1 277,4	1 188,7	1,0	1,0
Pensionsåtagande	32	381,6	384,8	381,6	384,8
Andra ansvarsförbindelser	32	5,5	5,9	5,8	6,2
		1 664,5	1 579,4	388,8	392,0

Kassaflödesanalys

belopp i mkr	Not	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOM- MUNKONCERN	
		2021	2020	2021	2020
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		45,4	44,8	66,6	57,6
Avgår förändring eget kapital					
Justering för av- och nedskrivning	33	47,4	41,3	123,3	109,1
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	33	16,2	3,6	25,3	9,3
Betald skatt		0,0	0,0	-1,2	3,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		109,0	89,7	214,0	179,5
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Ökning(-)/minskning(+) lagertillgångar & exploatering	22	-37,3	-1,3	-36,0	0,7
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	23	-39,5	3,6	-81,6	10,6
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga placeringar	24	-34,7	32,6	-34,7	32,6
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	30	5,9	12,6	-0,6	35,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten		3,4	137,2	61,1	258,6
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	-1,6	-0,6
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	17,18,19	-69,2	-79,5	-235,8	-239,9
Försäljning/utrangering av materiella anläggningstillgångar	17,18,19	38,0	5,2	38,5	5,2
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		3,5	0,0	0,0	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	2,4	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-27,7	-74,3	-196,5	-235,2
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning(+)/minskning(-) långfristiga skulder	29	5,9	8,0	112,5	47,7
Ökning(-)/minskning(+) långfristiga fordringar	21	-0,1	3,7	1,7	3,7
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		5,8	11,7	114,2	51,4
ÅRETS KASSAFLÖDE					
Likvida medel vid årets början	25	80,8	6,2	84,2	9,5
Likvida medel vid årets slut	25	62,3	80,8	63,0	84,2

Not 1 Tillämpade redovisningsprinciper

Tranås kommun följer den kommunala redovisningslagen Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), samt Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendationer, med vissa undantag.

Kommunkoncern och sammanställda räkenskaper

Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Bolag	Ägarandel
Tranås Stadshus AB	100 %
Tranås Energi AB	100 %
AB Tranås bostäder	99,99 %
Östanå Parken AB	100 %

Under året har AB Tranås bostäder via dotterbolaget Tranås bostäder Utveckling AB förvärvat Sommens Strand AB, Tranås Rockebro 8:1 AB och Lokalteter AB.

Periodisering

Kostnader och intäkter som avser redovisningsåret har i huvudsak belastat eller tillgodoräknats periodens redovisning.

Löner avseende timanställda och Ob-ersättning till månadsanställda redovisas enligt kontantprincipen. Det innebär att löner och ersättningar som intjänats under december 2021 har belastat januari 2022, vilket är ett avsteg från principen om matchning. Avvikelsen förklaras med att summan av dessa kostnader inte uppgår till något väsentligt belopp. Mot denna bakgrund gör kommunen bedömningen att påverkan på resultatet är försumbart.

Skatteintäkter

Periodens redovisade skatteintäkter består av preliminära skattebetalningar som kommit kommunen tillgodo under året, prognos för slutavräkning för innevarande år, samt skillnaden mellan den slutliga taxeringen och den redovisade skatteintäkten för föregående år.

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) decemberprognos, i enlighet

med rekommendation RKR R2 Intäkter. Avseende delårsrapporten baseras uppgifterna på SKR:s prognos som delges i augusti.

Övriga intäkter

Från år 2007 ställer lagstiftningen krav på att VA-verksamheten ska särredovisas från annan verksamhet. Anslutningsavgiften ska betraktas som förutbetalad intäkt, vilken successivt intäktsförs i samma takt som den tillgång den bidragit till att finansiera skrivs av. Anslutningsavgiften ska därmed periodiseras över en beräknad nyttjandeperiod på 50 år. Tranås kommun uppfyller dessa krav och en särskild särredovisning upprättas.

Investeringsbidrag redovisas som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras linjärt över anläggningens nyttjandeperiod i enlighet med RKR R2 Intäkter.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden avser ej uttagna semesterdagar vid årets slut. Tillsammans med ej kompenserad övertid och därpå upplupen arbetsgivaravgift redovisas den som en kortfristig skuld.

Anläggningstillgångar

Vad gäller anläggningstillgångar följer Tranås kommun RKR R4. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk och med nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om anskaffningsvärdet överstiger ett prisbasbelopp.

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Avskrivningarna påbörjas månaden efter som investeringen tas i bruk. Linjär avskrivning tillämpas och görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. På tillgångar i form av mark och konst görs inga avskrivningar.

Enligt LKBR 7 kap. 1 § ska samtliga anläggningstillgångar (inkl. finansiella anläggningstillgångar) värderas till anskaffningsvärde.

Under 2021 har kommunen ändrat redovisningen så att pågående anläggningar redovisas på eget balanskonto.

Vad gäller markexploatering har kommunen under 2021 ändrat redovisningen för att kunna följa rekommendationer från RKR. Mark som iordningsställt för försäljning ska enligt RKR redovisas såsom omsättningstillgång, vilket tidigare var inkluderat i anläggningstillgångar.

Komponentavskrivning

Enligt rekommendation RKR R4 Materiella anläggningstillgångar, ska en tillgång delas upp på olika komponenter och skrivas av separat, om den förväntade skillnaden i förbrukning mellan de olika komponenterna är väsentlig. Tranås kommun uppfyller kraven avseende komponentavskrivning.

Enligt RKR rekommendation R5, ska vid finansiellt leasingavtal leasingobjektet redovisas som anläggningstillgång i balansräkningen, medan så inte är fallet om ett operationellt leasingavtal föreligger. Kommunens finanspolicy uttrycker restriktivitet vad gäller leasing och avsikten är att omfattningen av leasing ska minska. Därmed har inte något leasingobjekt redovisats som anläggningstillgång i kommunens balansräkning.

Pensionsskulden

Avseende pensioner följer Tranås kommun RKR R10. Pensionsskulden redovisas enligt blandmodellen vilket innebär att intjänade pensioner fram till och med år 1997 inte redovisas som skuld eller avsättning, utan redovisas som ansvarsförbindelse. Endast utbetalningar som avser denna del av pensionsskulden belastar resultatet.

Pensionsförmåner intjänade från år 1998 redovisas som förpliktelse i balansräkningen. Den avgiftsbestämda delen redovisas under kortfristiga skulder och utbetalning sker i mars nästkommande år, förutom avtalet AKAP-KL vars utbetalningar sker kvartalsvis. Försäkringsavgift för pensionsförmåner över 7,5 inkomstbasbelopp betalas ut löpande un-

der året. Visstidspensioner samt särskild avtalspension redovisas som avsättningar. Redovisning av löneskatt sker i enlighet med RKR:s rekommendation R10. Den särskilda löneskatten redovisas enligt samma principer som gäller för redovisning av pensioner, den så kallade blandmodellen. Förändringen avseende pensionsskuld har bokförts i enlighet med pensionsadministratören KPA:s beräkningar.

Enligt RKR R10 ska nämnas huruvida kommunen innehar finansiella placeringar av pensionsmedel. I Tranås kommun förekommer inte finansiell placering av pensionsmedel. Medlen återlånas i verksamheten.

Övrigt

Enligt RKR R9 redovisas avsättningar för återställande av Norraby deponeringsplats. Deponering av icke brännbart avfall pågick till och med år 2008. Nuvärdesberäkning av kommande utbetalningar har gjorts och beräkningen visar att tillräckliga medel är avsatta. Baserat på en projektering beräknas den totala sluttäckningskostnaden uppgå till cirka 29 mkr. Åtagandet är nuvärdesberäknat med en diskonteringsränta på 1,50 %. Återställandet av deponin startade 2013 och beräknas pågå fram till 2028.

Jämförelsestörande poster

Händelser som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder redovisas som jämförelsestörande poster. Som jämförelsestörande post redovisas intäkter och kostnader som sällan förekommer.

Finansiella instrument

Enligt LKBR 7 kap. 6 § ska finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring värderas till verkligt värde. Tranås kommun innehar tillgångar i form av kortsiktiga placeringar i fonder på sammanlagt 116 mkr med en orealiserad vinst på sammanlagt 55 tkr per 2021-12-31. Den orealiserade vinsten har bokförts i resultaträkningen.

Finanspolitik

Kommunen och dess helägda bolag ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Årsredovisning

Detta innebär att verksamheten ska bedrivas på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt. Vidare ska kommunen och dess helägda bolag förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.

Denna policy gäller för kommunen och dess direkt och indirekt helägda bolag.

Policyn inkluderar de föreskrifter för kommunens medelsförvaltning som fullmäktige ska

fastställa enligt Kommunallag (2017:725) 11 kap 2-4 §. Kommunfullmäktige beslutar om ramar för upp- och utlåning, borgen, likviditetsbehov för investeringar, avsättning för pensionsmedel, avsättning för framtida ändamål samt övriga finansiella lån i samband med årligt budgetbeslut.

Nuvarande finanspolicy antogs av kommunfullmäktige november 2017.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Nedan följer de viktigaste uppskattningar och bedömningar som kommunen gör löpande eller i samband med bokslut.

För avsättningar och nuvärdesberäkningar används den procentsats för internränta som SKR tar fram. För år 2021 är internräntan 1,25 %. I balansräkningen finns en avsättning för kommunens deponi. Sluttäckning av deponin pågår och beräknas vara klar år 2028.

Kundfordringar äldre än sex månader anses vara osäkra.

Riktade statsbidrag intäktsförs enbart till det belopp kommunen med säkerhet vet kommer att betalas ut.

För pensionskostnader samt skatteintäkter och generella bidrag gör kommunen själv ingen bedömning utan använder sig av de prognoser KPA respektive SKR tar fram.

Not hänvisning Resultaträkning

	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOMMUNKONCERN	
	2021	2020	2021	2020
Not 3. Verksamhetens intäkter	belopp i mkr			
Vatten- och avloppsavgifter	37,8	34,1	37,8	34,1
Avfallsavgifter	16,0	15,2	16,0	15,2
Vård- och omsorgsavgifter	36,0	38,0	36,0	38,0
Barnomsorgsavgifter	15,8	16,0	15,8	16,0
Driftbidrag och kostnadsersättningar från staten	69,5	80,0	69,5	80,0
Ersättning försäkringskassan (LASS*)	21,8	20,5	21,8	20,5
Vinst försäljning anläggningstillgångar	22,6	0,9	22,6	0,9
El	0,0	0,0	177,2	133,5
Fjärrvärme	0,0	0,0	105,1	78,9
Fastigheter	0,0	0,0	164,5	164,0
Övriga verksamhetsintäkter	113,6	119,3	126,5	130,3
Fibernät	0,0	0,0	10,8	10,2
Avgår koncerninterna intäkter	0,0	0,0	-159,2	-158,3
Summa	333,1	324,1	644,6	563,4
* LASS = Lagen om assistansersättning, betalas ut av försäkringskassan till assistansutföraren. Dock ska intäkten för de första 20 timmarna per vecka betalas tillbaka, vilket genererar en kostnad som specificeras under not 3.				
De kommuninterna mellanhavandena uppgår till 109,9 mkr. Föregående års kommuninterna mellanhavanden uppgick till 104,3 mkr. Dessa mellanhavanden är interna och ingår inte i ovan.				
Not 4. Verksamhetens kostnader				
Verksamhetsrelaterade kostnader	-1 404,3	-1 387,3	-1 785,2	-1 669,5
Pensionsutbetalningar ansvarsförb. inkl. löneskatt	-26,5	-24,4	-24,4	-24,4
Nyintjänad pension inkl. löneskatt	-53,7	-47,1	-47,1	-47,1
Kostnader LASS	-8,1	-7,1	-7,1	-7,1
Förlust vid försäljning av anläggningstillgångar	-36,6	-4,6	-4,6	-4,6
Avgår koncerninterna kostnader	0,0	0,0	159,2	158,3
Summa	-1 529,2	-1 470,5	-1 709,2	-1 594,4
De kommuninterna mellanhavanden uppgår till 109,9 mkr. Föregående års kommuninterna mellanhavandena uppgick till 104,3 mkr. Dessa mellanhavanden är interna och ingår inte i ovan.				

Årsredovisning

		TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOMMUNKONCERN	
		2021	2020	2021	2020
Not 5.	belopp i mkr				
	Anställda och personalkostnader				
	Medelantalet anställda, med fördelning på kvinnor och män uppgår till:				
	Kvinnor	1 215	1 226	1 237	1 246
	Män	329	324	377	373
	Summa	1 544	1 550	1 614	1 619
	Löner och andra ersättningar				
	Styrelse och verkställande direktör	3,3	3,2	6,1	5,9
	Övrigt anställda	640,9	639,0	676,6	672,4
	Summa	644,1	642,2	682,7	678,3
Sociala kostnader					
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör*	0,1	0,1	0,7	0,8	
Pensionskostnader för övriga anställda	64,7	57,6	67,9	60,7	
Sociala kostnader styrelse och verkställande direktör*	1,1	1,1	2,2	2,2	
Sociala kostnader övriga anställda	208,5	207,7	220,4	217,5	
Summa	274,4	266,4	291,2	281,2	
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	918,6	908,6	973,9	959,5	
<i>* För Tranås kommun avser uppgiften kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens arvoden + kommunchefslön.</i>					
Upplysning om sjukfrånvaro					
Sjukfrånvaro i procent av total arbetstid	6,8%	6,9%			
Varav långtidsfrånvaro över 60 dgr	3,1%	3,1%			
Sjukfrånvaro för kvinnor	7,3%	7,8%			
Sjukfrånvaro för män	5,3%	3,8%			
Sjukfrånvaro för personal 29 år eller yngre	6,6%	7,7%			
Sjukfrånvaro för personal 30-49 år	7,1%	7,3%			
Sjukfrånvaro för personal 50 år eller äldre	6,7%	6,5%			
Könsfördelning bland ledande befattningshavare					
Andel kvinnor i styrelsen	39%	41%	29%	32%	
Andel män i styrelsen	61%	59%	71%	68%	
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningar	44%	44%	39%	39%	
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	56%	56%	61%	61%	
Not 6. Arvode och kostnadsersättning till revisorer					
Arvode förtroendevalda	0,3	0,0	0,3	0,0	
Revision (KPMG AB)	0,0	0,4	0,6	0,4	
Revision (Ernst & Young AB)	0,6	0,0	0,6	0,0	
Övriga kostnader revisorer	0,1	0,6	0,1	0,6	
Summa	1,0	1,2	1,6	1,2	
Not 7. Leasingavtal*					
Personbilar med förfall inom 1 år	0,4	0,6			
Personbilar med förfall inom 1-5 år	8,0	6,2			
Övriga inventarier/ fordon med förfall inom 1 år	0,0	0,4			
Övriga inventarier/ fordon med förfall inom 1-5 år	4,6	4,2			
Summa	13,1	11,4			
<i>* avser Tranås kommun Leasing bokfört värde</i>					

Årsredovisning

	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOMMUNKONCERN	
	2021	2020	2021	2020
Not 8. Avskrivningar och nedskrivningar				
Fastigheter och tekniska anläggningar	-18,9	-18,4	-82,6	-77,9
Maskiner och inventarier	-20,8	-22,9	-28,0	-29,9
Immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	-1,5	-1,2
Nedskrivningar	-7,6	0,0	-11,1	0,0
Summa	-47,4	-41,3	-123,2	-109,1
Not 9. Skatteintäkter				
Kommunalskatt	854,2	852,0	854,2	852,0
Begravningsavgift	8,9	9,2	8,9	9,2
Slutavräkningar	21,6	-13,6	21,6	-13,6
Preliminär slutavräkning innevarande år*	2,8	-4,6	2,8	-4,6
Summa	887,5	842,9	887,5	842,9
<i>* Differens mellan slutlig taxering och redovisad skatteintäkt föregående inkomstår.</i>				
Not 10. Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	229,7	230,3	229,7	230,3
Införandebidrag	0,0	7,3	0,0	7,3
Regleringsbidrag	56,2	19,4	56,2	19,4
Kostnadsutjämning	37,5	25,2	37,5	25,2
Fastighetsavgift	40,0	36,3	40,0	36,3
LSS-utjämning	11,8	12,6	11,8	12,6
Flyktingbidrag	0,0	5,7	0,0	5,7
Extra bidrag välfärd 2020	0,0	35,6	0,0	35,6
Skolmiljarden	2,3	0,0	2,3	0,0
Äldreomsorgssatsningen	7,2	0,0	7,2	0,0
Summa	384,8	372,4	384,8	372,4
Not 11. Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier och andelar	10,1	10,7	10,1	10,7
Orealiserad värdestegring på finansiella instrument	0,0	0,4	0,0	0,4
Ränteintäkter	0,4	1,8	1,0	2,6
Ränteintäkter kundfordringar	0,1	0,1	0,1	0,0
Övriga finansiella intäkter	6,1	5,5	6,1	5,5
Avgår koncerninterna finansiella intäkter	0,0	0,0	-15,5	-15,2
Summa	16,7	18,4	1,7	4,0
<i>De kommuninterna finansiella intäkterna uppgår till 8,3 mkr. Föregående års kommuninterna finansiella intäkter uppgick till 8,4 mkr. Dessa intäkter är interna och ingår inte i ovan.</i>				
Not 12. Finansiella kostnader				
Orealiserad värdeminskning på finansiella instrument	-0,3	-0,2	-0,3	-0,2
Räntekostnader	0,2	-1,2	-24,7	-26,6
Avgår koncerninterna finansiella kostnader	0,0	0,0	5,5	5,2
Summa	-0,1	-1,4	-19,5	-21,7
<i>Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet för den period de hänför sig till. De kommuninterna finansiella kostnaderna uppgår till 8,3 mkr. Föregående års kommuninterna finansiella kostnaderna uppgick till 8,4 mkr. Dessa kostnader är interna och ingår inte i ovan.</i>				
Not 13. Skatt på årets resultat				
Aktuell skatt	0,0	0,0	-0,1	-3,5
Uppskjuten skatt	0,0	0,0	-6,9	0,0
Summa redovisad skatt	0,0	0,0	-7,0	-3,5

Årsredovisning

		TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOMMUNKONCERN	
	belopp i mkr	2021	2020	2021	2020
Not 14.	Avstämning balanskrav*				
	Årets resultat enligt resultaträkning	45,4			
	Reducering av samtliga realisationsvinster	-22,6			
	Justering av samtliga realisationsförluster	36,6			
	Just för realisationsvinster/förluster enligt undantag	0,0			
	Orealiserade förluster i värdepapper	0,3			
	Just återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0,0			
	Årets resultat efter balanskravsjusteringar	59,7			
	Reservering av medel från resultatutjämningsreserv	-1,2			
	Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0			
	Balanskravsresultat	58,5			
	IB ack ej återställda negativa resultat	0,0			
	Summa	58,5			
	UB ack ej återställda negativa resultat	0,0			
	<i>* Endast Tranås kommun</i>				

Nothänvisning Balansräkning

	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOM- MUNKONCERN	
	2021	2020	2021	2020
belopp i mkr				
Not 15. Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärden	0,0	0,0	11,2	10,1
Inköp	0,0	0,0	1,4	1,1
Försäljningar /utrangeringar	0,0	0,0	-0,4	0,0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0,0	0,0	12,2	11,2
Ingående avskrivningar	0,0	0,0	-5,1	-3,8
Försäljningar/ utrangeringar	0,0	0,0	0,4	0,0
Årets avskrivningar	0,0	0,0	-1,5	-1,2
Utgående ackumulerade avskrivningar	0,0	0,0	-6,2	-5,1
Utgående redovisat värde	0,0	0,0	6,0	6,1
Genomsnittlig nyttjandeperiod	-	-	6,6	8,1
Not 16. Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar				
Vid årets början	0,0	0,0	0,5	0,8
Anskaffningar	0,0	0,0	0,2	0,7
Färdigställda	0,0	0,0	0,0	-1,0
Summa	0,0	0,0	0,7	0,5
Not 17. Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärden	903,5	853,5	3 195,6	3 000,8
Inköp	69,2	62,1	224,3	209,3
Försäljningar/ utrangeringar	-38,7	-12,1	-47,0	-14,5
Omklassificeringar	-56,5	0,0	-56,5	0,0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	877,5	903,5	3 316,4	3 195,6
Ingående avskrivningar	-309,5	-291,1	-1 040,9	-964,6
Försäljningar/ utrangeringar	0,7	0,0	8,6	1,6
Omklassificeringar	0,8	0,0	0,8	0,0
Årets avskrivningar	-18,9	-18,4	-82,5	-77,9
Utgående ackumulerade avskrivningar	-326,9	-309,5	-1 114,0	-1 040,9
Ingående nedskrivningar	0,0	0,0	-25,9	-25,9
Årets nedskrivningar	0,0	0,0	-3,5	0,0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-29,4	-25,9
Utgående redovisat värde	550,7	594,1	2 173,0	2 128,8
Genomsnittlig nyttjandeperiod	44,5	44,5	38,0	37,1
Uppgifter om förvaltningsfastigheter				
Redovisat värde			968,8	891,2
Verkligt värde			1 704,9	1 375,2

Årsredovisning

belopp i mkr	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOM- MUNKONCERN	
	2021	2020	2021	2020
Not 18. Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärden	247,8	231,2	364,2	335,6
Inköp	22,8	17,4	31,0	30,6
Försäljningar /utrangeringar	-46,9	-0,7	-50,1	-1,9
Omklassificeringar	-47,8	0,0	-47,8	0,0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	175,9	247,8	297,2	364,2
Ingående avskrivningar	-165,7	-143,5	-229,3	-201,3
Försäljningar/ utrangeringar	46,9	0,7	49,0	1,9
Omklassificeringar	47,1	0,0	47,1	0,0
Årets avskrivningar	-20,6	-22,9	-27,8	-29,9
Utgående ackumulerade avskrivningar	-92,3	-165,7	-161,0	-229,3
Utgående redovisat värde	83,6	82,2	136,2	134,9
Genomsnittlig nyttjandeperiod	11,8	10,2	10,4	9,8
Not 19. Pågående nyanläggningar				
Ingående balans	0,0	0,0	146,8	170,5
Årets investeringar	27,2	0,0	158,2	125,5
Färdigställda	-45,8	0,0	-175,4	-149,2
Omklassificeringar	25,0	0,0	25,0	-149,2
Utgående redovisat värde	6,4	0,0	154,6	146,8
Not 20. Värdepapper, andelar och bostadsrätter				
Andelar i koncernföretag				
Tranås Stadshus AB	18,0	14,5	18,0	14,5
Östanå Parken AB	10,3	10,3	10,3	10,3
Avgår koncerninterna aktier och andelar	0,0	0,0	-28,3	-24,8
Aktier och andelar, övriga				
Rederi AB SS Boxholm II	0,1	0,1	0,1	0,1
Södra Skogsägarna ekonomisk förening	0,1	0,1	0,1	0,1
Kommuninvest ekonomisk förening*	13,2	13,2	13,2	13,2
Övriga	0,0	0,0	8,1	8,6
Utgående redovisat värde	41,8	38,3	21,7	22,2

* Kommuninvest ekonomisk förening, avser inbetalt andelskapital vid inträde i föreningen om 825 000 kronor år 2002. Kommuninvest ekonomisk förening har därefter beslutat om insatsemmissioner om sammanlagt 7 852 443 kr (insatsemmission 2015 med 2 401 589 kronor).

År 2015 beslutades om att göra en särskild insats och det är en kapitaldel som medlemmarna i Kommuninvest deltar i utöver den obligatoriska insatsen. Tranås kommuns särskilda insats var 8 721 956 kronor och betalades in i september 2015. Under 2020 beslutade föreningsstämman om en obligatorisk nivå på insatsbelopp för åren 2021-2024. För att nå sin obligatoriska medlemsinsats betalade Tranås kommun in 3 700 000 kronor i november 2020 i samband med att förlagslånet på 3 700 000 kronor betalades ut av Kommuninvest. Tranås kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2021-12-31 till 18 416 000 kronor samt 1 858 400 kronor i överinsats.

Enligt ny redovisningslagstiftning ska samtliga anläggningstillgångar (inkl. finansiella anläggningstillgångar) värderas till anskaffningsvärde. Detta innebär att tidigare gjorda uppskrivningar ska återföras direkt mot eget kapital. Vad gäller Kommuninvest ekonomisk förening uppgick detta belopp till 7 mkr som återförts mot eget kapital räkenskapsåret 2019. Tranås kommuns totala andelskapital uppgår per 2021-12-31 till 11,3 mkr samt 1,9 mkr i överinsats.

Årsredovisning

	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOM- MUNKONCERN	
	2021	2020	2021	2020
belopp i mkr				
Not 21. Långfristiga fordringar				
Fordran AB Tranås bostäder	0,0	0,0	0,0	0,1
Fordran Östanå Parken AB	0,3	0,3	0,3	0,3
Medlemskonto Södra Skogsägarna	3,0	2,9	3,0	2,9
Långfristig fordran	0,0	0,0	187,4	189,2
Avgår koncerninterna finansiella tillgångar och koncerninterna långfristiga fordringar	0,0	0,0	-0,3	-0,3
Utgående redovisat värde	3,3	3,2	190,4	192,1
Not 22. Lagertillgångar och exploateringsfastigheter				
Eldningsolja	0,0	0,0	1,7	2,0
Flis	0,0	0,0	1,4	1,7
Förrådsmaterial/mätare el	0,0	0,0	1,4	1,4
Förrådsmaterial/mätare service fjärrvärme	0,0	0,0	7,0	6,9
Utsläppsätter	0,0	0,0	0,7	1,8
Gatuförråd	1,4	1,3	1,4	1,3
Övrigt	0,0	0,0	0,9	0,6
Exploateringsfastigheter	39,0	1,8	39,0	1,8
Utgående redovisat värde	40,4	3,1	53,5	17,5
Exploateringsfastighet				
Ingående balans	1,8	0,0		
Årets anskaffning och iordningsställande	19,5	1,8		
Sålda	-32,2	0,0		
Nedskrivning	-7,6	0,0		
Omklassificering	57,4	0,0		
Utgående redovisat värde	39,0	1,8		
Not 23. Kortfristiga fordringar				
Fakturaforordringar	18,8	24,0	114,1	82,9
Statsbidrag	0,9	2,0	0,9	2,0
Interimsfordringar	35,5	39,7	56,2	51,6
Skattefordringar	37,4	0,0	40,0	1,3
Fordran moms	12,9	10,7	12,9	10,7
Övriga fordringar	2,0	1,6	9,7	7,4
Fordran koncernföretag	48,5	38,5	48,5	38,5
Avgår koncerninterna kortfristiga fordringar	0,0	0,0	-51,6	-45,2
Utgående redovisat värde	156,0	116,5	230,7	149,1
Not 24. Kortfristiga placeringar				
Obligationer/Räntefonder	116,1	81,4	116,1	81,4
Utgående redovisat värde	116,1	81,4	116,1	81,4
Aktuellt värde per 2021-12-31 är 116 066 164 kr.				
Not 25. Likvida medel				
Kassa/Plusgiro/Bank	62,3	80,8	63,0	84,2
Utgående redovisat värde	62,3	80,8	63,0	84,2

Årsredovisning

belopp i mkr	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOM- MUNKONCERN	
	2021	2020	2021	2020
Not 26. Eget kapital				
Ingående eget kapital	691,9	654,1	940,6	901,8
Just pension och löneskatt enligt avtal PBF - 2007-2019	0,0	-7,0	0,0	-7,0
Villkorad anteciperad utdelning till Tranås kommun från Tranås Stadshus AB	0,0	0,0	0,0	-8,5
Årets resultat	45,4	44,8	59,6	54,1
Utgående redovisat värde	737,3	691,9	1 000,2	940,6
Fördelning av totalt eget kapital				
Ingående eget kapital	-473,8	-436,0		
Pensionsreserv	-194,0	-194,0		
Resultatutjämningsreserv	-25,3	-24,1		
Just pension och löneskatt enligt avtal PBF - 2007-2019	0,0	7,0		
Årets resultat exkl. nämndöverskott/underskott	-38,9	-36,8		
Årets nämndöverskott/underskott	-5,3	-8,0		
Summa	-737,3	-691,9		
Soliditet	69,5%	69,2%	31,8%	31,7%
Soliditet inräknat pensionsskuld ansvarsförbindelse	33,5%	30,7%	19,7%	18,8%
Not 27. Avsättningar för pensioner				
Pensionsförpliktelse				
1. Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
a. Avsättning inkl särskild löneskatt	28,3	25,4	28,3	25,4
b. Ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	381,6	384,8		
2. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	32,8	22,2		
3. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0,0	0,0		
Summa pensionsförpliktelse (inkl försäkring & stiftelse)	442,7	432,4		
Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde				
4. Total pensionsförsäkringskapital	41,7	33,1		
a. Varav överskottsmedel	0,6	0,1		
5. Totalt kapital, pensionsstiftelse	0,0	0,0		
6. Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	0,0	0,0		
Summa förvaltade pensionsmedel	41,7	33,1		
Finansiering				
7. Återlånade medel	400,9	399,3		
8. Konsolideringsgrad	9,4%	7,7%		
Antal anställda med rätt till visstidspension	0	0		
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	0	1		
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	0	0		

Årsredovisning

belopp i mkr	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOM- MUNKONCERN	
	2021	2020	2021	2020
Not 28. Övriga avsättningar				
Återställande av deponeringsplats Norraby *	26,1	25,5	26,1	25,5
Avsättning Investeringsfond VA**	8,2	8,4	8,2	8,4
Avsättning Griftegårdsresultat***	5,7	5,3	5,7	5,3
Uppskjuten skatt	0,0	0,0	75,8	68,8
Utgående redovisat värde	39,9	39,2	115,7	108,0

* Avsättningen avser återställande av avfallstipp. Kostnaden beräknas till 26 mkr och ska vara återställd senast år 2027 med start 2011.

** Avsättningen avser resultatet från Vatten/Avlopp och Avfallsverksamheten som fonderats i investeringsfond för framtida investeringar

*** Avsättningen avser resultat från Griftegårdsverksamheten som fonderats.

Not 29. Långfristiga skulder				
Lån banker/övriga långgivare*	0,0	0,0	1 600,9	1 527,6
Förutbetalda intäkter från anslutningsavgifter Vatten och Avlopp**	44,2	38,0	44,2	38,0
Investeringsbidrag***	0,7	1,0	0,7	1,0
Nyttjad checkräkningskredit	0,0	0,0	33,2	0,0
Avgår koncerninterna långfristiga skulder	0,0	0,0	-0,3	-0,3
Utgående redovisat värde	44,9	39,0	1 678,8	1 566,3

* Tranås Stadshus AB har en skuld till Nordiska Investeringsbanken på 187 mkr med motsvarande fordran på samma belopp i SEB-banken.

** Finansiering av anläggningstillgång - periodiseras 50 år fr om inbetalningsåret

*** Statsbidrag gällande gång & cykelväg Sveagatan, larmmottagning MSB samt datorer för likvärdig skola, periodiseras på investeringarnas livslängd (20 år för GC-väg, respektive 5 år för larmmottagning samt datorer)

Not 30. Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	65,1	45,0	105,1	99,7
Skulder till kreditinstitut	0,0	0,0	34,0	33,6
Övriga kortfristiga skulder	23,3	26,4	89,0	79,1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				
Förutbetalda skatteintäkter	0,0	4,5	0,0	4,5
Förutbetalda intäkter övriga	17,9	25,0	30,5	36,3
Semesterlöneskuld och övertidsskuld	49,2	49,5	52,0	51,9
Upplupna pensioner	27,1	27,4	27,1	27,4
Lagstadgade sociala avgifter	16,0	17,6	16,6	18,1
Upplupna räntor	0,0	0,0	2,2	2,3
Upplupna kostnader, övriga	11,2	8,8	17,7	15,4
Avgår koncerninterna kortfristiga skulder	0,0	0,0	-51,6	-45,2
Utgående redovisat värde	209,9	204,0	322,6	323,2

Årsredovisning

	TRANÅS KOMMUN		TRANÅS KOM- MUNKONCERN	
	2021	2020	2021	2020
belopp i mkr				
Not 31. Borgensförbindelser*				
Kommunägda företag				
AB Tranåsbestäder	795,8	746,0	795,8	746,0
Tranås Energi AB	306,5	267,5	306,5	267,5
Tranås Stadshus AB	174,1	174,1	174,1	174,1
Kommunalt ansvarstagande för bostadslån				
SBAB	0,0	0,0	0,0	0,0
Föreningar				
Sommens Byggnadsförening	0,1	0,1	0,1	0,1
Tranås Ridklubb	0,9	0,9	0,9	0,9
Avgår koncerninterna borgensförbindelser	0,0	0,0	-1 276,4	-1 187,7

Summa	1 277,4	1 188,7	1,1	1,0
--------------	----------------	----------------	------------	------------

Tranås kommun har i juli 2002 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomiskförening.

Vid uppskattning av den finansiella effekten av Tranås kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 138 kronor och totala tillgångar till 518 679 716 010 kronor. Tranås kommuns andel av den totala förpliktelsen uppgick till 1 318 592 309 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 0,26 procent.

Not 32. Övriga ansvarsförbindelser och ställda säkerheter

Gravskötselavtal	5,5	5,9	5,5	5,9
Fastighetsinteckningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Garantifond Fastigo	0,0	0,0	0,2	0,2
Summa	5,5	5,9	5,8	6,2

Pensionsförpliktelser och särskild löneskatt äldre än 1998*

Pensionsförpliktelser *	307,1	309,7	307,1	309,7
Löneskatt	74,5	75,1	74,5	75,1
Summa	381,6	384,8	381,6	384,8

Aktualiseringsgrad: 93,0%

Av de ännu yrkesverksamma är 93,0% helt färdigaktualiserade.

Resterande personer är aktualiserade i olika grad.

* Tranås kommun har valt försäkringslösning för nyintjänad pension. Nyintjänad pension belastar inte ansvarsförbindelsen

Not 33. Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

Avskrivningar	39,8	41,3	115,7	109,1
Nedskrivningar	7,6	0,0	7,6	0,0
Förändring avsättning	-0,7	1,1	10,5	12,6
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	-22,6	-0,9	-22,6	-0,9
Förlust vid försäljning av anläggningstillgångar	36,6	4,6	37,4	4,6
Förändring pensionsavsättningar	2,9	5,8	0,0	0,0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0,0	-7,0	0,0	-7,0
Summa	63,6	44,9	148,7	118,4

Not 34. Upplysning om upprättade särredovisningar

Tranås kommun upprättar särredovisning om Vatten- och avloppsverksamheten enligt lagen om allmänna vattentjänster. Se sidorna 48-52 i årsredovisningen.

Årsredovisning

Not 35. Koncerninterna förhållanden

Transaktioner under 2021 mellan bolagen i kommunkoncernen:

Enhet (tkr)	Ägd andel	Aktieägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Kommunen		3 500					10 000
Tranås Stadshus AB	100%	3 500	3 500			10 000	10 000
Tranås Energi AB	100%		3 500			8 000	
AB Tranås bostäder	99,99%					2 000	
Östanå Parken AB	100%						

Särskild redovisning för vatten- och avloppsverksamheten

Uppdrag

Huvudman och därmed ansvarig för drift, underhåll och utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen i Tranås kommun är Teknik och griftegårdsnämnden (TGN). VA-avdelningens verksamhet ska ta bäring på Tranås kommuns Vision 2040, vilket innebär att avdelningen ska planera för ett hållbart samhälle med den tillväxtprognos som ligger till planeringsunderlag, bygga ut och förnya ledningsnätet samt underhålla anläggningar för att minska miljöpåverkan och därmed uppfylla målen i Agenda 2030.

Verksamheten ska uppfylla lagar och regler utifrån gällande tillstånd och föreläggande från centrala-, regionala- och lokala tillsynsmyndigheter. Avdelningen ska bedriva en kostnadseffektiv verksamhet med hög kvalitet till alla kunder i VA-kollektivet som VA-huvudman.

Verksamhetsområde

Ett verksamhetsområde är det geografiska område vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning. Området kan komma att förändras/utökas vid till exempel exploatering. Upprättandet av verksamhetsområden ingår som en del av kommunens skyldighet att ordna vattenförsörjning och avlopp i de större sammanhang där det krävs med hänsyn till människors hälsa eller miljön. Inom verksamhetsområden gäller Allmänna bestämmelser VA (ABVA) och fastställd VA-taxa.

Ledningsnät - drift och underhåll

VA-avdelningen är ägare och ansvarig för drift, underhåll och anläggning av nya ledningar inom det kommunala ledningssystemet.

Ledningsnätet består av 19 mil kallvattenledningar som förser abonnenterna med dricksvatten och 18 mil spillvattenledningar som transporterar avloppsvatten till reningsverken.

Systemet innehåller dessutom 12 mil dagvattenledningar som transporterar bort regn- och smältvatten. Totalt 49 mil ledningar.

VA-Verket

Tranås kommun bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Huvudverksamheten är rening av avloppsvatten men det finns även en sidoverksamhet som är framställning av gas- och vätskeformiga bränslen. Verksamhetens efterlevnad av de fastställda villkoren tydliggörs i kontrollprogrammet.

Tranås avloppsreningsverk ligger i nordöstra delen av Tranås tätort. Vid avloppsreningsverket behandlas avloppsvatten från hushållen i Tranås tätort, Säby, Gripenberg, Linderås, Sommen, Röhälla, Norraby, Hätte, Seglarvik, del av Smörstorp, Krämarp och Övrarp. Antalet anslutna personer är cirka 16 800 stycken.

Det finns ett antal industrier påkopplade till reningsverket. Verket tar också emot lakvatten från Norraby deponi. Det behandlade avloppsvattnet leds till Svartån som efter ca 1,5 km rinner ut i sjön Sommen.

Avloppsreningsverket byggdes ursprungligen 1960 för mekanisk – biologisk (aktiv slam) rening av avloppsvatten från Tranås stad. 1974 utökades reningsverkets kapacitet med 50% och kompletterades med kemisk rening. 2013 kompletterades biobassängerna med kväverening. Gasen används för uppvärmning av reningsverkets lokaler och kommunens övriga lokaler inom Näckströmsområdet.

Viktiga beslut och händelser under året

Under 2021 drabbades Tranås Kommun av ett omfattande skyfall som kommer att påverka VA kollektivet under lång tid framöver. Kostnaden under 2021 blev 0,3 mkr men med fortsatta kostnader för modellering och kalibrering, 0,65 mkr, rökutredning för 530 fastigheter, 0,85 mkr, utöver egen nerlagd arbetad tid. Utredningen är till för att förse försäkringsbolag med underlag i arbetet med pågående regresser.

Under december månad inträffade en större vattenläcka som genererade många timmars läcksökningsarbete med omfattande reinvesteringarbete som kommer pågå under 2022. Nämnvärt är att samtliga abonnenter hade vatten under hela driftsstörningen förutom vid några få tillfällen då ventiler var tvungna att stängas av för utredningsarbete.

VA-avdelningen har även vidtagit åtgärder vid ett antal mindre akuta vattenläckor under året. Det är viktigt i framtida samhällsplanering att man säkerställer så att rörledningarna ligger i lämpliga markförhållanden och intensifierar läcksökning som planerad insats.

Uppföljning av mål och inriktning

Vass är Svenskt Vattens statistiksystem där man samlar information om de olika VA organisationerna runt om i Sverige. Här finns möjlighet att jämföra sig med andra och få fram nyckeltal. Verksamheten jobbar med ett hundratal olika nyckeltal gällande vattenkvalité, taxenivåer, rörbrott, avloppsstopp, breddningar, investeringar, reinvesteringar m.m.

Resultat

Vatten- och avloppsverksamheten visar för 2021 ett överskott om 0,2 mkr, periodisering mot tidigare underskott har gjorts. Föregående år visades ett underskott om 1,1 mkr. Värdet på investeringsfonden var vid årets ingång 8,4 mkr och vid årets utgång 8,2 mkr, upplösning sker med 0,2 mkr per år. Fonden används till viss del både för att möta befintliga samt framtida investeringars avskrivningskostnader.

Verksamhetens intäkter uppgår till 40,8 mkr (37,3 mkr). Intäkterna består av bruksavgifter, anläggningsavgifter samt diverse övriga intäkter.

Av de totala anläggningsavgifterna för året redovisas år 1: 10% för direkta kostnader och administrationskostnader samt 1/50 av resterande 90% som en intäkt i årets resultaträkning. Resterande del av årets anläggningsavgifter redovisas i en avsättning i balansräkningen och upplöses i framtida resultaträkningar enligt följande: år 2-50 intäktsförs 2

%/år av den del av anläggningsavgiften (90%) som ej avsåg direkta kostnader i samband med anslutningen. Periodisering från tidigare år för anläggningsavgifter var vid årets ingång 38,0 mkr (30,0 mkr). Efter årets periodisering uppgår summan till 44,2 mkr (38,0 mkr). Den summan kommer sannolikt att växa väsentligt de närmaste åren, då Tranås kommun från år 2008 började tillämpa redovisningspraxis med periodisering av intäkter för anläggningsavgifter 50 år framåt.

Kostnaderna för att driva vatten- och avloppsverksamheten inklusive proportionell fördelning av kommuninterna kostnader uppgår till 40,8 mkr (38,6 mkr) inklusive avskrivningar och finansiella poster.

Årets investeringar

Årets investeringar uppgår till 30,3 mkr (35,8 mkr) mot budget 29,5 mkr. Under året har tidigare påbörjade projekt avslutats och aktiverats samt nya projekt påbörjats som sträcker sig över en längre period.

Under 2021 har de största investeringarna skett i ny utbyggnad av §6 LAV Smörstorp/Sandvik/Älmås spill- och kallvatten för cirka 3,4 mkr för 66 stycken fastigheter. Detta projekt har färdigställts under året men har pågått under flera år. Spill-, kall- och dagvatten har anlagts till ett nytt bostadsområde, Norraby etapp fyra, för cirka 7,9 mkr. En annan stor investering är klimatanpassad dagvattenledning och utbyggnad av spill- och kallvatten för Junkaremålsens Strand för ca 6,0 mkr. VA verket har reinvesterat i nya rensanläggningar för ca 1,1 mkr.

Även relining och VA sanering av avloppsledningar på självfallsledningar spill- och dagvatten har genomförts till en kostnad på cirka 3,9 mkr.

Pågående och framtida investeringar

Tranås kommun har för sin framtida VA-försörjning upprättat en VA plan. Dokumentet har sin grund i Tranås kommunvision för 2040 och vilar på befintlig lagstiftning enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster,

Miljöbalken (1998:808), Livsmedelslagstiftningen och Plan- och bygglag (2010:900). VA-planen har visat cirka 50 åtgärdsförslag.

Arbete kommer utföras med en utbyggnad av verksamhetsområde för spill- och kallvatten, Granelund 4,5 mkr.

Arbetet med relining kommer utföras löpande på befintliga avloppsledningar inom Tranås kommun, 0,5 mkr. Detta är ett schaktfritt arbetssätt som medför lägre kostnader med återställning och är ett mer hållbart alternativ.

Detta medför att risken för akuta avloppsstopp minskar. Reinvesteringar i befintligt rörnät utöver relining kommer även utföras för cirka 4,9 mkr.

Verkstadsgatan har under flera år drabbats av läckor på huvudledningsnätet. Området har dåliga markförhållanden med högt grundvatten vilket ger rörelser i marken. Under en byggnad ligger en ledning som det förekommer problem med. Ledningen är tillfälligt bortkopplad för rundmatning. Fastighetsrättslig utredning pågår gällande byggnad över huvudmannens ledningar, men förstudie och omläggning av rundmatningsledningen finns budgeterat för 3,0 mkr.

Ny dricksvattenpump samt en blåsmaskin köps in till Tranås vattenverk för att säkerställa driften 1,5 mkr.

Utökning av kommunalt verksamhetsområde för dag-, spill- och kallvatten gällande 3 fastigheter i Linderås för ca 1,0 mkr.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Under året har verksamheten tagit fram en delrapport inom område för förnyelseplanering. Detta har gjorts med bidrag från Havsmiljömyndigheten och Länsstyrelsen i Jönköpings län. Verksamheten har arbetat fram avtal för att säkerställa att verksamheter som har

extra förorenat spillvatten står för sina kostnader och inte belastar övriga VA kollektivet. Detta har stöd i en ny anslutningspolicy för spillvatten från industri.

Informationsbroschyrer inom området ”bygga nytt eller bygga om” och ”ta hand om ditt ledningsnät” har tagits fram under 2021. Även en ny hemsidestruktur har skapats för att förbättra informationen gentemot abonnenterna och övriga förvaltningar som en del av VA-planen.

Framtid

Under 2022 och framöver fortsätter arbetet gällande dagvatten för att fastställa ny princip för fördelning av bruksavgifter samt avgiftsnivån för avledning.

Arbetet startas med genomförande av spolvattenplaner för kallvattennätet för att säkerställa kvalitén av dricksvatten. Detta görs via vattenluftsspolningen som innebär att man tillför en blandning av luft och vatten för att bibehålla rörens skick och kapacitet.

Processutredning av Fröafalls vattenverk fortlöper för att säkerställa ett dricksvatten av god och säker kvalitet som är en förutsättning för en hälsosam livsmiljö i Tranås. Vidare har projektet gett kunskap för att kunna bibehålla en god hushållning av våra vattenresurser genom att förbättra processen på vattenverket.

Fortsatt utbyggnad av digitala vattenmätare fortskrider, i nuläget återstår cirka 45% av det totala beståndet.

Investeringsbehovet kommer fortsätta att vara stort i framtiden där verksamheten bland annat ska klara av att minska mängden ovidkommande avloppsvatten till kommunens reningsverk samt säkerställa driftsäkerheten och ledningsnätets kvalitet.

Årsredovisning

Resultaträkning, balansräkning & noter för vatten- och avloppsverksamheten

Resultaträkning				Balansräkning			
belopp i mkr	Not	2021	2020	belopp i mkr	Not	2021	2020
Resultaträkning				TILLGÅNGAR			
Vatten- och avloppsavgifter		38,4	34,6	Anläggningstillgångar			
Anslutningsavgifter		1,8	1,8	Materiella anläggningstillgångar			
Övriga intäkter		0,6	0,9	Byggnader och tekniska anläggningar	1	245,5	224,1
SUMMA INTÄKTER		40,8	37,3	Pågående nyanläggningar	2	2,6	0,0
Kostnader material m.m.		-1,6	-1,6	Summa anläggningstillgångar		248,1	224,1
Personal		-10,2	-9,9	Omsättningstillgångar			
Övriga verksamhetskostnader		-20,2	-18,2	Kundfordringar		7,1	6,4
Avskrivningar	1	-7,0	-6,6	Summa omsättningstillgångar		7,1	6,4
SUMMA KOSTNADER		-39,0	-36,3	SUMMA TILLGÅNGAR			
RÖRELSERESULTAT		1,8	1,0			255,2	230,5
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA POSTER				EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Ränteintäkter		0,8	0,7	Eget kapital		0,0	0,0
Räntekostnader		-2,6	-3,0	Summa Eget kapital		0,0	0,0
SUMMA FINANSIELLA POSTER		-1,8	-2,3	Avsättningar	3	8,2	8,4
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER				Skulder			
		0,0	-1,3	Långfristiga skulder			
Upplösning investeringsfond		0,2	0,2	Affärsdrivande verkens beräknade interna lån		197,0	172,8
Upplösning/Avsättning VA-avgifter		-0,2	1,1	Förutbetalda intäkter från anslutningsavgifter	4	44,2	38,0
ÅRETS RESULTAT		0,0	0,0	Summa långfristiga skulder		241,2	210,8
				Kortfristiga skulder			
				Leverantörsskulder		3,3	11,3
				Övriga kortfristiga skulder, förutbetalade intäkter		2,5	0,0
				Summa kortfristiga skulder		5,8	11,3
				SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER			
						255,2	230,5

Årsredovisning

Not hänvisningar

belopp i mkr	2021	2020
Not 1. Materiella anläggningstillgångar		
Byggnader och andra tekniska anläggningar		
Ingående anskaffningsvärde	323,0	287,2
Inköp	30,3	35,8
Omklassificering	5,4	0,0
Försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0
Utgående ack. anskaffningsvärden	358,7	323,0
Ingående avskrivningar	-98,9	-92,3
Omklassificering	-7,3	
Årets avskrivningar	-7,0	-6,6
Utgående ack. avskrivningar	-113,2	-98,9
Utgående redovisat värde	245,5	224,1
Not 2. Pågående nyanläggningar		
Ingående balans	24,0	2,3
Årets investeringar	17,6	21,7
Färdigställda	-39,0	0,0
Utgående redovisat värde	2,6	24,0
Not 3. Avsättningar		
Ingående balans	8,4	8,6
Årets uttag	-0,2	-0,2
Årets avsättning	0,0	0,0
Utgående bokfört värde	8,2	8,4
Not 4. Långfristiga skulder		
Förutbetalda intäkter från anslutningsavgifter	44,2	38,0
Utgående bokfört värde	44,2	38,0

Driftsredovisning 2021

Kommunkoncernens resultat före skatt uppgår till 66,6 mkr (57,6 mk) efter att koncernelimineringar gjorts. Både Tranås kommun och Stadshuskoncernen uppvisar positiva resultat för 2021. Utan koncernelimineringar har AB Tranås bostäder 1,1 mkr lägre i utfall än budget medan Tranås Energi AB redovisar 8,4 mkr mer i utfall än budgeterat. För Tranås Energi AB är de höga elpriserna bidragande orsak till att resultatet blir så mycket bättre än budget. Läs mer i respektive bolags verksamhetsberättelse för år 2021.

För 2021 uppgår Tranås kommuns resultat till 45 mkr (45 mkr). Totalt visar nämnderna ett budgetöverskott på 5,3 mkr.

Kommunens positiva resultat beror på de 31,5 mkr i skatteprognosförändring som till största delen härrör från slutavräkningar för åren 2020 och 2021. Det positiva resultatet beror även på minskade kostnader i vissa verksamheter på grund av pandemin och extra bidrag från staten, exempelvis ersättning för sjuklönekostnader på 4 mkr.

Verksamheternas kostnader i relation till skatteintäkter och generella bidrag uppgår till 97,7 % (97,8 %). Kostnaderna i verksamheterna, exklusive avskrivningar, har ökat med 58 mkr, vilket är en ökning med 3,9 %.

Personalkostnaderna har ökat med 10 mkr (1,1 %) från föregående år, ett resultat av organisationsförändringar, generella åtstramningar och effektiviseringar i kommunens verksamheter. I synnerhet har ett stort arbete gjorts inom barn- och utbildningsförvaltningen, där prognosen vid årets början visade på ett större underskott, men där utfallet slutade på ett överskott.

Socialnämnden redovisar ett litet underskott som till största delen beror på ökade kostnader under de två sista månaderna inom individ och familjeverksamheten.

Av kommunens verksamhet fördelas 75 % av nettokostnaderna till socialnämnden samt barn- och utbildningsnämnden.

HR- och arbetsmarknadsförvaltningen visar underskott på 14,4 mkr. Försörjningsstöds-kostnaderna ligger inom denna förvaltning och försiktigt kan ett trendbrott konstateras. Istället för en ökning, sker det tvärtom en sänkning av kostnader under årets sista kvartal. Förvaltningens tillskapande var ett strategiskt val för att belysa den negativa ökning av kostnader för försörjningsstöd i Tranås kommun och att aktivt kunna arbeta med aktiviteter som minskar dessa kostnader.

Övriga nämnder har en budget i balans och vissa har även genererat överskott som bland annat beror på mild vinter, mindre utbud inom kultur- och fritidsverksamheter men även här ett resultat av pandemins påverkan.

Tranås kommuns resultat på 45 mkr innebär att kommunfullmäktiges mål om att vinsten ska vara lägst 1,6 % av skatteintäkter och bidrag har uppfyllts och hamnar på 3,6 %. De senaste två åren har kommunen haft bra resultat men det är till stor del staten som har bidragit genom bidrag och bättre slutavräkningar. Det betyder att Tranås kommun fortsätta har utmaningar framöver för att ha en god ekonomisk hushållning.

Den demografiska utvecklingen kommer kraftigt öka efterfrågan på välfärdstjänster framöver och kraven på en god ekonomi blir då större. Behovet av insatser och service för både barn och äldre kommer att öka stort, samtidigt som skatteunderlaget inte ökar i samma takt. Byggnationer av två skolor ger ökade hyreskostnader som ska täckas inom driftskostnaderna. Mot bakgrund av den demografiska utvecklingen tros kommunsektorn möta svåra utmaningar framöver.

Årsredovisning

DRIFTREDOVISNING PER NÄMND (Mkr)	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-avvikelse
	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Innev. år
Kommunfullmäktige	-1,3	-1,5	7,0	6,8	5,7	5,3	5,9	0,2
Varav Överförmyndaren	-1,3	-1,5	3,6	3,9	2,3	2,4	2,2	-0,1
Varav Revisionen	0,0	0,0	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9	0,0
Kommunstyrelsen	-35,9	-25,0	201,1	108,2	165,3	83,2	158,4	-6,8
Varav KS & KLF	-13,7	-25,0	89,5	108,2	75,8	83,2	83,4	7,6
Varav HRAMF	-22,1	0,0	111,6	0,0	89,5	0,0	75,1	-14,4
Bygg- o miljönamnd	-4,9	-4,5	10,3	10,3	5,4	5,8	6,1	0,7
Teknik exkl. taxevht	-83,1	-86,3	127,1	123,2	44,0	36,9	46,4	2,3
Taxeverksamhet VA/AV	-76,4	-69,8	76,4	69,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Griftegårdsnämnd	-18,3	-7,3	18,3	16,7	0,0	9,4	0,0	0,0
varav begravningsavgift			-8,9	-9,2				
Kultur- o fritidsnämnd	-6,3	-7,0	47,0	45,9	40,6	38,9	40,8	0,2
Barn- o utbildningsnämnd	-98,0	-113,6	577,6	610,1	479,7	496,5	488,5	8,9
Varav generella bidrag	2,3				2,3			
Socialnämnd	-103,1	-111,1	552,6	598,5	449,5	487,4	449,4	-0,1
Varav generella bidrag	7,2				7,2			
Finansen	-23,1	-2,3	63,6	26,5	40,5	24,2	32,3	-8,3
Avgår interna poster	109,9	104,3	-109,9	-104,3				
Avgår av- och nedskrivning	0,0	0,0	-47,3	-41,3				
Avgår ej verksamhetsrelaterade intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	-2,2		5,4		3,2			
Summa enligt resultaträkning	-333	-324	1 529	1 470	1 243	1 188	1 228	-2,8

Ovan tabell visar driftredovisningen per nämnd år 2021. Kommunfullmäktige tog beslut 2021-03-29 om ramförstärkning på 5 mkr till barn- och utbildningsnämnden samt 2,5 msek till socialnämnden.

Årsredovisning

DRIFTRIEDOVISNING (Mkr)	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-avvikelse
	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Innev. år
Finansiella intäkter & kostnader	-6,7	-8,4	0,1	1,4	-6,6	-7,0	-10,8	1,4
Skatteintäkter varav begravningsavgift	-887,5	-842,9	0,0	0,0	-887,5	-842,9	-847,0	40,5
	-8,9	-9,2			-8,9	-9,2		-8,9
Generella bidrag varav till nämnderna	-384,8	-372,5	0,0	0,0	-384,8	-372,5	-379,4	5,4
	-9,5							-9,5
Uttag från bolagen	-10,0	-10,0	0,0	0,0	-10,0	-10,0	-10,0	0,0
SUMMA	-1 289	-1 234	0,1	1,4	-1 289	-1 232	-1 247	28,8
Verksamheternas intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	-1 622	-1 557	1 529*	1 471*	-45,5	-44,8	-19,4	26,1

Ovan tabell visar driftredovisningen år 2021. Tranås kommun är en av två kommuner i Sverige som ansvarar för begravningsverksamheten, varav posten begravningsavgifter. 9,5 mkr är statliga generella driftsbidrag som inkommit under år 2021 och fördelats till barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen. Finns som varav-poster på respektive nämnd.

*Exklusive avskrivningar

DRIFTRIEDOVISNING PER BOLAG (Mkr)	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-avvikelse
	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Innev. år
Tranås Stadshus AB	-0,5	-0,7	4,2	4,9	3,7	4,2	4,6	-0,9
AB Tranåsbostäder	-168,1	-165,9	158,2	154,5	-9,9	-11,4	-11,0	1,1
Tranås Energi AB	-318,3	-247,1	289,6	231,4	-28,7	-15,7	-20,3	-8,4
ÅRETS RESULTAT BOLAGSKONCERN (innan skatt och bokslutsdispositioner)	-486,9	-413,7	-452,0	390,8	-34,9	-22,9	-26,7	-8,2

Ovan tabell visar driftredovisningen för de kommunala bolagen i Stadshuskoncernen för år 2021. Nettoutfall avser resultat före skatt och bokslutsdispositioner före koncernelimineringar.

Investeringsredovisning 2021

Av kommunkoncernens budgeterade investeringar på 262,5 mkr, utgick 254 mkr i investeringsutgifter. Detta motsvarar 13 908 kr/invånare och en genomförandegrad på 97 %. För kommunen beslutades på kommunfullmäktige att föra med sig medel från 2020 till 2021 med 13 mkr och en ramförstärkning på 10 mkr för mark- och fastighetsköp, vilket gav en investeringsbudget på 104,5 mkr. Kommunens investeringstakt har under de senaste åren legat runt 100 mkr och utfallet för 2021 blev 8 mkr mer jämfört med 2020. De kommande åren planeras för ett högt investeringstryck, framför allt i nya tillväxtområden och verksamhetslokaler, men också inom verksamhetssystem och digitaliseringar.

Mkr	Nettokostnad sedan projektets start*			Varav årets investeringar				
	Total projektbudget	Ack. Utfall	Bedömning projekts nettokostnad	Budget	Kostnadsutfall	Netto utfall	Budget minus nettoutfall	Utfall i % av budget
NÄMND/FÖRVALTNING								
Kommunstyrelse inkl kommunledningsförvaltning				41,1	30,9	30,9	10,2	75%
<i>varav utvalda projekt</i>								
Digitalisering				7,0	6,6	6,6	0,4	94%
Tankbil				3,5	3,5	3,5	0,0	100%
Norraby Bostadsområde IV	12	9,1	11	8	7,5	7,5	0,5	94%
Höganloft	44,7	44,3	44,3	0,8	2,6	2,6	-1,8	331%
Junkaremålens strand	16	15,2	20,0	7,5	7,4	7,4	0,1	99%
Barn- och utbildningsnämnd				5,0	4,7	4,7	0,2	95%
Digitalisering				3,5	3,8	3,8	-0,3	109%
Inventarier				1,5	0,9	0,9	0,6	59%
Kultur- och fritidsnämnd				2,7	2,4	2,4	0,3	91%
<i>varav utvalda projekt</i>								
Digitalisering	1,7	1,3	1,7	0,8	0,8	0,8	-0,3	101%
Underhåll Hätte	0,5	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6	-0,4	121%
Erikbergs museum	0,7	0,7	0,5	0,3	0,3	0,3	-0,1	125%
Socialnämnd				10,3	3,8	3,8	6,5	37%
<i>varav utvalda projekt</i>								
Verksamhetssystem	3,8	1,7	1,7	3,8	1,7	1,7	2,1	55%
Digital agenda	0,5	1,3	0,5	0,5	1,3	1,3	-0,8	-151%
Inventarier	0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,0	-9%
LSS gruppbostad 1	0,5	0,3	0,5	0,5	0,3	0,3	0,2	40%

Årsredovisning

Teknik- och griftegårdsnämnd				45,1	46,7	46,7	-1,6	104%
Skattefinansierad				14,1	15,8	15,8	-1,7	112%
<i>varav utvalda projekt</i>								
Gång- och cykelvägar				4,6	7,4	7,4	-2,8	161%
Asfalteringar				4,3	3,5	3,5	0,8	81%
Upprustning lekplatser				0,6	1,2	1,2	-0,6	211%
Sopmaskin (liten)				1,2	1,4	1,4	-0,2	114%
Köksutrustning				1,3	1,4	1,4	-0,2	116%
Taxefinansierad				31,0		30,9	0,1	100%
<i>varav utvalda projekt</i>								
Utbyggnad Norraby etapp fyra VA-Ledning	8,9	8,2	8,2	6,7	7,9	7,9	-1,2	118%
Utbyggnad Junkaremålen strand VA-ledning				6,0	6,0	6,0	0,0	100%
Krämarp utbyggnad VA- ledningar	3,7	4,0	4,3	3,2	3,9	3,9	-0,7	121%
Smörstorp utbyggnad VA- ledningar	21,2	23,0	23,0	3,5	3,4	3,4	0,0	99%
TOTALA INVESTERINGAR NÄMNDERNA				104,5		88,6	15,9	85%

*I kolumnen nettokostnad sedan projektets start redovisas projekt som löper över flera år.

Mkr BOLAG	Nettokostnad sedan projektets start			Varav årets investeringar					
	Total projektbudget	Ack. Utfall	Bedömning projekts nettokostnad	Budget	Inkomst utfall	Utgifts utfall	Netto utfall	Avvikelse i mkr	Avvikelse i %
AB Tranås bostäder				93			92,8	0,2	0%
<i>varav utvalda projekt</i>									
Ombyggnation Ängarydskolan	18	23	23	0	0	0	0	0	-
Ombyggnation Fröafallsskolan	104	105	105	25	0	21	21	4	18%
Bostäder Vitsippan	60	37	55	35	0	35	35	0	0%
Tranås Energi AB				65			72,7	-7,7	-12%
<i>varav utvalda projekt</i>									
Utbyggnad av fjärrvärme till Höganlofts industriområde	16	15	16	16	0	15	15	1	6%
Byte av turbin och generator i Forsnäs och Visskvärns vattenkraftstationer	32	19	34	32		19	19	13	41%
SUMMA BOLAGEN				158			165,5	-7,5	-5%
TOTALA INVESTERINGAR KOMMUNKONCERNEN				262,5			254,1	8,4	

*I kolumnen nettokostnad sedan projektets start redovisas projekt som löper över flera år.

När ett investeringsprojekt slutredovisats och aktiverats belastas kostnadsbäraren av kapitalkostnader bestående av avskrivning och internränta. Avskrivningarna görs linjärt över

tillgångens nyttjandeperiod. Ingen internränta utgår under uppförandetiden.

Årsredovisning

Alla verksamhetsfastigheter ligger i bolaget AB Tranåsbostäder, därmed också alla investeringar som är kopplade till dessa lokaler.

I de kommunala bolagen Tranås Stadshus AB och Östanå Parken AB finns inga investeringar. De investeringar som sker i Östanåparken görs av Tranås kommun.

Nämnd- och bolagsinformation i korthet

Nyckeltal		2021	2020	2019	2018
Trygghet	Totalt antal uttryckningar	700	637	680	741
	Varav antal brandutryckningar	66	97	81	101
	Varav antal trafikolyckor	66	64	71	71
Vatten och avfall	Va- och avfallsavgifter för en normalvilla 150m ³ årsförbrukning kostnad/dag, kr	26,95	24,45	24,17	22,55
Byggärenden	Antal beviljade bygglov	267	230	210	209
Park	Parkkostnader per invånare, kr	448	455	524	441
Simhall	Antal besök i simhallen	36 150	34 972	65 087	77 583
Kultur	Antal egna evenemang	35	18	60	47
Fritid	Antal aktivitetsstöd	41	41	43	44
Bibliotek	Lån per invånare och år i Tranås	54,8	5,2	4,9	5,3
	Antal besök bibliotek	76 430	99 299	119 972	134 469
Förskola	Antal barn	907	896	877	854
	Nettokostnad per barn, kr	138 510	134 293	134 234	138 315
Familjedaghem	Antal barn	33	46	56	61
	Nettokostnad per barn, kr	98 282	108 930	122 374	129 000
Fritidshem	Antal barn	644	662	761	791
	Nettokostnad per barn, kr	26 825	30 444	38 231	37 676
Förskoleklass	Antal barn	212	205	190	238
	Nettokostnad per barn, kr	548 436	51 093	50 016	37 513
Grundskola	Antal elever	2 047	2 102	2 120	2 084
	Nettokostnad per elev, kr	95 503	89 591	83 132	86 518
	Antal elever per lärare	12	12,3	12,2	10,6
	Antal elever per lärare, riket	12	12,2	12,0	12,1
Särskola	Antal elever	26	21	20	23
	Nettokostnad per elev, kr	351 933	350 460	401 451	418 435
Kulturskola	Antal elever	518	480	497	504
	Nettokostnad per elev, kr	14 941	15 232	15 038	13 661
Gymnasieskola	Antal elever	820	827	841	881
	Nettokostnad per elev, kr	96 653	94 508	100 206	85 085
	Antal elever per lärare	11	11,0	8,9	9,0
	Antal elever per lärare, riket	12	12,1	11,4	11,7
Skolskjutsar	Antal km skolskjuts per år	569 224	583 949	469 920	377 235
Ekonomiskt bistånd	Kostnad för ekonomiskt bistånd per år, mkr	32	32	26	24
Vård av barn	Antal vårddyg per år på institution för barn	1 921	2 134	2 553	2 183
	Antal vårddyg per år i familjehem för barn	10 170	9 671	13 597	15 434
Vård av vuxna	Antal vårddyg per år på institution för vuxna	6 158	4 121	4 876	4 495
Hemtjänsten	Beviljad tid per månad i hemtjänsten	13 425	13 574	14 174	-
	Bruttokostnad per timma för beviljad hemtjänst	391	480	499	-
Särskilt boende äldre	Bruttokostnad per plats i särskilt boende för äldre kr/år	559 546	556 070	538 571	642 059
Hemsjukvård	Antal hemsjukvårdspatienter	700	650	598	-
	Bruttokostnad per hemsjukvårdspatient	68 781	50 636	53 508	-
Kost	Antal serverade portioner	507 217	713 255	739 243	864 631
	Kostnad för en lunch i grundskolan, kr	44	41	39	38
	Kostnad för dagsbehov av mat inom äldreomsorgen, kr	100	94	94	92
	Andel inköpt ekologiska råvaror	10,0%	11,0%	15,0%	20,0%
Energi	Elförbrukning i Tranås, MWh	163 168	152 852	161 931	167 621
	Fjärrvärmeleveranser, MWh	131 420	113 487	122 095	125 892
	Elproduktion, MWh	31 451	22 709	30 831	29 029
Fastigheter	Energiförbrukning - totalt kWh/kvm	178	174	178	178
	Antal lägenheter	760	735	735	681
	Lokaler yta i kvm	124 788	124 768	124 104	123 634

Verksamhetsberättelser

Kommunfullmäktige

Verksamhetsområde

Kommunfullmäktige är det högsta beslutande politiska organet i Tranås kommun, med det yttersta ansvaret för den kommunala verksamheten. Genom reglementen delegerar kommunfullmäktige beslutanderätt till kommunens nämnder.

Kommunfullmäktige väljs av invånarna vart fjärde år, samtidigt som riksdags- och regionval hålls. Fullmäktige fattar viktiga beslut i frågor som rör kommunens organisation, ekonomi, övergripande planer, val till nämnder samt vad dessa nämnder ska arbeta med.

Alla är välkomna att lyssna på kommunfullmäktiges sammanträden. Plats, tid och aktuella ärenden annonseras alltid i förväg på kommunens hemsida.

Ansvarig ordförande: Gunnel Lind

Ansvarig förvaltningschef: Pär Thudeen

Viktiga händelser under året

Januarimötet ställdes in på grund av omställningen till digitalt möte. På grund av restriktionerna har mötena till och med oktober varit digitala. Därefter återinfördes fysiska möten.

Beslut om riktlinjen God ekonomisk hushållning togs i februari. Den handlar om att styra kommunens ekonomi och verksamhet både i ett kortare som längre tidsperspektiv. En uppdatering av befintlig riktlinjen om mutor och jäv har beslutats med syftet att säkerställa att medarbetare och förtroendevalda inte tar emot mutor eller handlar jävigt. Avsikten är att få en ökad kunskap och medvetenhet, och därmed bättre förutsättning att känna igen situationer som bör undvikas.

Tranås kommun har under hela året arbetat aktivt och förebyggande för att begränsa smittspridningen i syfte att kommunens verksamheter ska påverkas så lite som möjligt. Ett beslut som togs i mars gynnade företagarna med markupplåtelse om uteserveringar då avgiften för 2021 slopades. Fullmäktiges deltagare har genomgått en utbildning om deras arbetsmiljöansvar.

I juni tog fullmäktige beslut om Inriktning för tillväxt, som kommer att utgöra en viktig del i ett framtida arbete med en strategi för ekonomisk hållbarhet. Dokumentet är en nedbrytning av kom-

munvisionen tillsammans med kommande strategier för social och ekologisk hållbarhet. Mera kortsiktigt, och kopplat till mandatperiod, finns Strategi för hållbar utveckling som harmoniserar med styrningen om att få fler 30-50-åringar i arbete. I december presenterades delar av en framtagen rapport med en genomförd analys av Tranås kommun med fokus på hur kommunen ska attrahera och få fler förvärvsarbetande personer i åldrarna 30-50. Slutlig rapport redovisas i januari 2022. En handlingsplan kommer att arbetas fram under nästkommande år.

Budgetarbetet pågick under hösten och i november tog fullmäktige beslut om budget 2022 med plan 2023-2024.

Uppföljning av mål och inriktning

Fullmäktige har beslutat om fyra fokusmål för att få positiva effekter för kommunens invånare genom exempelvis att få fler ungdomar att välja högre utbildning, minska arbetslösheten bland utrikesfödda, förbättra företagsklimat och utöka turtaheten med buss och tåg. Genom uppföljning från nämnderna följer fullmäktige utvecklingen av fokusmålen. Alla parametrar är för att öka tillväxten, trivseln, kreativiteten och därmed folkhälsan vilket ligger i linje med strategin inriktning mot tillväxt.

Driftsresultat

Verksamheten har en budget i balans och lämnar ett mindre överskott. Detta beror bland annat på inställda möten som har lett till lägre arvodeskostnader. Det råder även fortsatt återhållsamhet inom alla områden.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Tranås kommuns ledningsmodell är ett kommunövergripande ramverk för ledning och styrning, som gäller både förtroendevalda och medarbetare. Ledningsmodellen bygger på målstyrning av verksamheten och en strävan efter att leverera bästa möjliga kvalitet till kunden i förhållande till insatta resurser.

Vid uppföljning utvärderas resultat och kvalitet genom exempelvis kvalitetsjämförelser, riskanalyser, avvikelshantering, tillsyner och undersökningar, som genomförs både externt och internt. Resultatet bildar underlag för det systematiska kvalitetsarbetet och ligger till grund för framtida mål för politiken och verksamheterna.

För att bedöma om verksamheterna fungerar på ett önskvärt sätt är det viktigt att få in synpunkter från kunderna. Synpunktshanteringen syftar till att utveckla och förbättra kommunens verksamheter.

Framtid

Tranås kommun har de senaste dryga 10 åren vuxit med över 1 000 invånare och har nu knappt 19 000 invånare. Tillväxtmål, stadsvision, ledstjärna samt diverse satsningar i spåren av dessa har utgjort grunden för den tillväxten. Kommunen är nu inne i ett slags omgrupperingsfas, där flera av ovanstående dokument behöver en reviderande översyn och där kommunens tillväxtarbete behöver få ny kraft. En ny kommunvision har redan beslutats av kommunfullmäktige där tillväxtmålet 25 000 invånare år 2040 beskrivs och där det förpliktiggande begreppet "Tranås tar initiativet" framgår.

Nu är kommunen i ett läge där den har lyckats växa till och skapa ett Tranås kommun som vill framåt, som har ett starkt näringsliv, handel, kommunikationer, attraktiva bostadsområden etc. Väldigt mycket är positivt och lovar gott inför framtiden. Tranås kommun har dock en stor utmaning vad gäller socioekonomi och demografi. Strävan mot fler kommuninvånare ska fortsätta i enlighet med kommunvisionen, men kommunen behöver lägga särskild vikt vid att åstadkomma fler invånare i arbete.

Inriktning och övergripande handlingsplaner för tillväxt kommer utgöra en viktig del i ett framtida arbete med en strategi för ekonomisk hållbarhet.

Kommunfullmäktige förbereder för ett nytt val år 2022 och en ny mandatperiod 2023-2026.

Överförmyndare

Verksamhetsområden

Överförmyndaren ansvarar för och verkställer överförmyndarverksamheten i kommunen. Överförmyndare är en obligatorisk verksamhet som finns i alla Sveriges kommuner. Enligt föräldrabalansen ska varje kommun ha en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd.

Överförmyndaren ska rekrytera och granska ställföreträdare (SF) det vill säga gode män, förvaltare och förmyndare. Överförmyndaren är en rättsvärdande myndighet i första instans. Överförmyndarens huvudsakliga uppgift är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Verksamheten omfattar cirka 200 ställföreträdare som ageerar för och ger sitt stöd till cirka 300 huvudmän/personer.

Överförmyndare: Jan Gustafsson

Ersättare: Håkan Joelsson

Viktiga händelser under året

Under första delen av året genomfördes kontroller och tillsyn av ställföreträdarens arbete under föregående år. Kontrollen innebar en granskning av hur ställföreträdarna hanterat huvudmannens ekonomi och hur de i övrigt har fullföljt sitt uppdrag till förmån för huvudmannen.

Under hösten uppdaterades myndighetens akthanteringssystem och det har lett till en effektivare administration. Handläggarna arbetar aktivt med in-

formation och utbildning till gode män och att attrahera nya gode män eftersom det alltid finns behov för det. Information om överförmyndaren finns på kommunens hemsida och ett aktivt arbete att förenkla och förtydliga viktig information till målgruppen pågår kontinuerligt.

Uppföljning av mål och inriktning

Myndigheten har både interna mål som legala krav att förhålla sig till. Det innebär exempelvis att inkommande ärenden ska handläggas inom en viss tid och granskning av föregående års SF-verksamhet ska vara slutförd i samband med halvårsskiftet. Genom att uppfylla dessa mål och de krav som ställs på överförmyndarverksamheten säkerställs att kommunens innevånare får rätt service och stöd till en bra kvalitet.

Driftsresultat

Överförmyndarens kostnader utgörs till över 80 % av arvoden, löner och andra personalkostnader.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Myndighetens verksamhet är till stor del lagstyrd. Det innebär att ramarna för uppdraget sätts av myndighetens huvudmän; Justitieombudsmannen (JO) och Länsstyrelsen. Den senare gör även årliga kontroller av verksamheten.

Framtid

Årsredovisning

Som ett alternativ till kommunalt utsedda SF finns sedan 2017 framtidsfullmakter och anhörigbehörighet. Det innebär att alla har rätt att utse sin egen "SF"/fullmaktstagare och underlätta för närstående att utföra SF-liknande uppdrag till förmån för

en anhörig eller vän. De sistnämnda förändringarna kommer på sikt att påverka myndighetens verksamhet. Då den nya lagen kom för bara fem år sedan lär vi få vänta fem till tio år innan vi kan skönja dess omfattning.

Revision

Verksamhetsområden

Revisionens uppdrag från kommunfullmäktige är att ge en årlig analys av kommunens situation, av dess verksamhet, ekonomi, planering och ledning. Kommunfullmäktiges presidium kan även begära uppdrag om fördjupning inom funktioner såsom räkenskap, internkontroll, ändamålsenliga processer, projekt och övergripande funktioner, ledning med mera. Varje uppdrag dokumenteras och presenteras för kommunfullmäktige.

Kommunal revision ska säkerställa att skattemedel används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt samt ge trovärdighet för kommunal verksamhet. Kommunrevisionen granskar samtliga nämnder samt samordnar lekmannarevisionen av kommunens bolag och stiftelser.

Kommunfullmäktige väljer revisorer som ska granska att kommunens verksamheter drivs i enlighet med fullmäktiges beslut. Revisionen är demokratins sätt att kontrollera och främja kommunens verksamheter för fullmäktige och kommuninvånarna.

Ansvarig ordförande: Svanthe Hansson

Ansvarig vice ordförande: Christina Gustafsson

Kundansvarigt revisionsbolag: Ernst & Young

Viktiga händelser under året

Ernst & Young är revisionsbolaget som upphandlats från år 2021 och kommer att utföra revisionens granskningar under avtalsperioden. Avtalet löper till år 2022 med möjlighet till förlängning till och med år 2024.

Ordförande Roland Ström avgick under maj månad och ny ordförande är Svanthe Hansson.

Under 2021 gjordes två fördjupade granskningar; ledning och styrning av äldreomsorgen samt

granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämndernas budgetföljsamhet. Ordförande för revisionen har presenterat dessa granskningsrapporter på kommunfullmäktige under hösten.

Syftet med granskning inom äldreomsorgen var att säkerställa att ledning och styrning varit ändamålsenlig under pandemin, samt se hur verksamheterna har klarat sina uppdrag inkluderat de ekonomiska delarna. Syftet med granskning av kommunstyrelsen uppsiktsplikt var att bedöma om kommunstyrelsen på ett ändamålsenligt sätt utövat sin uppdragsplikt över nämndernas ekonomiska ställning.

Driftsresultat

Budgeterade kostnader är arvode och utbildningar samt kostnader för förvaltningsuppdraget som Ernst & Young ansvarar för. Utfallet för året avvek negativt mot tilldelad budget.

Personal

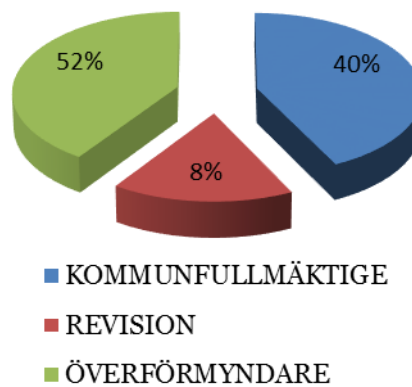
Kommunrevisionen är politiskt förtroendevalda revisorer som ansvarar för kommunal revision och får stöd av sakkunnig som biträder med sin kompetens. Revisionsgruppen består av minst sex förtroendevalda.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Kommunrevisionen ska genom granskningar bidra till att uppmärksamma brister och driva på förbättringar och innovationer. Revisionen arbetar med att genomlysa olika verksamheter i kommunen och genom granskningarna bidra med att uppmärksamma brister, upptäcka förbättringsområden samt driva på förändringar och innovationer. Resultaten från granskningarna och rapporter är en del i ställningstagandet vid de ansvarsprövningar som sker årligen i kommunfullmäktige.

Årsredovisning

(Mkr)	Utfall 2021	Utfall 2020
Intäkter	1 309	1 489
Personal kostnader	-4 088	-4 217
Övriga kostnader	-2 888	-2 630
RESULTAT	-5 667	-5 359
Avvikelse föreg år	6%	
Investeringar	0	0

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och ansvarar genom uppsiktsplikt att övervaka att kommunens verksamhet och angelägenheter bedrivs och utvecklas i enlighet med kommunens styrdokument och beslut samt att lagar och förordningar följs. Uppsiktsplikten gäller även bolagens verksamheter.

Sedan 1 januari 2021 lyder två förvaltningar under kommunstyrelsen; kommunledningsförvaltningen samt HR- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Kommunledningsförvaltning

Verksamhetsområden

Kommunledningsförvaltningen består av fem avdelningar; kansli, data- och service, ekonomi- och upphandling, samhällsskydd- och beredskap samt tillväxtavdelning.

Förvaltningen ansvarar för övergripande utvecklingsfrågor och gemensamma funktioner inom ekonomi, upphandling, IT, kansli, arkiv, räddningstjänst och tillväxt.

Tranås United är ett delägt bolag som på uppdrag av Tranås kommun arbetar med näringslivsfrågor, kommunikation och turism.

Ansvarig ordförande: Mats Holmstedt

Ansvarig förvaltningschef: Pär Thudeen

Viktiga händelser under året

Tranås kommun har under året följt utvecklingen av covid-19-pandemin kontinuerligt och agerat efter vad som sagts och beslutas från regeringen och Folkhälsomyndigheten. Många aktiviteter har fått ställas in men samtidigt har vissa aktiviteter ställts om och utförts på ett annorlunda och kreativt sätt. Exempel finns inom utbildningsverksamhet samt förebyggande arbete inom samhällsskydd och beredskap.

Tillväxtavdelningen tillsammans med Tranås United har haft ett stort fokus på att få fram möjliga framtida bostadsområden i attraktiva lägen.

Återrapportering från barn- och utbildningsförvaltningen gällande deras ekonomiska läge har gjorts månatligen på grund av kommunstyrelsens uppsiktsplikt över alla nämnder.

Information och en återrapportering av inköpssystemet, som togs i bruk oktober 2020, delgavs på mötet i maj. Genom att nyttja systemet och öka inköpsmognaden inom kommunen kommer kostnaderna för inköp att minska i framtiden.

Uppföljning av mål och inriktning

Digitalisering är en stor möjliggörare för att möta den demografiska utvecklingen med bibehållen kvalitet, service och kostnad. Digitalisering inom kommunen gör oss effektivare och med nya arbetsätt ökar vi kvalitet och service. Dataavdelningen är delaktig i digitaliseringsprojekt som pågår inom kommunen och stödjer verksamheterna i sitt digitaliseringsarbete.

Prioriterade aktiviteter är exempelvis; inköpssystem, skapa en stabil IT-grund, trygghetskameror, digitaliserad och rättssäker ärendehanteringsprocess samt utvecklade och automatiserade system för att förenkla i vardagen.

Nämndmål och nämndindikationer

Enligt Kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det är kommunstyrelsens uppdrag att det efterlevs i nämnderna. Därmed följs de finansiella målen om soliditet och resultat i procent av skatteintäkter och generella bidrag upp löpande. Med en god ekonomisk hushållning klarar kommunen av en långsiktig planering med tillväxt.

Driftsresultat

Budgetavvikelsen är positiv med 7,6 mkr i överskott. Detta beror till viss del på pandemin med även uteblivna utbildningar, vakanta tjänster och kostnadsmedvetna medarbetare med återhållsamhet i fokus. Minskade bidrag till exempelvis e-utvecklingsråd och Smålands turism bidrar även till en positiv budgetavvikelse.

Investeringar

Största delen av investeringarna går till tillväxtprojekt såsom utveckling av Junkaremålens strand, nytt bostadsområde i Norraby och industrimark. Investeringar görs även för att upprätthålla kvalitet och standard av system inom ekonomi och inköp samt IT- och datakommunikation. Under året har en ny tankbil köpts in till räddningstjänsten.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Syftet med kvalitetsarbetet är att säkerställa rätt kvalitetsnivå i verksamheten samt att stimulera nya innovativa arbetsätt för att möta framtidens utmaningar. Samtliga medarbetare har ansvar för verksamhetsutveckling som bidrar till ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet. Cheferna har det övergripande ansvaret för förbättringsarbete och verksamhetsutveckling och att denna stimuleras genom ett tillitsbaserat ledarskap.

Förvaltningen samordnar processer för kvalitets- och innovationsarbete mellan kommunens förvaltningar genom olika typer av samarbeten. Ett exempel är samverkan kring en kvalitetssäker och enhetlig hantering av kommunens styrdokument. Förvaltningen arbetar också med utveckling för internkontroll inom kommunen.

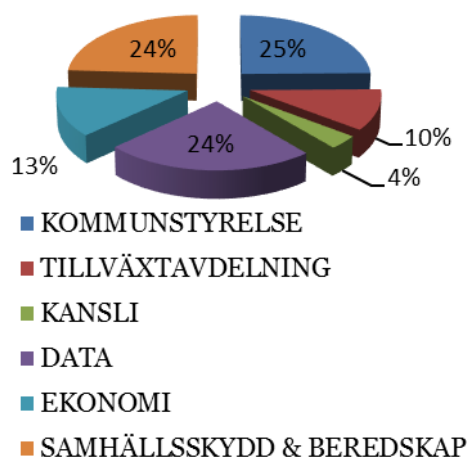
(Mkr)	Utfall 2021	Utfall 2020
Intäkter	13 726	24 975
Personal kostnader	-45 618	-58 764
Övriga kostnader	-43 936	-50 314
RESULTAT	-75 828	-84 103
Avvikelse föreg år	-10%	
Investeringar	-31	-20

Inom området digitalisering jobbar vi strukturerat med behovsfångst i verksamheten där initiativ från verksamheten fångas in och provas i småskaliga pilottester.

Framtid

En bedömning är att kärnverksamheten inom flera områden mäter sig väl med andra storleksmässigt jämförbara kommuner. Med god omvärldsbevakning ökar vi tempot inom digitalisering. Vi är aktiva inom digitaliseringsrådet Jönköpings län och SKR:s nätverk inom artificiell intelligens (AI).

En utmaning är att Tranås kommun samarbetar med både Region Jönköpings län och Östergötland, vilket kan innebära splittring i olika frågor. Det är viktigt att satsa på utveckling av kommunen för att hålla en hög attraktionskraft för tillväxt genom arbetskraftsinflyttning.

HR- och arbetsmarknadsförvaltning

Verksamhetsområden

HR- och arbetsmarknadsförvaltningen innefattar HR-avdelningen, Arbetsmarknad- och integrationsenheten (AMIE), VUX Tranås samt Stöd och försörjning.

Ansvarig ordförande: Mats Holmstedt

Ansvarig förvaltningschef: Gustav Liljenström

Viktiga händelser under året

HR- och arbetsmarknadsförvaltningens startdatum var 2021-01-01. Skapandet av ny förvaltning utgör i sig en av de viktigaste händelserna för året. Dels för att det på allvar aktualiserade arbetsmarknadsområdet i kommunen men också för att de verksamheter som på något sätt arbetar med arbetsmarknad, flyttades samman under samma förvaltning. Detta som en effektiviserande åtgärd för att öka aktiviteten kring arbetsmarknadsåtgärder och därmed kunna ge fler medborgare i Tranås kommun möjligheten till egenförsörjning.

Under förvaltningens första år har ekonomin och hur situationen kring försörjningsstöd påverkar kommunens ekonomi i sin helhet, stått i fokus. En av de övergripande åtgärder som gjorts för att motverka detta är att intensivifiera arbetet med att skapa förutsättningar för den individ som uppbär ekonomiskt stöd av kommunen. Dels när det kommer till att gå direkt från bidrag till arbete. Men också att via studier utveckla möjligheterna på arbetsmarknaden. Studienivån är låg i kommunen och genom VUX Tranås effektiviserar och belyses vägarna för den som har behov av att studera som en åtgärd för att göra sig attraktiv på arbetsmarknaden.

I ett samarbete med Arbetsförmedlingen har en tjänst som Utbildningskoordinator tagits fram. Uppdraget grundar sig i att upplysa och förmedla möjligheter att studera på olika nivå. Över lag är förvaltningens intention att föra instanser och förstudier på olika nivå, närmare Tranås.

HR-avdelningen har inlett ett arbete med kompetensförsörjningsplaner för kommunens förvaltningar. Detta för att dels göra en inventering om vilka behov av anställningar, yrkesroller som finns och kommer att finnas framgent i kommunen. Dels för att som en tydlig del i arbetsmarknadsområdet kunna bidra till att rusta och locka individer att kunna ta anställning med kommunen som arbetsgivare.

I förvaltningens arbete under 2021 har tre utvecklings- och fördjupningsområden utkristalliserats. Dessa tre områden är:

Utökad SFI-undervisning

I Tranås kommun har det sedan tidigare funnits ett politiskt beslut om att enbart erbjuda undervisning inom SFI på halvtid. HR- och arbetsmarknadsförvaltningens arbete kan dock påvisa att behovet är större än så och att en utökning kommer dels att påskynda processen för varje individ samt skapa större utrymme för alternativa inslag som praktik, prova-på-arbete-aktiviteter, coachning i arbetssökande etc.

Ungdomsarbetslöshet

Ungdomsarbetslösheten är hög och ökande i Tranås kommun. Därtill finns det ett eftersatt kommunalt ansvarsområde i kommunalt aktivitetsansvar (KAA), vilket även innefattar ungdomar mellan 16-18 år. HR- och arbetsmarknadsförvaltningens mål är att i så stor utsträckning som möjligt kunna arbeta förebyggande. Att arbeta med och fånga upp ungdomar i tidig ålder och som valt att avstå gymnasiet är en viktig insats. Därför har det under 2021 beslutats att uppdraget kring KAA flyttas från Barn- och utbildningsförvaltningen till HR- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Organisation för statsbidrag

HR- och arbetsmarknadsförvaltningen är en bidragsintensiv organisation. Det innebär att berörda områden kring arbetsmarknad och studier ger öppningar till många av de statliga bidragen som finns att ansöka om. Men att ansöka om dessa och att arbeta aktivt med dessa ekonomiska medel är tidskrävande och behöver strategiskt arbete för att skapa rätt förutsättningar för det. Därtill är det av stor vikt att det inte skapas ny verksamhet kring sökta bidrag. Verksamhet vars kostnader som kommunen lämnas med när bidragen tar slut.

Dessa tre ovan nämnda områden innefattas också som förvaltningens satsningar i årets budgetarbete och de tre områden som förvaltningen håller fram som de viktigaste att satsa på inom förvaltningens ansvarsområden. Förslagen är antagna i kommunfullmäktige och processen att starta upp verksamheten som förslagen innebär, sker under 2022.

Uppföljning av mål och inriktning

Förvaltningens uppdrag vilar främst på två av de fastställda politiska målen; innovativ integration och höjd utbildningsnivå. Dessa två mål utgör

själva grunder i förvaltningens arbete. Förvaltningen skapas utifrån ett verksamhetssystem där varje individ som är i behov av förvaltningens olika verksamheter, har en aktiv genomgång med målet att komma i sysselsättning. Detta kommer i sin tur leda till sänkta kostnader för försörjningsstöd och ett ökat antal individer i egenförsörjning.

Nämndmål och nämndindikatorer

Den generella målbilden i nämnden är dels att fler invånare i Tranås kommun kommer i egenförsörjning samt att kommunens kostnader för försörjningsstöd sjunker kraftigt kommande år. I det budgetförslag som lades fram i 2021 års budgetprocess innefattade förslaget om en sänkt kostnad för försörjningsstöd på 7 mkr per år, 2022-2024.

Då tiderna för arbete med egenförsörjning och arbetsmarknad är ansträngda både för profession och deltagare så är det höga mål som är uppsatta för de kommande tre åren. Men då förvaltningen påvisat en ansenlig kraft under 2021 att kunna hålla tillbaka en skarpt ökad belastning, är förutsättningarna goda för att kunna uppnå dessa mål.

Driftsresultat

Förvaltningens budget är inte i balans och redovisar ett underskott på 14,4 mkr vid årets slut. Detta innebär att förvaltningen har ett massivt arbete framför sig att ta ett omtag om arbetsmarknad och egenförsörjning. Dock ska det tilläggas att förvaltningen under året lyckas trycka tillbaka den prognosökning på 7 mkr som påvisades i det första kvartalet 2021 och att slutresultatet för förvaltningens första levnadsår avslutas med en sänkning av underskottet på 2 mkr (jämfört med februari/mars resultat på 16,7 mkr).

Vid en tillbakablick på tidigare års resultat för försörjningsstöd kan en negativt ihållande trend skönjas. Sedan 2017 har kostnaderna för försörjningsstöd ökat med cirka 13 mkr vilket gör Tranås kommun till en av de kommunerna med högst kostnader i hela länet. Statistiken visar också bakåt i tiden att Q4 är det kvartal som har den största kostnadsökningen för försörjningsstöd. Därför är det viktigt att påvisa att det för Q4 2021 kan konstateras att ett trendbrott gjorts. En kostnadsökning har skett även Q4 för 2021 men det är med en lägre kostnad jämfört med samma period 2020.

Instället för att det sker en ökning så sker det tvärtom en sänkning av kostnader. Det innebär ett par saker:

- Förvaltningens tillskapande var ett tvunget och viktigt grepp för att få belysning på en allt ökande negativ ökning av kostnader för försörjningsstöd i Tranås kommun.
- Verksamheternas personalgrupper har kommit till rätta i sina nya roller och är skarpt fokuserade på uppdraget.
- Förvaltningens kapacitet är stark och stabil. Det går redan nu att försiktigt konstatera att det som görs, görs rätt och att Tranås kommun är på väg att bryta och vända den mångåriga negativa trenden.

För verksamheterna har nerdragningar och besparingar pågått kontinuerligt under många års tid. Sammantaget på förvaltningens personalresurs har 16 tjänster inte återbesatts. Återhållsamhet råder även fortsättningsvis på alla plan. Effektivisering av verksamheterna, arbetssätt och processer är ett kontinuerligt arbete som pågår aktivt.

Investeringar

De investeringar som gjorts hamnar under IT-området och uppgår till 0,45 mkr. Förvaltningens digitaliseringsbehov är stort då det kan skönjas stora effektiviseringar och därmed vinster i att fortsätta att satsa på den digitala utvecklingen. Inte minst har covid-19-pandemin skapat såväl nya krav som förutsättningar på det digitala arbetet. Såväl med ett utvecklat distansarbete samt där också kunder till förvaltningen kan nyttja förvaltningens tjänster digitalt i en större omfattning än tidigare. Exempel på dessa utvecklingsområden som påbörjats eller utvecklats under år 2021 är digital ansökan för försörjningsstöd samt distansundervisning på VUX Tranås.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Förvaltningens systematiska kvalitetsarbete utgår från att synliggöra de förutsättningar och vägar som den enskilde individen ska erbjudas för att nå sysselsättning. Det innefattar nya perspektiv för många verksamheter men ger också möjlighet att skapa processen från bidrag till arbete och i den processen se sin verksamhets insats och vad den leder till i samråd med förvaltningens övriga verksamheter. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med planering, uppföljning och analyser. Allt för att systematiskt utveckla verksamheten och för att skapa förståelse för vad som leder till framgång i arbetet.

Exempel på påbörjat systematiskt kvalitetsarbete är en verksamhetsplaneringsgrupp bestående av medarbetarrepresentanter från varje verksamhet. Gruppen har i uppdrag att dra ihop de lösa trådar

Årsredovisning

som eventuellt råder i förvaltningens processkarta. Detta med syfte att en individ i pågående process inte ska bli "stående" i processen utan hela tiden hitta en väg vidare mot sysselsättning.

Utredningsprocessen av förvaltningens system mellan verksamheterna kommer att fortsätta att finnas under lupp 2022. Det är av stor vikt att det står tydligt om vilka processer, insatser med mera som ger resultat och ska utvecklas samt vilka insatser som inte leder någon vart och som ska tas bort.

Framtid

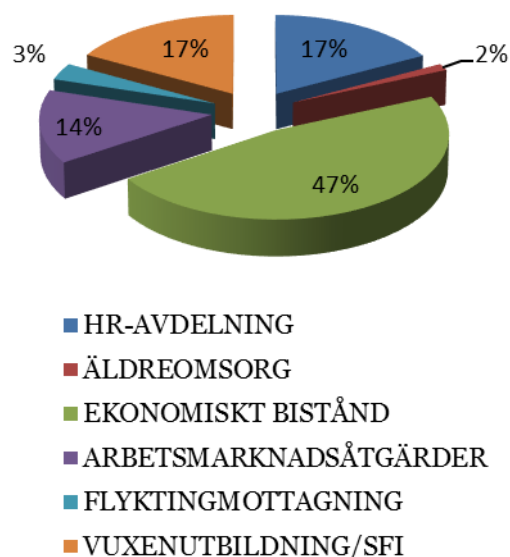
Exakt hur mycket skada den rådande pandemin orsakar för framtidens arbetsmarknad är svårt att säga. Det vi kan konstatera två år efter dess utbrott, är att de som drabbats hårdast på arbetsmarknaden är de som varit arbetslösa längst. Långtidsarbetslösheten spås nå höjder som inte setts på många år. Det innebär att Tranås kommun kommer att fortsatt behöva satsa på området arbetsmarknad. Dels med resurser för att på bästa sätt kunna stötta kommuninvånarna i vägen mot arbete

eller studier. Det innebär också att förvaltningens arbete med effektiviserande av dess egna processer mellan verksamheterna också måste fortsätta i den takt som påbörjats.

Här till kommer också behovet av en kommungemensam kraftsamling för att hindra andra faktorerers påverkan på förvaltningens process. Exempel på sådana åtgärder är en ökad samsyn med näringslivet i kommunen för att dels få en samsyn på det samhälleliga ansvaret som alla bär på, på olika sätt. Dels för att därigenom skapa ökade möjligheter till anställning.

Ytterligare en åtgärd är att Tranås kommun som arbetsgivare också behöver öppna för diskussion kring antalet anställa och i vilken utsträckning som arbetsgivaren dels vill stötta upp arbetslagen ute i verksamheterna, men också för arbetslösheten i stort i kommunen. Både när det gäller reguljära anställningar men också arbetsmarknadsanställningar.

(Mkr)	Utfall 2021
Intäkter	22 134
Personal kostnader	-54 301
Övriga kostnader	-57 311
RESULTAT	-89 479
Avvikelse föreg år	
Investeringar	0

Bygg- och miljönämnd

Verksamhetsområden

Bygg- och miljönämndens uppdrag är att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet samt inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden har ett övergripande ansvar för miljö- klimat- och energifrågor.

Ansvarig ordförande: Bernt Dahlgren

Ansvarig förvaltningschef: Fredrik Skaghammar

Viktiga händelser under året

Ännu ett år med verksamhet som påverkats kraftigt av covid-19-pandemin är till ända. Tillsynen enligt miljöbalken och livsmedelslagen har inte kunnat genomföras så som planerat. Både omfattning och metoder har reviderats under året för att genomföra uppdraget enligt verksamhetsplanen på ett så bra sätt som möjligt. Det har också påverkat ekonomin negativt då intäkterna delvis kommer från tillsynsaktiviteter. Mycket av den tillsyn som inte genomförts under året kommer förvaltningen att genomföra under kommande år, vilket blir ansträngande.

På byggsidan har det varit ett år med rekordmånga ärenden och en vakant tjänst som blev besatt först efter årets slut. Handläggarna har genom hård prioritering och hårt arbete lyckats hålla en god service och handläggningstiderna har endast i undantagsfall blivit oacceptabelt långa.

Flera större bostadsprojekt och industribyggnader har fått bygglov och mängder av mindre ärenden har behandlats.

Under året har ett förslag till program för ekologisk hållbarhet arbetats fram. Beslut kommer att tas under 2022 och blir en del av kommunens hållbarhetsarbete med de tre delarna ekonomi, ekologi och social hållbarhet. Grunden är Agenda 2030 och en långsiktighet som ska trygga att Tranås kommun förblir en fantastisk plats att leva, arbeta och bo i. En del av den ekologiska hållbarheten är klimatarbetet som syftar till att minska utsläppen av växthusgaser så att kommunen når sin del av Parisavtalet. Här är användandet av biogas från den under året invigda biogasmacken en del av lösningen.

Uppföljning av mål och inriktning

Mål som nämnden strävar efter är att ha en snabb och rättssäker ärendehantering. Rättssäkerheten är svår att följa upp i siffror men innebär att varje överklagat beslut följs upp och resultatet utvärderas.

Handläggningstiderna går att följa upp och har blivit något längre under året. Framför allt har handläggningstiderna för bygglov blivit längre då en av tre tjänster har varit vakant på grund av svårigheter att rekrytera. Lagkravet på max tio veckors handläggningstid har inte överskridits.

I den mätning av kundnöjdhet som genomförs varje år får förvaltningen höga betyg. Detta bör bevaras inför kommande år.

Driftsresultat

Resultatet för verksamhetsåret har trots mycket låga intäkter för miljötillsynen gett ett överskott på 0,7 mkr. Överskottet kommer från vakanta tjänster, många byggärenden och stor återhållsamhet i allmänhet. Till nästa år finns en verksamhetsskuld som kommer innebära en stor utmaning för förvaltningen.

Investeringar

Endast mindre investeringar i datorer har genomförts under året.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Förvaltningens kvalitet i myndighetsutövningen är till stor del en fråga om tydlighet och att de beslut som fattas går att förstå. Därför har arbetet med klarspråk och mallar fortsatt men är inte färdigt utan fortsätter framöver. Att arbeta med klarspråk är en pågående process som måste finnas i allt arbete allt eftersom lagar och förutsättningar ändras.

Ett annat område som kräver mer uppmärksamhet framöver är digitalisering av arbetet. För att kunna använda det digitala arkiv som finns i länet behöver rutiner och arbetssätt anpassas så att förvaltningen kan lämna papper och pappersarkiv och göra handlingarna tillgängliga på webben. Detta skulle spara mycket arbetstid som går åt till att lämna ut offentliga handlingar som finns i vårt arkiv.

Framtid

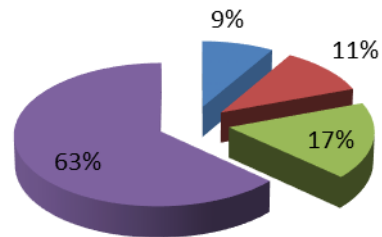
Myndighetsutövningen kommer behöva hitta vägar att samarbeta med grannkommunerna. Det har inte kommit så långt att det finns konkreta lagförslag på hur stora enheter (myndigheter) måste vara men de utredningar som bland annat Stadskontoret har presenterat nationellt, föreslår att myndighetsutövningen ska ha större personalgrupp än vad Tranås kommun ensam har idag. Med det goda samarbete som finns med grannkommunerna är det troligt att lösningar på framtida krav kommer att finnas genom utökat samarbete i nya former.

Årsredovisning

Det strategiska miljöarbetet kommer framöver präglas av det program för ekologisk hållbarhet som är under framtagande. Efter antagandet kommer det behövas en handlingsplan som mer praktiskt visar vad kommunen som organisation och som geografisk plats måste uppnå för att nå de mål

som finns. Den fråga som globalt är viktigast är klimatfrågan och hur utsläppen av klimatgaser begränsas. Det kommer vara en utmaning även lokalt i Tranås de närmaste åren.

(Mkr)	Utfall 2021	Utfall 2020
Intäkter	4 893	4 515
Personal kostnader	-8 593	-8 310
Övriga kostnader	-1 732	-1 960
RESULTAT	-5 432	-5 754
Avvikelse föreg år	-6%	
Investeringar	0	0

- BYGG & MILJÖNÄMND
- BYGG - MYNDIGHET
- STRATEGISKT MILJÖARBETE
- MILJÖ - MYNDIGHET

Teknik- och griftegårdsnämnd

Verksamhetsområden

Teknik- och griftegårdsnämnden är både en myndighet och en serviceorganisation. Samhällbyggnadsförvaltningen bedriver verksamhet på uppdrag av teknik- och griftegårdsnämnden.

Teknik- och griftegårdsnämndens verksamhetsområden är gata och trafik, vatten och avlopp, avfallshantering, parker och natur, måltidsservice (kost), teknik- och infrastrukturprojekt, bostadsanpassning, begravningsverksamhet, skogsbruk, hamnar, kolonilotter och parkeringstillstånd för rörelsehindrade.

Ansvarig ordförande: Mats Antonsson

Ansvarig förvaltningschef: Patrik Karlsson

Viktiga händelser under året

Förvaltningen arbetar aktivt med att skapa en resurseffektiv organisation med ordning och reda.

Förvaltningen har gjort en omorganisation av tekniska kontoret som innebär en utökning med en verksamhetsutvecklare, som ansvarar för utveckling och ajourhållning av förvaltningens övergripande administrativa arbete. Syftet är att skapa en resurseffektiv och rättssäker förvaltning.

Förvaltningen har tagit fram en parkeringsstrategi och parkeringsnorm som ska fungera som vägledning för hur parkeringsbehovet ska bedömas och var behovet behöver lösas vid ny- och ombyggnation. Denna parkeringsstrategi och norm kommer att föredras för teknik- och griftegårdsnämnden under våren 2022 och gå som beslutsärende i kommunfullmäktige i juni 2022.

Förvaltningen har tagit fram handlingsplan för bekämpning av sjögull i Svartån samt påbörjat bekämpningen genom täckning av ytan med plastduk. Dessa projekt är delvis finansierade genom stöd för lokala vattenvårdsprojekt (LOVA).

Förvaltningen har även påbörjat arbetet med att ta fram en förnyelseplanering av befintligt VA-ledningsnät i syfte att kunna lägga en långsiktig reinvesteringsplan för att minska utbytestakten av befintligt VA-ledningsnät.

Förvaltningen har infört en särskild behandlingsavgift för extra förorenat spillvatten från verksamheter som belastar spillvattnet med ämnen och halter som överstiger anslutningsriktlinjer och P105.

Uppföljning av mål och inriktning

Förvaltningen arbetar aktivt med utvecklingsstrategin inom fokusområdet kommunikationer och infrastruktur.

Förvaltningen har under 2021 byggt ut det kommunala gång- och cykelvägnätet (GC-vägnätet) med 2 210 meter. Utbyggnaden av det kommunala GC-vägnätet har skett på Bäckagatan; sträckan Hätterondellen-Sportvägen 1200 m, på Säbyvägen; sträckan Hagadalsgatan-befintlig GC-väg mot Höganloft 420 m, på halva Beckhemsvägen; med start korsningen Dalagatan- Granitgatan 250 m och på Vädergatan; sträckan Åskvädergatan – Regnvädergatan 340 m.

Förvaltningen arbetar även tillsammans med Jönköpings Länstrafik med planeringen av införandet av stadsbusstrafik sommaren 2023, genom att planera för tre linjer som ska rulla i Tranås stad med halvtimmestrafik. I detta arbete pågår även planering för ny/ombyggnation av busshållplatser för att de ska tillgänglighetsanpassas.

Driftsresultat

De skattefinansierade verksamheterna gjorde ett överskott på 2,3 mkr. Samtliga avdelningar har under året gjort ett ekonomiskt överskott eller följt lagd budget, förutom kostavdelningen.

Kostavdelningens utfall år 2021 visar på ett underskott om 1,6 mkr. Detta beror på minskat antal sålda måltider till socialtjänsten samt till barn- och utbildningsförvaltningen. Den minskade försäljningen av måltider beror främst på att Bergets seniorrestaurang var stängd på grund av covid-19 och för renoveringar samt att Holavedsgymnasiet bedrev delar av sin undervisning på distans. Delar av underskottet kan även förklaras med att det under perioder varit stor frånvaro inom både grundskola och gymnasium, vilket lett till ett minskat antal sålda portioner.

Tekniska kontoret och teknik- och griftegårdsnämndens utfall år 2021 är ett överskott om 0,6 mkr.

Bostadsanpassningen lämnar ett överskott om 1,3 mkr. Överskottet beror på att antalet ansökningar varit lägre än normalt och att inga av de beviljade ansökningarna har varit av större ekonomisk omfattning.

Projektavdelningens utfall år 2021 är enligt budget. Avdelningen är en självfinansierad verksamhet där intäkterna ska täcka kostnaderna.

Årsredovisning

Gatuavdelningen lämnar ett överskott om 0,9 mkr. Överskottet beror på minskade personalkostnader till följd av sjukskrivningar och tjänstledigheter samt minskade kostnader för vinterväghållningen. Avdelningen har även minskade kostnader för konsulter, VA-material kopplat till dagvattenbrunnar samt för el, kopplat till gatubelysningen. Vidare har avdelningen ökade intäkter för båtplatshyran i förvaltningens tre hamnar.

Parkverksamheten lämnar ett överskott om 1,2 mkr. Överskottet beror på minskade personalkostnader till följd av sjukskrivningar, tjänstledigheter och vakanser samt ökade intäkter från skogsbruket.

Vatten- och avloppsverksamheten lämnar ett överskott om 0,24 mkr och var budgeterad att göra ett överskott om 0,4 mkr. Underskottet gentemot budget beror på minskade intäkter på den rörliga brukningsavgiften samt ökade driftkostnader på VA-verket, till följd av en större driftstörning i rötkammaren. Vatten- och avloppsverksamheten har efter 2021 års resultat en skuld till skattekollektivet (underuttag) på 1,3 mkr.

Avfallsverksamhet Hushåll lämnar ett överskott om 0,6 mkr och var budgeterad att göra ett underskott om 0,2 mkr. Överskottet i jämförelse med budget beror på minskade personalkostnader på grund av vakant enhetschefstjänst inom avfallsverksamheten samt försäljning av skrot från hushållsavfall. Avfallsverksamhet Företag gjorde år 2021 ett nollresultat och var budgeterad till att göra ett överskott om 0,2 mkr. Underskottet i jämförelse med budget beror på ökade kostnader för krossning av betong från företag.

År 2021 har 0,9 mkr avsatts till avsättningen för återställningen av Norraby deponi från tidigare års överskott inom Avfallsverksamhet Företag.

Avfallsverksamhet Hushåll har efter 2021 års resultat en skuld till kund (överuttag) på 3,3 mkr.

Avfallsverksamhet Företag har efter 2021 års resultat en resultatregleringsfond som uppgår till 0,1 mkr.

Griftegårdsverksamheten gjorde år 2021 ett överskott om 0,36 mkr och var budgeterad till att göra ett överskott om 0,54 mkr. Underskottet i jämförelse med budget beror på minskade intäkter från begravningsavgiften. Griftegårdsverksamheten har efter 2021 års resultat en resultatregleringsfond med ett värde på 5,6 mkr.

Investeringar

Utfallet för 2021 års investeringar är 46,7 mkr, jämfört med budget på 45,1 mkr.

Gatuverksamhetens utfall för 2021 års investeringar är 12,4 mkr, jämfört med budget på 11,1 mkr. Det ökade utfallet beror på att projekten GC-väg Säbyvägen södra infarten, cykelöverfart Fröafallsvägen, cykelöverfart Råsvägen/Domherrestigen och cykelöverfart Vädergatan har överskridit sin budget.

Parkverksamheten utfall för 2021 års investeringar är 1,45 mkr, jämfört med budget på 0,975 mkr. Det ökade utfallet beror på att projektet Lekplats Häradsgatan Sommen har överskridit sin budget.

Kostverksamhetens utfall för 2021 års investeringar är 1,9 mkr, jämfört med budget på 2 mkr.

Avfallsverksamhetens utfall för 2021 års investeringar är 0,28 mkr, jämfört med budget på 0,8 mkr. Det minskade utfallet beror på att projektet fastighetsnära insamling inte har utförts enligt plan samt att övriga projekt inte uppnått sin budget.

Vatten- och avloppsverksamhetens utfall för 2021 års investeringar är 30,3 mkr, jämfört med budget på 29,5 mkr. Det ökade utfallet beror på att projekten Norraby etapp fyra utbyggnation VA-ledningar, utbyggnad VA-serviser, börvärdesstyrd slamretur och VA-sanering Tunnbindaregatan har överskridit sin budget.

Griftegårdsverksamhetens utfall för 2021 års investeringar är 0,36 mkr, jämfört med budget på 0,7 mkr. Det minskade utfallet beror på att projektet urngravplats Sommen och vegetationsförnyelse inte har utförts enligt plan.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med det systematiska kvalitetsarbetet genom att ta fram styrdokument för förvaltningens verksamhetsområden. Under 2021 har ett stort arbete genomförts med att ta fram en parkeringsstrategi och parkeringsnorm, som kommer lämnas till kommunfullmäktige för beslut under 2022. Förvaltningen har även påbörjat arbetet med att ta fram en förnyelseplan för hela VA-ledningsnätet i Tranås kommun.

Under 2021 har förvaltningen även arbetat med att se över mötesstrukturen och ta fram nya uppföljningsrutiner för att säkerställa verkställigheten i fattade politiska och förvaltningsspecifika beslut.

Årsredovisning

Vidare har förvaltningen tagit fram nya beställnings- och faktureringsrutiner mot barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden samt rutiner för administration kring specialkost i relation till barn- och utbildningsnämnden. Rutinerna är framtagna för att effektivisera arbetet mellan kostavdelningen och dess interna kunder.

Framtid

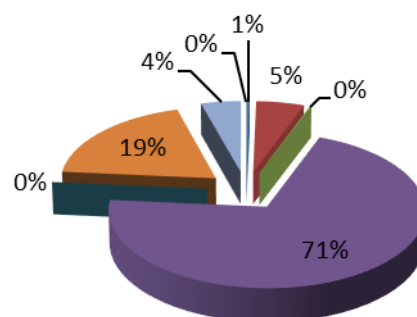
Tranås kommun har precis som många andra kommuner i Sverige en växande infrastruktuurskuld som kräver stora reinvesteringar i den befintliga infrastrukturen. Detta i kombination med en växande befolkningsmängd som kräver utbyggnation av den befintliga infrastrukturen samt ökade krav från medborgare och tillståndsmyndigheter, innebär att

förvaltningen står inför stora utmaningar i framtiden.

Förvaltningen måste hitta en balans mellan reinvesteringar och nyinvesteringar i syfte att skapa en hållbar tillväxt.

Förvaltningen har även en stor utmaning inom kostverksamheten med gamla och slitna kök som begränsar avdelningens uppdrag och utveckling. Centralköket är i stort behov av renovering men eftersom att produktionen pågår 365 dagar om året möjliggörs inte renovering med nuvarande produktion. Förvaltningen är därmed i behov av ytterligare tillagningskök inom kostverksamheten för att möjliggöra renovering av Centralköket.

(Mkr)	Utfall 2021	Utfall 2020
Intäkter	177 713	163 444
Personal kostnader	-63 319	-60 791
Övriga kostnader	-158 436	-144 957
RESULTAT	-44 042	-42 304
Avvikelse föreg år	4%	
Investeringar	-47	-49

- TEKNIK & GRIFTEGÅRDSNÄMND
- SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNING
- PROJEKTAVDELNING
- GATUAVDELNING
- VATTEN- & AVLOPPSAVDELNING
- PARKAVDELNING
- KOSTAVDELNING
- GRIFTEGÅRD

Kultur- och fritidsnämnd

Verksamhetsområden

Sammanfattningsvis kan sägas att nämnden ansvarar för allt ifrån suicidprevention till glada festivaler! Eller annorlunda uttryckt, för det som upplevs som meningsfullt för invånare och besökare. Konkret handlar det om anläggningar; sim- och idrottshall, Bredstorps idrottsplats, spår, leder, badplatser, föreningsservice och utveckling, föreningsbidrag, allmänkultur med konstarkiv, offentlig konst, konserter, utställningar, föreläsningar i samverkan med civilsamhället, ungdomskultur med fokus på öppen ungdomsverksamhet; EPIC, biblioteket; mötesplats, litteratur- och läsförmedlande-, informations- och kunskapsbildande verksamhet samt strategisk folkhälsosamordning med fokus på social hållbarhet.

Ansvarig ordförande: Kurre Carlson

Ansvarig förvaltningschef: Eva Hanzén

Viktiga händelser under året

Nämnden har under 2021 genomfört digitala nämndsammanträden med Ipad och Meetings Plus. Föreningslivets oro för pandemikonsekvenser i framtiden har diskuterats. Information om arbete med Hälsocenter, Friluftslivets år, Demokratiåret, inomhusanläggning för boules, förvaltningens arbetsmiljöplan, Bibliotekets större fokus på barn och unga, hur arbetet med Socialt hållbarhetsprogram framskrider, ombearbetningen av Eriksbergs museum och aktiviteter under loven har presenterats.

Besluten har handlat om tillfälliga ändringar i föreningsbidragen kopplat till pandemin, beloppsgränser och attestlistor, interkontrollplan, remissvar i olika ärenden, motion om idrottspolitiskt program, samt granskningar av detaljplaner. Vidare har beslut fattats om ytterligare åtgärder för budget i balans motsvarande drygt 0,4 mkr; en neddragning av studieorganisationsstödet, minskat utrymme för program och marknadsföring samt ytterligare åtstramning på anläggningssidan. Diskussioner har förts om nämndens minskande utrymme från 4,2 % till 3 % de senaste åren.

Ett axplock som speglar förvaltningens engagemang och bredd handlar om att flera i personalen varit utlånade till skolan, nyheter på Bredstorp som badmintonklubbens padelbanor, att friidrotten vintertid har flyttat inomhus och flernationsmöten och andra större evenemang möjliggjorts. Nya

medarbetare har introducerats i simhallen och kultur- och fritid tar över uthyrningen av Holavedsgymnasiets aula. Landshövdingen invigde Luften är fri, Hälsocenter drar igång samtidigt som betydligt färre besöker flertalet verksamheter. En satsning på nya digitala tipsrundor och ett digitalt Smålit ägde rum. Ett helt nytt Eriksbergs museum öppnade med filmvisning, pyssel och utställningar samtidigt som digitalt utbud på konst, litteratur, kultur och ungdomssidan ägde rum. Kultur- och regnbågsveckan med Tranås Pride gick av stapeln i oktober och invigning av Speakern´s Corner på Hylands torg i november. Kultur- och fritid samordnade programmet under Demokrativeckan.

Uppföljning av mål och inriktning

Förvaltning och nämnd har fortsatt med inriktningarna innovativ integration och utbildningsnivå, och erbjuder nya bildningsmöjligheter i vid mening över hela ansvarsområdet. Nya sätt för olika intressen att mötas med fokus på Barnkonventionen, Diskrimineringslagstiftningen och social hållbarhet prioriteras. Lovaktiviteterna har inneburit stort fokus på integration, inte minst i Stoerydsområdet. Andra exempel är stöd till stadsdelsbasket, Hemma i Stoerydsprojektet, läsförmedlandeåtgärder, EPICs fokus på ungdomsdemokrati och stödet till Idrottsskolan. Samtliga avdelningar har erbjudit nya möjligheter till bildning, rörelse och jämlik hälsa i den mån pandemin tillåtit.

Nämndmål och indikatorer

Inför budget 2022 med plan för 2023, 2024 har nämnden beslutat om ett mål och budgetdokument som innehåller nio övergripande målområden, nio specifika nämndmål och sexton indikatorer som alla ska följas upp med tillhörande målvärden. Målområdena och indikatorerna ska brytas ned på avdelningsnivå och målvärdena ska vidare kalibreras och sammanställas varje månad från och med första kvartalet 2022.

Driftsresultat

Nämndens totala resultat är ett överskott på knappt 0,2 mkr vilket har prognostiserats under andra halvan av året. I omvänd ordning betyder det att av driftbudgeten på 40, 8 mkr har drygt 40, 6 mkr förbrukats.

Resultaten varierar emellertid kraftigt mellan avdelningarna. Den största avdelningen Anläggningar och friluftsliv gör ett underskott på närmare 0,9 mkr. Vid en jämförelse med 2019, innan pandemin, har intäkterna minskat med 36 %, 2,6 mkr.

Årsredovisning

För simhallens del handlar det om 47 %, för Bredstorp 25 % och för Idrottshuset 13%. Avdelningen har därför arbetat intensivt med att minska utgifterna och framför allt inte återbesatt personal vid vakanser. Värdet på detta arbete motsvarar 1,4 mkr. Ändå går hela nämnd och förvaltning i stort sett +-0. Detta har krävt effektiviseringar och besparingar samtidigt som pandemin orsakat att ett stort antal programpunkter och evenemang inte kunnat genomföras, vilket i sin tur gett minskade utgifter.

Biblioteket har dragit över sin budget något, dels på grund av något högre kostnader för vikarier än beräknat men främst för att en överenskommelse med en långtidssjukskriven medarbetare genomförts.

Överskott på ca 1,1 mkr har allmänskulturstyrning, öppen ungdomsverksamhet och förvaltningsadministration och folkhälsosamordning stått för. Dels har som tidigare nämnts flera programpunkter inte kunnat genomföras men stort fokus har lagts på att använda extern finansiering. Statligt stöd för gratis lovaktiviteter för 0,67 mkr har genomförts och strategisk folkhälsosamordning finansieras till 20 % från Länsstyrelsen i termer av suicidprevention.

Investeringar

Av investeringsramen på 2,7 mkr har drygt 0,3 mkr inte utnyttjats. Anledningen är att ett konstverk i offentlig miljö som länge planerats för tyvärr

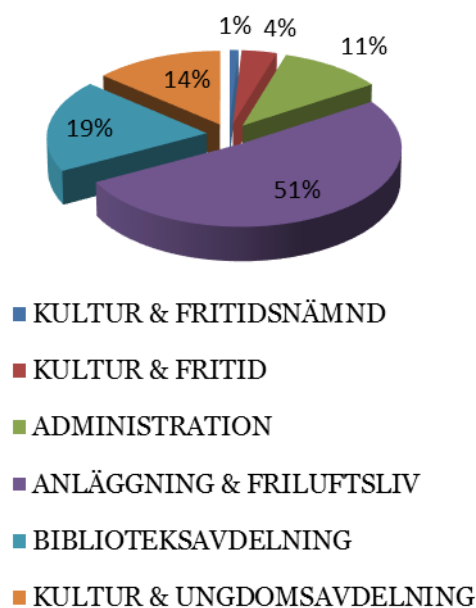
inte kommer kunna köpas in och placeras. Den Tranåsbördige konstnären har gått ur tiden.

Anläggningsavdelningen har investerat för drygt 1,7 mkr i förbättringar på Hätte, vattenreningssystem och passersystem. Kultur- och ungdomsavdelningen har investerat ca 0,5 mkr i främst omdaning av Eriksbergs museum och utrustning till EPIC. Biblioteket har investerat knappt 0,2 mkr i förbättrade exponeringsmöjligheter. Flertalet av investeringarna är av digital karaktär.

Framtid

Förvaltningen har de senaste åren bantat personalstyrkan med 10 % på grund av minskat budgetutrymme. Tranås kommun har i jämförelse med andra i samma storlek stuckit ut i positiv bemärkelse som musikkommun, friluftslivskommun, litteraturcentrum, idrottskommun, ungdomskulturskommun och samtidskonstkommun. Vad händer med ryktet, varumärket, attraktiviteten, främst för 30-50-åringar, och i förlängningen tillväxten om budgetutrymme för kultur- och fritidssektorn äventyras? Forskning från kommunstrategiska studier och framtidsinstitut visar att satsningar på kultur- och fritidsområdet betalar sig i ökande folkhälsa och välbefinnande, högre utbildningsnivå, en förbättrad integration och balanserad tillväxt.

(Mkr)	Utfall 2021	Utfall 2020
Intäkter	6 330	6 964
Personal kostnader	-18 839	-17 415
Övriga kostnader	-28 116	-28 719
RESULTAT	-40 625	-39 170
Avvikelse föreg år	4%	
Investeringar	-2	-1

Barn- och utbildningsnämnd

Verksamhetsområden

Barn- och utbildningsnämndens ansvarsområden är förskola, pedagogisk omsorg, grundskola, särskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, kulturskola, elevhälsa och central skoladministration.

Ansvarig ordförande: Erik Nygårds

Ansvarig förvaltningschef: Cecilia Axelsson

Viktiga händelser under året

Året har präglats av den pågående pandemin och arbetet med att utforma nya arbetsätt, rutiner och hantera trängseluppdraget har varit intensivt med hög arbetsbelastning för förvaltningen och dess medarbetare som följd. Vårterminen 2021 innebar distansstudier för elever på Holvedsgymnasiet och partiell distans på Ängarydsskolan en dag per vecka/årskurs för att kunna hantera trängseluppdraget i samband med renoveringar av skolan. Även kulturskolan har haft distansundervisning under vissa perioder.

I samband med höstterminsstart var det stor smittspridning bland tonåringar i Tranås och detta ledde, i samråd med smittskyddsläkare och folkhälsomyndighet, till ett beslut om senarelagd skolstart för åk 8-9 och för åk 1-3 på gymnasiet. Under sep-okt har gymnasieungdomar och 12-16 åringar erbjudits vaccin med minskad smittspridning inom dessa åldersgrupper som följd. Under senare delen av hösten har återigen den ökade smittspridningen lett till brist på vikarier med större belastning på kvarvarande personal som följd.

Lokalfrågor har varit i fokus under året och en lokalutredning för grundskolan har gjorts för att bilda underlag till beslut om nybyggnation av grundskolor. Renoveringsarbetet på Ängarydsskolan har slutförts och lektionssalar har kunnat tas i bruk under året. Resursgruppen har haft tillfälliga lokaler på Holvedsgymnasiet men i november har resursgruppen kunnat återvända till Ängarydsskolan. Under sommaren utrymdes Junkaremålsskolan F-6 och en stor paviljongbyggnad uppfördes på skolområdet och höstterminen startades i dessa lokaler.

Under sommaren har renoveringsarbeten genomförts på Junkaremålens förskola och lokalerna kunde tas i bruk under hösten. Barnen var under tiden evakuerade till Kungsparkens förskola. Beslut har tagits om att göra en sammanslagning av Bergets/Parkens förskola och genomföra lokalanpassningar under 2022.

Arbetet med utformning av karriärlärouppdrag för perioden 2022-2025 har pågått under hösten och våren 2022 kommer uppdragen att vara sökbara.

Förvaltningen har arbetat med hur framtidens gymnasieskola ska utformas och den utredning som gjorts kring tänkbart samarbete med kommuner i västra Östergötland presenterades för nämnden i slutet av oktober. Höglandets skolchefer har fått i uppdrag att utreda samarbetsmöjligheter mellan Höglandet och Tranås kommun, och utredningen påbörjades i december och kommer att presenteras under våren 2022.

Uppföljning av mål och inriktning

Utbildning av hög kvalitet bidrar till enskilda individers utveckling men också att till att stärka kommunens konkurrenskraft och ge förutsättningar för att skapa utveckling och välutbildad arbetskraft. Tranås kommun behöver arbeta med att höja andelen individer med eftergymnasiala studier och därmed höja utbildningsnivån. Detta förutsätter god kvalitet inom förskola och grundskola som i sin tur ger behörighet till gymnasium och senare eftergymnasiala studier.

Förvaltningens arbete med systematiskt kvalitetsarbete har fortsatt under hösten 2021 och utvecklingsområden har identifierats utifrån kvalitetsrapporter och arbete på Strategidagar. En förvaltningsövergripande struktur har arbetats fram med fokus på tre uppföljningsområden, med utgångspunkt från styrdokument som skollagen och läroplaner.

Nämndmål och indikatorer

- Ekonomisk kontroll och kostnadseffektiv verksamhet
- Höjd utbildningsnivå genom ökat antal elever med behörighet till yrkesprogram på gymnasiet
- Ökat antal elever med behörighet till studieförberedande program på gymnasiet.
- Ökat antal elever med gymnasieexamen inom fyra år, samt ökat antal invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning

Driftsresultat

Förvaltningens nettokostnad för 2021 uppgick till 479,7 mkr och tilldelad budgetram för året var 488,5 mkr. Förvaltningen redovisar därmed ett positivt resultat, ett överskott på 8,9 mkr.

Vid första prognostillfället i februari 2021 beräknades förvaltningens resultat medföra ett underskott på -22 mkr. Vid årets slut redovisas ett överskott

på 8,9 mkr. Resultatförbättringen under året beror på flera orsaker:

- Beslut fattades under våren om utökad budgetram med 5 mkr.
- Förvaltningen har fortsatt med besparingsarbete. Under året har bl.a. fattats beslut om nedläggning av förberedelseklass F-6, omorganisation med färre dagbarnvårdare och minskad ledningsfunktion inom förskola och pedagogisk omsorg.
- Lönekostnaderna har i hög grad påverkats av ett flertal vakanta tjänster och en hög sjukfrånvaro, där tjänster inte ersatts med vikarier.
- Flödet av elever till och från kommunens förskolor och skolor har 2021 gynnat ekonomin positivt, vilket har medfört både högre intäkter och lägre kostnader jämfört med budget.
- Färre skolbussar än beräknat har använts, vilket minskat kostnaderna för skolskjuts.

Förvaltningen har dessutom haft en stor positiv ekonomisk påverkan av pandemin. Statlig ersättning avseende den s.k. Skolmiljarden samt sjuklönekostnader har kommit förvaltningen till del.

Kostnad för skolmåltider har varit betydligt lägre, framför allt pga. distansundervisning på gymnasiet. Förskolans kostnader har varit lägre då det under pandemin varit färre barn i förskolans verksamhet. Det har påverkat livsmedelskostnader samt behovet av vikarier.

Den redovisade kostnaden för 2021 (479,7 mkr) är lägre än föregående år (482,3 mkr, VUX exkluderat). Även 2021 års lönekostnader ligger på en lägre nivå än 2020. Detta visar på att året inte har varit ett ”normalår” och att det redovisade överskottet har sin grund i pandemieffekter.

Investeringar

Investeringsbudget uppgick för 2021 till 5 mkr. Under året har 4,7 mkr utnyttjats till investeringar.

Till största delen har investeringarna bestått av IT-utrustning. Under året har elevdatorer till en årskurs på högstadiet bytts ut. Under hösten har ett stort antal personaldatorer inom alla verksamheter bytts ut. På Ängarydsskolan har elevskåp bytts ut och några klassrum har fått ny klassrumsinredning.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Ett utvecklingsarbete pågår för att förbättra och förstärka det systematiska kvalitetsarbetet inom förvaltningen. Förvaltningsledning och rektorsorganisationen arbetar tillsammans med att stärka och förbättra analys och uppföljning. Målet är skapa ett tydligare förvaltningsövergripande kvalitetsarbete och identifiera utvecklingsområden och indikatorer för vidare analys och fortsatt arbete. Under 2021 har ett antal fortbildningstillfällen genomförts med fokus på resultat, analys och förstärkt kvalitetsarbete. Arbetet fortsätter under läsåret 2021/22.

Vid halvårsskiftet 2022 löper innevarande karriärlärouppdrag ut och under hösten har ett stort arbete genomförts kring utformningen av framtida uppdrag. Uppdragen identifieras i kvalitetsarbetet och kommer tydligare att knytas till skolors identifierade utvecklingsområden.

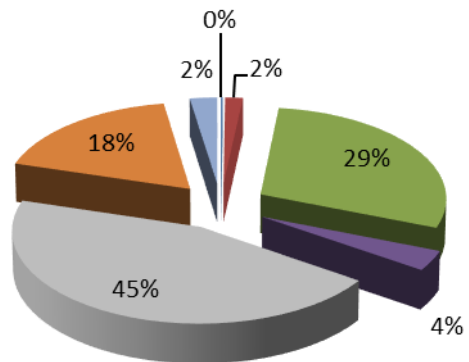
Framtid

Utbildning av hög kvalitet bidrar till enskilda individers utveckling, möjlighet till egen försörjning men också till att stärka kommunens konkurrenskraft och ge förutsättningar för fortsatt utveckling. För att höja andelen individer med eftergymnasiala studier och bidra till höjd utbildningsnivå krävs god kvalitet inom förskola och grundskola som i sin tur ger behörighet till gymnasium och eftergymnasiala studier.

Skolverkets lärarprognos 2021 som utgår från 2020-års lärarsituation och sträcker sig fram till år 2035 visar att det kommer att vara fortsatt brist på behöriga lärare och förskollärare fram till 2035 och ca 12 000 nytexaminerade lärare och förskollärare väntas saknas år 2035. Till skillnad mot tidigare prognoser väntas det totala behovet av lärare att minska något och beror på en lägre skattning av antalet barn och unga upp till 18 år framöver. Även om behovet väntas minska något behöver ett stort antal lärare rekryteras för att ersätta lärare som går i pension, främst förskollärare, lärare grundskolan åk 7-9 och gymnasielärare. Behovet av lärare är så stort att det inte enbart räcker med att utbilda fler. För att klara behovet behövs många åtgärder som t.ex. vidareutbildning av obehöriga lärare och att fånga upp personer med annan grundutbildning, andra yrkesgrupper som kompletterar lärarna.

Arbetet med utformning och nybyggnation av grundskolor är en stor och viktig fråga för förvaltningen.

(Mkr)	Utfall 2021	Utfall 2020
Intäkter	97 950	113 584
Personal kostnader	-371 268	-388 139
Övriga kostnader	-206 356	-222 376
RESULTAT	-479 674	-496 931
Avvikelse föreg år	-3%	
Investeringar	-5	-2

- BARN- & UTBILDNINGSNÄMND
- KULTURSKOLA
- FÖRSKOLA
- FRITIDSHEM
- GRUNDSKOLA/GRUNDSÄRSKOLA
- GYMNASIESKOLA/GYMNASIESÄRSKOLA
- BU GEMENSAMT

Socialnämnd

Verksamhetsområden

Socialnämnden har tillhandahållit socialtjänst till Tranås kommuns medborgare genom följande verksamheter: barn- och ungdomsvård, familjerätt och familjerådgivning, färdtjänst/riksfärdtjänst, insatser till personer med funktionsnedsättning, tillstånd och tillsyn av alkohol- och tobaksförsäljning, vård för vuxna med missbruksproblem, vård och omsorg om äldre samt övriga insatser till vuxna. Socialnämnden har också ansvarat för att tillhandahålla hälso- och sjukvård i hemmet.

Ansvarig ordförande: Magnus Nordgren

Ansvarig förvaltningschef: Lasse Jansson

Viktiga händelser under året

År 2021 var ytterligare ett år som präglades av covid-19-pandemin. Även om utbrottsåret 2020 var mer intensivt vad gäller att utforma nya arbetsätt och rutiner samt att lära sig att hantera skyddsutrustning korrekt, innebar stora delar av 2021 en fortsatt hög nivå vad gäller arbetsbelastning för förvaltningen och dess medarbetare.

Socialförvaltningen har under året slutfört införandet av det nya verksamhetssystemet Combine. Detta har tagit stora tidsresurser i anspråk för många medarbetare.

Under hösten har socialnämndens kompetensförsörjningssvårigheter blivit allt större och tydligare (brist på vikarier, vakanta tjänster). Utmaningen har funnits under en längre period, åtminstone i vissa verksamheter, men den har intensifierats det senaste året, delvis till följd av pandemin. Kompetensförsörjningsåtgärder behöver därför vara fokus för socialnämnden och dess förvaltning framöver.

Uppföljning av mål och inriktning

För socialförvaltningen och dess verksamheter har följande mål gällt:

- Att brukarna bemöts professionellt och får rätt vård, stöd och/eller skydd.
- Att medarbetarna känner arbetsglädje och har rätt kompetens.
- Att ha ekonomisk kontroll över en kostnadseffektiv verksamhet.

Socialförvaltningen har arbetat med budgetuppföljning enligt en fastställd process. Den ekonomiska kontrollen har förbättrats men är ännu ej tillräckligt god.

Socialförvaltningen har fortsatt arbetet för att utveckla och förbättra organisationskulturen och den tillitsbaserade styrningen. Framför allt pandemin men också flera år av ansträngd ekonomi har försvårat detta arbete.

Driftsresultat

Resultatet för socialnämnden blev 449,5 mkr vilket innebar en negativ avvikelse på 0,1 mkr

Året har varit fyllt av riktade statsbidrag, i huvudsak som konsekvens av covid-19-pandemin. Socialförvaltningen har inte kunnat nyttja alla bidrag eftersom bidragsvillkoren har försvårat detta. Vissa bidrag har varit intäkter som täckt tillfälliga kostnadsökningar, men cirka 7 mkr i statsbidrag har bidragit till socialnämndens ekonomiska resultat. Socialnämnden hade haft ett ännu större negativt resultat utan dessa statsbidrag.

Följande statsbidrag har nyttjats av socialnämnden under året:

- Säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer ("Äldreomsorgssatsningen"), 9,4 mkr (varav 2,2 mkr har tilldelats två privata utförare THS och A&O).
- Äldreomsorgslyftet, 4,3 mkr.
- Motverka ensamhet bland äldre och ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom, 1,1 mkr.
- Äldreomsorg – teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus, 0,3 mkr.
- Främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg 2021 ("återhämtningsbonus"), 0,2 mkr.
- Utvecklingsmedel för arbete mot våld i nära relationer, 0,2 mkr.
- Subventioner av familjehemsplaceringar, 0,8 mkr.
- Habiliteringsersättning, 1,0 mkr.

Socialnämnden har också erhållit statsbidrag på 1,7 mkr som kompensation för sjuklönekostnader till följd av pandemin. Förutom statsbidragen har även vakanta tjänster och en tillfällig ramökning för 2021 medfört en positiv påverkan på socialnämndens ekonomiska resultat.

Hemtjänst

Hemtjänsten har redovisat ett överskott med 1,1 mkr. Riktade statsbidrag ("Äldreomsorgssatsningen") har tillförts driften av verksamheten med 2,7 mkr. Personalkostnad har sänkts vilket medfört cirka 2 mkr i besparing. Under året har sektionen tagit hjälp av ett konsultföretag för att genomlys

och analysera sektionens verksamhet och kostnader. Analysen har visat att hemtjänsten som bedrivs i egen regi i Tranås kommun har varit något dyrare än i jämförbara kommuner.

Hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvården har redovisat ett överskott med 4,2 mkr. Överskottet har uppkommit på grund av vakanta tjänster och riktade statsbidrag. Verksamheten har också utvecklat sina rutiner gällande inkontinensskydd och omlägningsmaterial, vilket bidragit till en kostnadsänkning.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen har redovisat ett underskott på minus 12,6 mkr. Placeringar av barn, unga och vuxna har blivit fler än vad som var förväntat. Kostnaden för hemtjänst som utförts av privat utförare har ökat med 4,2 mkr på grund av att utföraren ökat sin verksamhet med fler brukare. Denna kostnad har för 2021 varit budgeterad på IFO. Konsultkostnader har överskridit budget med 2,5 mkr, vilket berott på oväntade rekryteringssvårigheter samt det ökade antalet ärenden. Jämkningsen, dvs. avgifter för vård och omsorg som brukare inte haft ekonomiskt utrymme att betala till socialnämnden, har ökat med 0,5 mkr. Dessutom identifierades en felbudgetering av personalkostnader under året vilket medfört 1,1 mkr i ökad kostnad.

Stöd och omsorg

Stöd och omsorg, som i huvudsak bedriver funktionshinderomsorg, har redovisat ett överskott med 2,3 mkr. Detta trots att budgeteringen av personlig assistans varit knuten till Försäkringskassans schablonersättning, vilket medfört ett underskott för assistansen med cirka 2 mkr. Anledningarna till överskottet har bland annat varit minskade personalkostnader samt vakanta tjänster inom daglig verksamhet, ersättning från Försäkringskassan för sjuklönekostnader, minskade kostnader för avlösarservice och ledsagning samt förändrad schemaläggning inom personlig assistans.

Särskilt boende

Särskilt boende har redovisat ett överskott med 3,9 mkr. Verksamheten har fått en ökad budgettilldelning så att vårddygntilldelningen är samma som vårddygnsersättningen till den privata utföraren. Riktade statsbidrag har tillförts till driften av verksamheten med 2,1 mkr och verksamheten har också redovisat lägre kostnader för kosten.

Investeringar

Budgetram för investeringar har varit 5,8 mkr, utfallet blev 3,8 mkr. Socialnämnden har kunnat nyttja vissa riktade statsbidrag för att finansiera investeringar, bland annat lönekostnader för projektet att införa verksamhetssystemet Combine. Dessutom har vissa investeringar på det nya gruppboendet Ametisten ännu inte fakturerats, varför 0,2 mkr i planerade investeringar 2021 överförs till investeringsbudgeten 2022.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Socialnämndens systematiska kvalitetsarbete har under 2021 framför allt fokuserat på att utveckla och förbättra avvikelshanteringen.

Socialnämnden har genomfört kontroll av verksamheten under året i enlighet med fastställd internkontrollplan.

Framtid

Tranås kommun kan förvänta sig en stor ökning av äldreomsorg med cirka 20-30 % de kommande decennierna. Detta motsvarar ökade kostnader med tiotals miljoner kronor om inte efterfrågetrenden kan vändas, om inte socialnämndens arbetsätt kan anpassas eller om inte andelen medborgare i arbete ökar inom den geografiska kommunen.

Behov av individ- och familjeomsorg förutspås också öka, både nationella och regionala indikatorer pekar på detta.

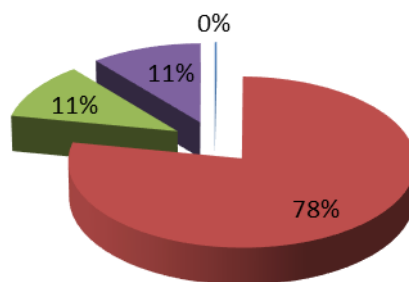
Andelen personer i arbetsför ålder minskar i Tranås kommun samtidigt som det redan idag råder brist på tillgång på kompetens till flera yrken inom socialnämndens verksamhet.

Nära vård är ett förändrat sätt att bedriva hälso- och sjukvård som bland annat innebär att fler sjuka personer, yngre såväl som äldre, ska vårdas hemma. Hälso- och sjukvården ska bli mer personcentrerad vilket ställer krav på förändrade arbetsätt genom utökad samverkan både inom den kommunala organisationen såväl som med Regionen.

Förändrad lagstiftning är på gång. Socialtjänstlagen (SoL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) kommer alla sannolikt att förändras de kommande åren. En äldreomsorgslag kommer sannolikt också. De senaste decennierna har förändringar i lagstiftningen sällan lett till minskade krav på kommunala verksamheter.

Årsredovisning

(Mkr)	Utfall 2021	Utfall 2020
Intäkter	95 903	111 103
Personal kostnader	-341 186	-359 633
Övriga kostnader	-204 240	-239 075
RESULTAT	-449 524	-487 604
Avvikelse föreg år	-8%	
Investeringar	-4	-7

- SOCIALNÄMND
- VÅRD & OMSORG
- INDIVID & FAMILJEOMSORG
- SO GEMENSAMT

Tranås Stadshus AB

Verksamhetsområden

Tranås Stadshus AB är ett helägt dotterbolag till Tranås kommun och syftet är att äga och förvalta aktier och värdepapper. Tranås Stadshus AB har två dotterbolag; Tranås Energi AB och AB Tranås-bostäder. Tranås Stadshus AB har från och med 2015 en bolagsstyrelse som utgörs av kommunstyrelsens arbetsutskott.

Viktiga händelser under året

Under 2014 såldes dotterbolaget Tranås Industri-fastigheter AB med befintlig fastighet Skytteln 19 (Sommenforum).

En miljöutredning startades under slutet av 2014 för att undersöka eventuellt behov av sanering av befintlig mark på fastigheten Skytteln 19. Kostna-

derna har totalt uppgått till 7,0 mkr och har belastat Tranås Stadshus AB. Under 2020 har Länsstyrelsen ställt ytterligare krav på utredningar vilka har slutförts under 2021. Inga ytterligare kostnader förväntas.

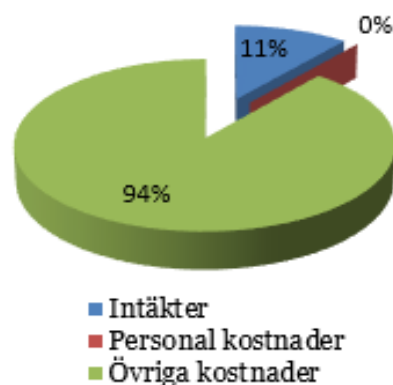
Driftsresultat

Bolagets resultat visar en förlust på -3,7 mkr efter finansnetto. Budgeterat resultat för helåret 2021 är en förlust om -4,6 mkr.

För verksamhetsåret 2021 har kommunfullmäktige beslutat om anteciperad utdelning på 14 mkr till ägaren Tranås kommun, vilken genomförs efter årsstämman 2022.

Budgeterade kostnader i bolaget avser räntekostnader samt administrativa kostnader.

(Mkr)	Utfall 2021	Utfall 2020
Intäkter	507	705
Personal kostnader	0	0
Övriga kostnader	-4 170	-4 894
RESULTAT INNAN BOKSLUTS- DISPOSITIONER	-3 663	-4 190
Avvikelse föreg år	-13%	

Tranås Energi AB

Verksamhetsområden

Elhandel, Elnät, Kraftvärme, Fibernät, Vattenkraft, Energitjänster

Ansvarig ordförande: David Hultman

Ansvarig VD: Niklas Johansson

Viktiga händelser under året

Utbyggnaden av fiber på resterande landsbygd har i stort färdigställt. Två mindre områden återstår, där byggnationen kommer slutföras under våren 2022. Därmed är det i princip 100 % täckning i Tranås kommun.

Under året har en omfattande reinvestering genomförts innefattande bland annat byte av turbiner och generatorer i Forsnäs och Visskvärns vattenkraftstationer, vilket kommer möjliggöra lokal och förnybar elproduktion i ytterligare minst sextio år.

Ett byte av ugn i den äldre av bolagets två kraftvärmepannor har pågått under hösten och kommer slutföras under februari 2022.

Upphandlingen av den beslutade investeringen i ny 130/40kV-transformator med kringutrustning i Stoeryd genomfördes under hösten. Byggstart i februari med färdigställande hösten 2022.

Uppföljning av mål och inriktning

Bolaget har affärsmål respektive kvalitets- och miljömål, vilka följs upp tertialvis. Vad gäller det i ägardirektivet angivna avkastningskravet om 9 % på eget kapital, är detta uppnått 2021. Också det i direktivet angivna soliditetskravet om minst 20 % har uppnåtts. Beträffande kommunkoncernens utvecklingsstrategi 2020-2023 så har bolaget ett nära samarbete med olika utbildningsanordnare såsom grundskola, gymnasie, yrkesutbildning men också universitet och högskola. Inom ramen för detta erbjuder bolaget PRAO, praktikplatser och möjlighet till examensarbete. Ett utökat samarbete med Holavedsgymnasiets el- och energiprogram är också under utveckling.

Vad gäller inriktning för tillväxt bidrar bolagets verksamhet i sig utifrån gällande ägardirektiv och på det sätt den bedrivs till att Tranås ska vara en attraktiv kommun att bo och verka i. Särskilt kan noteras att tillgängligheten till säker och snabb uppkoppling via fiber i princip är 100 %, liksom att det klimat- och miljöarbete som bolaget bedriver som förutom minskade koldioxidutsläpp också

handlar om naturvård och biologisk mångfald bidrar till en attraktiv boendemiljö.

Resultat efter finansnetto

Bolaget redovisar ett resultat över budget. Då det varit kallare än normalt under vintern och våren samt även i slutet av året uppstår en positiv resultatpåverkan avseende fjärrvärme men också till viss del avseende elnät. Den avgörande orsaken är dock det under året mycket höga elpriset vilket har fått en positiv resultatpåverkan avseende den egna elproduktionen. Påverkbara intäkter och kostnader ligger i fas med eller bättre än budgeterat, undantaget dels kostnad för egen driftel och då utifrån det mycket höga elpriset och dels kostnad för underhåll avseende den första planerade sjuårsrevisionen av turbinen i den nya kraftvärmepannan som blev högre än beräknat. I resultatet ingår den sedan tidigare planerade nedskrivningen på 3,5 mkr av fibernätet avseende landsbygdsprojektet, för vilken ett motsvarande aktieägartillskott erhållits under året.

Investeringar

Bruttoinvesteringarna har uppgått till 72,7 mkr, vilket är enligt plan. De större investeringarna under året är ugnbytet i kraftvärmeverket, återstående etappen av fiber på landsbygden samt bytet av turbiner och generatorer i Forsnäs och Visskvärns vattenkraftstationer. Därutöver löpande reinvesteringar i produktions- och distributionsanläggningar.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Systematiskt kvalitetsarbete bedrivs inom ramen för bolagets kvalitets- och miljöcertifiering, ISO 9001 respektive ISO 14001. Bolaget bedriver en aktiv omvärldspaning via branschorganisationer men också i egen regi för att snabbt fånga upp och eventuellt implementera nya innovativa och kostnadseffektiva tekniska lösningar inom bolagets produktion och distribution av energi liksom inom fibernäts-verksamheten. Därutöver har bolaget stort fokus på digital affärsutveckling där digitaliserad kundkommunikation och automatiserade kundprocesser har varit prioriterat under 2021 och kommer fortsatt vara så under 2022.

Framtid

Vid en branschjämförelse med jämförbara bolag står sig Tranås Energi väl vad gäller ekonomiska nyckeltal, har konkurrenskraftiga priser och mycket höga värden i genomförd kundundersökning.

Årsredovisning

Bolaget har också ett starkt varumärke med en tydligare miljöprofil än flertalet andra energibolag.

Bolagets insatser för miljöanpassad vattenkraft och biologisk mångfald får fortsatt stor nationell uppmärksamhet och genererar en tillväxt vad gäller antal nya elhandelskunder.

Bolaget planerar för ytterligare en andelsägd solcellspark under 2022 då intresset är fortsatt stort för denna variant av egen elproduktion bland bolagets kunder.

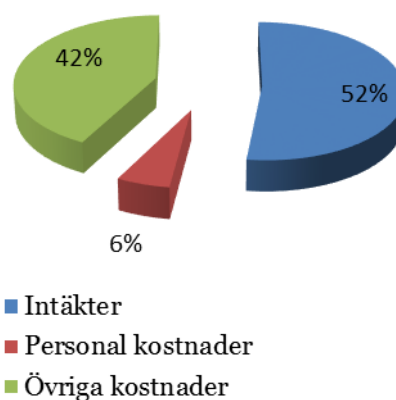
En stor utmaning framöver är vilka krav som kommer ställas på och därmed vilka investeringar som

ska prioriteras i elnätet med avseende på ökad intermittent elproduktion, främst i form av mikroproduktion, men också med avseende på framtida energilagring liksom krav på ökad kapacitet till följd av att en allt större del av fordonsflottan kommer utgöras av elfordon.

Vätgasen, som en väsentlig del i framtidens energiförsörjning, har på senare tid seglat upp som en allt viktigare fråga på det nationella planet och bolaget kommer framöver att utreda dess eventuella roll också lokalt i Tranås.

Tranås Energi

(Mkr)	Utfall 2021	Utfall 2020
Intäkter	318 245	247 060
Personal kostnader	-34 031	-32 585
Övriga kostnader	-258 977	-198 846
RESULTAT	25 237	15 629
Avvikelse föreg år	61%	
Investeringar	-72,7	-65,6

AB Tranås bostäder

Verksamhetsområden

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Tranås kommun äga, förvärva, avyttra, bebygga och förvalta fastigheter omfattande bostäder, kommunala verksamhetslokaler, kommersiella lokaler och industrilokaler. På uppdrag förvalta kommunala fastigheter. Bolagets verksamhet kan därtill omfatta uppförande av småhus för försäljning. AB Tranås bostäder är ett helägt dotterbolag till Tranås Stadshus AB.

Styrelseordförande: Krister Rydholm

Verkställande direktör: Magnus Nilsson

Viktiga händelser under året

Rådande covid-19-pandemi har fortsatt påverka såväl samhället som bolaget. Hemarbete och digitala möten präglade första halvåret av 2021 och det har krävts fortsatt anpassning till en situation med minimerade kontakter både internt och externt. Verksamheten i bolaget fungerade dock bra och verksamheten kunde erbjuda kunderna den service som förväntas.

Regeringen beslutade också om att lokalhyresgäster kunde erbjudas hyresstöd även för perioder under 2021, likt tidigare beslut för delar av år 2020. Bolaget tog beslut om att rabattera delar av 2021 års hyreskostnad med 50 % för samtliga lokalhyresgäster som omfattades av stödreglerna.

För våra bostadsfastigheter återgick bolaget under 2021 till att själva ansvara för den yttre skötseln.

I juli månad drabbades Tranås av ett hundraårsregn. Detta medförde översvämningar i ett flertal av bolagets fastigheter.

Innemiljöproblem har upptäckts på Junkaremålskolan hus A1- A6, vilket medfört flytt av elever och lärare till tillfälliga paviljonger. Leasingkostnaden för paviljongerna påverkar bolaget 2021–2024.

Tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen har även inventering av våra skolbyggnader skett och en behovsanalys har genomförts för underlag till politiska beslut. Med utredningarna som stöd har hyresgästen Tranås kommun beslutat att ge barn- och utbildningsförvaltningen ramförstärkning från år 2025 för inhyrning av Granelundskolan. AB Tranås bostäder ska även uppföra ett korttidsboende för barn och ungdomar som ska ersätta den befintliga verksamheten på Parkgården.

Under året har tre fastighetsaffärer genomförts via dotterbolaget Tranås bostäder Utveckling AB. Sommens Strand AB samt Tranås Rockebro 8:1 AB har förvärvats för att på sikt utveckla Tranås och samhället Sommen med bostäder i vattennära läge. Lokalteter AB har förvärvats för att stärka bolagets affärsområde inom kommersiella lokaler.

Uppföljning av mål och inriktning

Innovativ integration, Utbildningsnivå, Kommunikationer, Infrastruktur och Företagsklimat

Stor vikt läggs vid sammansättningen av hyresgäster i en fastighet/trapphus för att främja boendetrivseln. Tillsammans med HGF och kultur och fritid startas projekt läxhjälp (framskjutet på grund av covid-19-pandemin).

Efter de förutsättningar AB Tranås bostäder har erbjuds goda lärmiljöer både för förskola och skola. Planerat underhåll och god dialog med barn- och utbildningsförvaltningen prioriteras.

Lokalplanering såväl centralt som strategiskt och operativt mellan Tranås bostäder och kommunala förvaltningar bidrar till goda planeringsförutsättningar.

Anpassning av LOU-upphandlingar sker för att få fler lokala företag att lämna anbud.

Bolagets vision i Affärsplanen uttrycker: AB Tranås bostäder - En aktiv part i utvecklingen av Tranås, en attraktiv plats att leva, bo och verka i. I vårt fokusområde kunder har bolaget de senaste åren arbetat aktivt med kommunikationsstrategin, vilken brutits ned till marknadsplan med tillhörande aktiviteter.

Det är ett tydligt fokus på att marknadsföra Tranås och i första hand mot målgruppen 30-50-åringar i arbete.

Driftsresultat

Bolaget redovisar för år 2021 ett resultat efter finansiella poster på cirka 9,6 mkr och 9,9 mkr för koncernen. Detta är cirka 1,4 mkr lägre än budgeterad resultatnivå.

Intäkter uppgår till cirka 168 mkr för året, vilket är något lägre än budgeterat. Detta beror dels på den hyresrabatt som erbjudits samtliga lokalhyresgäster inom de branscher som ansetts särskilt utsatta med anledning av covid-19-pandemin och som omfattades av det beslut om möjlighet till hyresrabatt som Regeringen gav under året. Utöver denna situation har bolaget även fått större intäktsbortfall än budgeterat. Covid-19-pandemin har försvårat både

för uthyrningssituationen med lägenhetsvisningar och för tidsperioden med tomställda lägenheter kopplat till underhållsåtgärder.

I analysen av bolagets kostnader finns såväl positiva som negativa avvikelser gentemot budget. Bland de negativa avvikelserna noteras högre kostnader för felavhjälpande åtgärder jämfört med budget. Detsamma gäller taxekostnader, där framför allt fjärrvärme överstiger budgeterad nivå. Även räntekostnaderna ökade något i slutet av året. Faktorer som påverkat genom ökade kostnader för felavhjälpande åtgärder är både hantering av skadorna efter översvämningarna i juli månad men även upptäckten och hanteringen av inomhusmiljöproblem i skolfastigheter. Även avskrivningarna överstiger budget för året, vilket beror på förändrade kvarvarande livslängder på delar av fastighetsbeståndet utifrån framtida projekt.

Bland de kostnadsposter som understiger budgeterad nivå finns kostnader för fastighetsskötsel. Här märks en positiv påverkan på resultatet, bland annat genom att bolaget återigen hanterar skötseln på våra bostadsfastigheter i egen regi. Även personalkostnaderna har ett utfall understigande budget för året, vilket främst är kopplat till covid-19-pandemisituationen med färre utbildningar och aktiviteter men även viss personalomsättning. Sammantaget förklarar dessa faktorer de skillnader i kostnadsmassan som resulterat i utfallet jämfört med budgeterad nivå.

Investeringar

En av de större investeringar som slutförts under år 2021 är bostadsprojektet på Kungshöjden. Utfallet för projektet blev 49 mkr (budget 60 mkr). Samtliga kontrakt hade tecknats innan inflyttningen startade den 1 september 2021 och hyresgästerna är nöjda med sitt nya boende.

I november månad stod det första LSS-boendet vid Junkaremålens strand klart. Projektutfall cirka 26 mkr inkl moms (budget 30 mkr) (momsprövning ej

avslutad). Under året har även arbetet med det andra LSS-boendet inletts som beräknas vara klart under hösten 2022.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Via ägardirektivet har AB Tranås bostäder ett tydligt uppdrag att arbeta med hållbarhet. Bolaget är även certifierat enligt standarden FR2000 och tillsammans med verksamhetsledningssystemet bildar dessa byggstenar riktningen för verksamhetens kvalitetsarbete. Bolaget arbetar efter riktlinjer för kvalitet, miljö, arbetsmiljö, kompetens och socialt ansvarstagande. Utifrån dessa delar skapas ramen för verksamheten. Verksamhetsledningssystemet är den röda tråden i bolagets arbetssätt som binder samman riktlinjer med rutiner och processer i det dagliga arbetet och med koppling till värdegrunden. Utifrån detta arbetar verksamheten mot uppställda mål i affärsplanen och i enlighet med ägardirektivet. Kvalitet inkluderas i samtliga led och processer och genom detta kan bolaget arbeta med ständiga förbättringar såväl externt gentemot hyresgästen som internt för bolaget.

Framtid

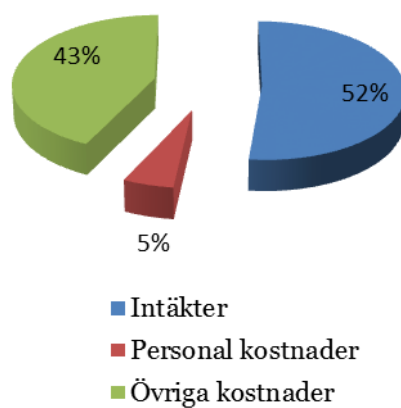
De närmaste åren kommer AB Tranås bostäder ändra fokus från en förvaltande fas till en expansiv fas, både inom området kommunala verksamhetslokaler och bostadsutveckling. Samtidigt måste utveckling ske av det befintliga fastighetsbeståndet avseende tekniska system samt en ökad trygghet för hyresgästerna. Tillsammans med Tranås kommun finns framtida stora utmaningar med att hitta byggbar mark för en fortsatt utveckling av Tranås.

Tranås bostäder fortsätter arbeta med ständiga förbättringar för att klara ägarens uppdrag och fortsätta erbjuda kvalitativa lokaler och bostäder. Rum för mer liv helt enkelt.

Årsredovisning

Tranås bostäder

(Mkr)	Utfall 2021	Utfall 2020
Intäkter	168 456	165 907
Personal kostnader	-18 750	-16 900
Övriga kostnader	-138 706	-137 610
RESULTAT	11 000	11 397
Avvikelse föreg år	-3%	
Investeringar	-93,0	-75,6

Östanå Parken AB

Östanå Parken AB är ett helägt bolag av Tranås kommun. Bolaget bedriver ingen verksamhet utan äger endast parkmark. Bolaget har till föremål för sin verksamhet att äga, utveckla och förvalta Östanåparken och därmed förenlig verksamhet.

Östanå Parken AB:s bolagsstyrelse utgörs av kommunstyrelsens arbetsutskott.

Bolaget med marktillgång förvärvades år 2014. De investeringar som utförs i parken sker i Tranås kommuns regi och målet är att skapa en attraktiv park som ska vara tillgänglig för alla målgrupper. Kommunen har tagit fram ett planprogram utefter medborgardialog.

Under åren 2014-2021 har kommunen investerat i Östanåparken till en kostnad av 4,5 mkr. Investeringarna består av röjning, planteringar, iordningsställande av promenadvägar, belysning, utegym, naturlekplats, frisbee-golfbana, skyltar med mera.

Sommaren 2016 invigdes gång- och cykelbron (5,2 mkr) som förbinder Östanåparken med Östra vägen.

2017 erhöles LONA-bidrag från Naturvårdverket för att genomföra naturinventering.

Ytterligare LONA-bidrag beviljades 2019 för upprättande av naturskola.

Under 2020 beviljades LONA-bidrag till skyltar om naturvärden och orienteringskarta samt en naturstig (sagostig) för barn.

Arbetet med naturskola, naturstig och skyltar färdigställdes under 2021. I juni hölls en invigning där landshövding Helena Jonsson närvarade.

För tillfället finns inga nya projekt eller investeringar planerade för Östanåparken utan fokus ligger på drift och underhåll.

Tranås United AB

Verksamhetsområden

Tranås United AB har uppdraget för:

- Marknadsföring och kommunikation
- Näringsliv
- Turism och medborgarkontor

Enligt ägardirektiven är Tranås Uniteds (TU) övergripande målsättning att arbeta för en positiv befolkningstillväxt i Tranås kommun så att kommunens mål om 25 000 invånare kan uppnås år 2040. TU ska främja målet genom att arbeta för att kommunens näringsliv ska växa och utvecklas.

Ansvarig ordförande: Johnny Hansen

Ansvarig VD: Pär-Anders Davidsson

Viktiga händelser under året

Under året har ett omfattande arbete bedrivits inom området etableringar där kontakt hållits med en rad olika aktörer för att se på möjligheter för nyetableringar inom kommunen. Bolaget har genom näringslivschef, affärsutvecklare och övriga medarbetare under året besökt ett stort antal företag i kommunen för att ta tillvara företagens intressen samt kartlägga behoven inom näringslivet. Inventering och identifiering av industri- och tomtmark har genomförts tillsammans med utvecklingsavdelningen samt externa mark- och fastighetsägare.

En rad olika arrangemang för att främja och stärka handel och besöksnäring har genomförts och planerats inom olika projektgrupper. Hela året 2021 har verksamheten haft ett stort fokus på att hantera covid-19-pandemin med alla dess utmaningar inom näringslivet men även kopplat till kommunikation där omfattande arbete krävts för att informera medborgarna. TU Supportpaket, som skapades redan i början av pandemin våren 2020, har under året fortsatt för att supporta näringslivet.

Internt har bolaget arbetat med nya och omarbetade arrangemang och nätverksmöten vilket medfört förändringar som påverkat hela verksamheten. Pandemin har slagit olika hårt beroende på bransch och verksamhet, där vissa aktörer haft stora utmaningar medan andra klarat sig bra och även haft stor tillväxt inom sina bolag. Konstateras dock att näringslivet i stort samt handel och besöksnäring klarat sig bra jämfört med många andra kommuner.

Arbetet har under året varit omfattande med den nya webbportalen för www.tranas.se som ska säkerställa kraven på tillgänglighetsanpassning för kommunens hemsida enligt det nya regelverket. Den nya webbportalen med nytt utseende och nya funktioner lanserades under oktober månad och fick ett mycket gott mottagande.

Bolaget har haft det operativa ansvaret i arbetet med att hyra ut EFG-lokalerna på Västra järnvägs-gatan för att därmed frigöra Tranås kommuns avtal och åtagande gentemot fastighetsägaren Real Fastigheter. Under våren intensifierades arbetet och förhandlingar vilket ledde fram till att ett nytt avtal tecknades mellan fastighetsägaren Real Fastigheter och Bosch Thermoteknik som därmed utökar sin verksamhet i Tranås. Det nya avtalet innebar att Tranås kommun frigjordes från samtliga ekonomiska åtaganden.

Under hösten startade analysföretaget Kairos Future upp arbetet med att sammanställa -Analysstöd till handlingsplan Inriktning för tillväxt. Syftet med arbetet och rapporten är att i ljuset av Vision 2040 - Tranås tar initiativet och den övergripande handlingsplanen Inriktning för Tillväxt besvara vilka värden som behöver utvecklas, minskas eller avvecklas för att skapa attraktionskraft för 30-50-åriga kommuninvånare i arbete. Bolagets VD har varit operativ i den analysgrupp som tillsattes och kopplat till rapporten startades även arbetet för att genomlysna och skapa Tranås platsvarumärke.

Uppföljning av mål och inriktning

Övergripande verksamhetsmål är att aktivt medverka till att Tranås kommun växer till 25 000 invånare 2040. Aktiviteter sker genom:

- Marknadsföring av Tranås kommun som bostads- och etableringskommun för företag.
- Marknadsföring av Tranås kommun som turist- och besökskommun.
- Tillskapande av projekt, arrangemang och evenemang med syfte att utveckla näringsliv och handel.

Driftsresultat

Ägarna för bolaget har i ägardirektiven inte angett någon procentuell avkastning. Bolaget ska säkerställa maximal verkningsgrad på det av ägarna insatta kapitalet och finansiering samt öka självfinansieringsgraden. Finansiering från Tranås kommun har under året uppgått till 6 mkr vilket utgjort budgetram för bolaget. I denna finansiering ingår

kostnad för uppdragen bolaget utför åt Tranås kommun för:

- Marknads och kommunikationsavdelning
- Näringslivsarbete och näringslivsutveckling
- Turistbyrå med turism och destinationsutveckling
- Tranås Direkt medborgarkontor.

Investeringar

Bolaget har inte genomfört några egna interna investeringar under året.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Bolaget har definierat horisontella prioriteringar inom verksamheten vilka är hållbarhet, digitalisering och samverkan. Fokus inom dessa områden genomsyrar det dagliga arbetet i aktiva val och genom de möten som hålls med nya entreprenörer och samarbetspartners. Som ett konkret exempel kan lyftas fram att bolaget under året implementerat en digital attestfunktion för hantering och attestering av inkommande fakturor.

Omvärldsanalys och framtid

Bolaget fokuserar på att supporta näringslivet genom olika processer för utveckling av sina verksamheter i samarbete med olika näringslivsaktörer

och organisationer. Tranås står inför utmaningar gällande digitalisering och omställning inom alla områden och näringsgrenar där kommunikation, logistik och kompetensförsörjning är viktiga fokusområden.

I ägardirektiven anges ett av de viktigaste målen för bolagets verksamhet, att Tranås kommun ska ligga topp 20 av landets cirka 290 kommuner i Svenskt Näringslivs ranking. Glädjande kan konstateras att under 2021 placerade sig Tranås kommun på plats 16 vilket är den bästa placering någonsin sedan bolaget startades och mätningarna påbörjades. Näringslivet har fortsatt stora utmaningar men konstateras att företag och verksamheter i Tranås kommun trots allt står sig starkt och har en positiv framtidstro samt att arbetslösheten har sjunkit under året. Detaljhandel är fortsatt stark i jämfört med många andra kommuner i Sverige, turistströmmen har åter hittat till Tranås kommun och regionen vilket främjar besöksnäringen.

Bolaget ser positivt på framtiden och genom Kairos Future analys och den handlingsplan som nu arbetas fram skapas bra verktyg för bolagets fortsatta tillväxtarbete.

Revisionsberättelse

Revisorerna i Tranås kommun

www.tranas.se